

สถานการณ์แรงงาน ปี 2550 (มกราคม-ธันวาคม 2550)

ปีที่ 3 ฉบับที่ 5 ISSN 1905-6907

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
กระทรวงแรงงาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพรปีใหม่ พุทธศักราช 2551

ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย บัดนี้ถึงวาระจะขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช 2551 ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดี มาอวยพรแก่ท่านทุกๆ คน และขอขอบใจท่านเป็นอย่างมาก ในน้ำใจไมตรีที่ทุกคน ทุกฝ่าย แสดงให้เห็น ทั้งในคราวที่เจ็บป่วย และในการจัดงานวันเกิดครบ 80 ปี รวมทั้งได้แสดงความวิตกห่วงใยอย่างจริงใจในการ เจ็บป่วยของพี่สาวข้าพเจ้า

สถานการณ์บ้านเมืองเราแต่ปีก่อนและต่อเนื่องมาถึงปีที่แล้วเป็นอย่างไร ก็เป็นที่ทราบกันอยู่แก่ใจ แต่อย่างไรก็ตาม เราได้มีรัฐธรรมนูญ และได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว นับว่าประเทศชาติ ของเราได้ผ่านหัวเลี้ยวสำคัญอีกขั้นหนึ่ง จึงเป็นหน้าที่ของเราทุกคนที่จะต้องช่วยกันประคับประคองกิจการของ บ้านเมือง ให้ดำเนินไปด้วยดี ให้มีความเป็นปึกแผ่นและร่มเย็นเป็นปรกติสุข ทางที่เราจะช่วยกันได้ ก็คือ การทำความคิดให้ถูกต้องและแน่วแน่ ในอันที่จะยึดถือชาติบ้านเมืองเป็นที่หมาย แต่ละคนแต่ละฝ่าย จะต้อง เพลาการคิดถึงประโยชน์เฉพาะตัว พยายามโอนอ่อนผ่อนปรนเข้าหากัน ด้วยไมตรีจิตและความเมตตากรุณา อย่างก่อปัญหาและก่อเงื่อนไข อันเป็นเหตุให้เกิดความไม่สงบและความแตกแยก ผู้ใดมีภาระหน้าที่อันใด ก็เร่ง กระทำให้สำเร็จลุล่วงไป ให้ทันการณ์ทันเวลา ผลงานของทุกคนทุกฝ่าย จักได้ประกอบส่งเสริมกัน ให้ประเทศชาติ อันเป็นที่อยู่ที่อาศัยของเรา ดำรงมั่นคงอยู่ด้วยความผาสุกร่มเย็นตลอดไป

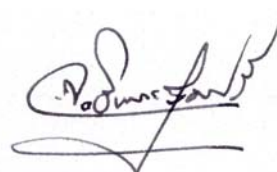
ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวไทยเคารพบูชา จงคุ้มครองรักษาให้ ปราศจากทุกข์ ปราศจากภัย ให้มีความสุขสบาย สุขใจ และประสบแต่สิ่งที่ดีๆ ประสงค์ ตลอดศกหน้านี้โดยทั่วกัน"

คำนำ

กระทรวงแรงงานได้จัดทำรายงานสถานการณ์แรงงานขึ้น อันเป็นผลจากการลงนามในคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ตามแผนปฏิบัติการของกระทรวงแรงงาน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินยุทธศาสตร์ด้านแรงงาน ตัวชี้วัดที่ 3.2 ร้อยละความสำเร็จของการนำเสนอรายงานสถานการณ์แรงงานรายไตรมาสและประจำปี โดยการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ท้าทายสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานนี้ ได้ดำเนินการเป็นปีที่ 3 ต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2549 และ 2550 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลด้านเศรษฐกิจและแรงงานที่สำคัญ ข้อมูลตัวชี้วัดภาวะแรงงาน รวมถึงข่าวสาร บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน อาทิ แรงงานไทยในต่างประเทศ เก็บข่าวมาฝาก เป็นต้น เพื่อมุ่งหวังเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

รายงานสถานการณ์แรงงาน กำหนดจัดทำเป็นรายไตรมาส ฉบับนี้เป็นรายงานประจำปี 2550 ซึ่งเป็นการรายงานข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม 2550 เพื่อให้รายงานสถานการณ์แรงงานสามารถเผยแพร่ได้ทันตามกำหนดเวลา กระทรวงแรงงานจึงได้ใช้ข้อมูลเบื้องต้นหรือข้อมูลประมาณการของหน่วยงานต่าง ๆ มาประกอบการวิเคราะห์จัดทำรายงาน ทั้งนี้ กระทรวงแรงงาน ได้เผยแพร่สถานการณ์แรงงานทุกไตรมาสที่จัดทำขึ้นใน Website ของกระทรวงแรงงาน โดยสามารถติดตามรายละเอียดสถานการณ์แรงงานทุกฉบับได้จาก Website www.mol.go.th

ข้อมูลที่ปรากฏในรายงานสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ เป็นผลมาจากความร่วมมือในการสนับสนุนข้อมูลของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคม และหน่วยงานภายนอก อาทิ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฯลฯ จึงขอขอบคุณทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา ณ โอกาสนี้ กระทรวงแรงงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป และหากมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะประการใดได้โปรดแจ้งให้กระทรวงแรงงานทราบด้วย เพื่อพิจารณาดำเนินการปรับปรุงต่อไป

(นายจุฑาวัช อินทรสุขศรี)

ปลัดกระทรวงแรงงาน

กุมภาพันธ์ 2551

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	1
ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม	5
สถานการณ์แรงงาน	7
➤ กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน	7
➤ การส่งเสริมการมีงานทำ	14
♣ การจัดหางานในประเทศ	14
♣ ความต้องการแรงงานภาคเอกชน	21
♣ แรงงานต่างด้าว	23
♣ แรงงานไทยในต่างประเทศ	25
➤ การพัฒนาศักยภาพแรงงาน	28
➤ การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ	30
♣ การตรวจแรงงาน	30
♣ การประสบอันตราย/เจ็บป่วยจากการทำงาน	36
♣ การแรงงานสัมพันธ์	38
♣ การสวัสดิการแรงงาน	41
➤ การประกันสังคม	41
ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน	46
สถานการณ์แรงงานโลก	55
อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	68
แผนแม่บทด้านแรงงาน พ.ศ. 2550 - 2554	73
แรงงานต่างด้าวต้องการคนงาน แต่คนอื่นพ่วงเข้ามาด้วย	79
ตารางภาคผนวก	81

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและแรงงาน ปี 2550 มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจไทยในปี 2550 คาดว่าจะขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.5 ต่อปี จากการขยายตัวร้อยละ 4.5 ใน 3 ไตรมาสแรกและแนวโน้มในไตรมาสสุดท้ายที่ยังมีแนวโน้มขยายตัวได้ดี โดยมีปัจจัยขับเคลื่อนหลักมาจากการส่งออกที่ขยายตัวได้ในระดับสูง และการใช้จ่ายภาครัฐที่เร่งตัวขึ้น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการช่วยรองรับผลกระทบจากการชะลอตัวของการใช้จ่ายภาคเอกชน ในขณะที่เสถียรภาพเศรษฐกิจในปี 2550 อยู่ในเกณฑ์ดี โดยคาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลสูงถึงร้อยละ 5.0 ของ GDP และอัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 2.2 ต่อปี

สำหรับเศรษฐกิจไทยในปี 2551 มีแนวโน้มขยายตัวดีขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 5.0 ต่อปี ตามการใช้จ่ายภายในประเทศที่ฟื้นตัวขึ้นจากฐานที่ต่ำในปี 2550 และการส่งออกที่คาดว่าจะยังอยู่ในเกณฑ์ดี อย่างไรก็ตาม ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2551 คาดว่าจะเกินดุลลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 3.3 ของ GDP ตามมูลค่าการส่งออกที่ชะลอตัวและมูลค่าการนำเข้าที่เร่งตัวขึ้นตามการฟื้นตัวของการใช้จ่ายในประเทศ ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2551 คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 4.0 ต่อปี ตามราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น

สถานการณ์ด้านแรงงาน

ประชากรและกำลังแรงงาน ประชากรมีจำนวน 65.72 ล้านคน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 36.87 ล้านคน ผู้มีงานทำ 36.16 ล้านคน ผู้ว่างงาน 5.18 แสนคน ผู้รอฤดูกาล 1.9 แสนคน

การมีงานทำ ผู้มีงานทำจำนวน 13.75 ล้านคน หรือร้อยละ 38.01 ทำงานในภาคเกษตร ผู้มีงานทำ จำนวน 22.42 ล้านคน หรือร้อยละ 61.99 ทำงานนอกภาคเกษตร โดยทำงานในสาขาการผลิตมากที่สุด จำนวน 5.99 ล้านคน หรือร้อยละ 26.73 รองลงมาคือ การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ จำนวน 5.56 ล้านคน หรือร้อยละ 24.79 และผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาคต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 11.47 ล้านคน หรือร้อยละ 31.72

การว่างงาน ผู้ว่างงานทั่วประเทศมีประมาณ 5.18 แสนคน หรือมีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.4 ซึ่งเป็นอัตราที่ลดลงจากปีที่แล้ว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราการว่างงานสูงสุดคือร้อยละ 1.49 รองลงมาคือภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ มีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.45 1.38 และ 1.30 ตามลำดับภาคที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร มีอัตราร้อยละ 1.27 และระดับการศึกษาที่มีผู้ว่างงานสูงสุด คือระดับอุดมศึกษา จำนวน 1.43 แสนคน หรือร้อยละ 27.60 ของผู้ว่างงานทั้งหมด

แรงงานนอกระบบ มีผู้ทำงานอยู่ในแรงงานนอกระบบจำนวน 21.8 ล้านคน หรือร้อยละ 61.5 โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และทำงานในภาคเกษตรจำนวน 12.55 ล้านคน หรือร้อยละ 57.50 นอกภาคเกษตร 9.27 ล้านคน หรือร้อยละ 42.5

โดยอุตสาหกรรมที่มีแรงงานนอกระบบสูงสุดคือ การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จำนวน 3.72 ล้านคน หรือร้อยละ 40.12 รองลงมาคือโรงแรมและภัตตาคาร จำนวน 1.7 ล้านคน หรือร้อยละ 18.37 ส่วนอาชีพที่มีการทำงานนอกระบบสูงสุดคือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน 11.37 ล้านคน หรือร้อยละ 52.10 สำหรับด้านการศึกษา แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 9.75 ล้านคน หรือร้อยละ 44.69

ผู้สูงอายุ จากข้อมูลล่าสุดปี 2548 พบว่า มีผู้สูงอายุที่อยู่ในกำลังแรงงานประมาณ 2.6 ล้านคน หรือร้อยละ 38.8 ของผู้สูงอายุทั้งหมด โดยกลุ่มผู้สูงอายุที่มีงานทำส่วนใหญ่ทำงานในภาคเกษตรกรรม จำนวน 1.7 ล้านคน หรือร้อยละ 65.2 ของผู้สูงอายุที่มีงานทำทั้งหมด และอาชีพที่ทำส่วนใหญ่มีอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน 1.52 ล้านคน หรือร้อยละ 58.57 ของผู้สูงอายุที่มีงานทำทั้งหมด สำหรับการว่างงานของผู้สูงอายุในปี 2548 มีจำนวน 5,500 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ของผู้สูงอายุทั้งหมด

การบริการจัดหางานในประเทศ ในช่วงปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม)ปี 2550 นายจ้าง/สถานประกอบการได้แจ้งตำแหน่งงานว่าง จำนวน 414,747 อัตรา โดยมีผู้สมัครงาน 454,648 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 15.99 ตำแหน่งงานว่างส่วนใหญ่จะกระจุกตัวในเขตพื้นที่ภาคกลาง ร้อยละ 35.09 (145,543 อัตรา) ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมดและการบรรจุงานจะมีอัตราบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่างร้อยละ 42.77 ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วมีอัตราร้อยละ 27.12 ภาคที่มีการบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่างสูงสุดคือ ภาคเหนือ ร้อยละ 75.99 ซึ่งมี

สัดส่วนใกล้เคียงกับภาคใต้ที่มีร้อยละ 75.65 ส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุดคือ ปวช. ปวส./อนุปริญญา มีความต้องการร้อยละ 37.75 (156,575 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา และปริญญาตรี ร้อยละ 30.9 (128,163 อัตรา) และร้อยละ 14.64 (60,688 อัตรา) ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่มีการบรรจุงานมากที่สุด คือ อาชีพงานพื้นฐานต่างๆ ร้อยละ 35.63 (63,227 คน) และอุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ การผลิต ร้อยละ 41.27 (171,149 อัตรา)

การจ้างงานภาคเอกชน กรมการจัดหางาน ได้รวบรวมความต้องการแรงงานภาคเอกชนจากหนังสือพิมพ์ 8 ฉบับ ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ ไทยโพสต์ มติชน วัฏจักร ฐานเศรษฐกิจ ผู้จัดการรายสัปดาห์ บางกอกโพสต์ และสมัครด่วน พบว่า ในช่วงตลอดปี 2550 มีสถานประกอบการจำนวน 2,458 แห่ง แจ้งความต้องการแรงงาน 35,069 อัตรา อาชีพที่ต้องการแรงงานสูงสุดคือ พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้า และตลาด จำนวน 6,845 อัตรา หรือร้อยละ 19.52 ส่วนอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมการผลิต จำนวน 9,420 อัตรา หรือร้อยละ 26.86 และมีความต้องการแรงงานในระดับปริญญาตรีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 13,085 อัตรา หรือร้อยละ 37.31

แรงงานต่างด้าว ที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายและได้รับอนุญาตให้ทำงาน ข้อมูลเดือนกันยายน 2550 มีจำนวน 209,151 คน แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่เป็นประเภทชั่วคราว จำนวน 84,278 คน ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับประเภทแรงงานต่างด้าวพิสูจน์สัญชาติแล้ว ได้รับใบอนุญาตทำงานที่มีจำนวน 72,098 คน รองลงมา คือ ประเภทส่งเสริมการลงทุน

จำนวน 24,202 คน และประเภทตลอดชีพ 14,423 คน ตามลำดับ

สำหรับแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นแรงงานที่ได้รับอนุญาตให้มาทำงานเป็นการชั่วคราว 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาว เขมร เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานในประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 546,272 คน ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) แรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานตามมติ ครม. ปี 2549 มีจำนวน 535,732 คน 2) แรงงานต่างด้าวในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ 10,540 คน โดยสัญชาติที่มีมากที่สุด คือ พม่า 498,091 คน หรือร้อยละ 91.18 รองลงมา คือ สัญชาติลาว และกัมพูชา

แรงงานไทยในต่างประเทศ ในช่วงปี 2550 มีผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศจำนวน 148,329 คน ซึ่งมีจำนวนลดลงจากปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ 18.82 โดยแรงงานที่ทำงานในต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและเป็นผู้มีแรงงานระดับไร้ฝีมือ ส่วนวิธีการเดินทางพบว่า ไปโดยบริษัทจัดหางานส่งมีมากที่สุด จำนวน 62,141 คน หรือร้อยละ 38.38 ซึ่งสัดส่วนใกล้เคียงกับประเภท Re-Entry มีจำนวน 61,931 คน หรือร้อยละ 38.25 และส่วนภูมิภาคที่แรงงานไทยไปทำงานส่วนใหญ่จะกระจุกตัวในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ ใต้หวัน จำนวน 52,193 หรือร้อยละ 32.23 รองลงมา คือ สิงคโปร์ จำนวน 16,271 คน หรือร้อยละ 10.05 และเกาหลีใต้ จำนวน 13,287 คน หรือร้อยละ 8.21

การพัฒนาศักยภาพแรงงาน มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานจำนวน 16,420 คน โดยกลุ่มอาชีพที่มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานสูงสุด คือ กลุ่มธุรกิจและบริการ จำนวน 4,488 คน หรือ

ร้อยละ 27.33 รองลงมา คือ ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 3,976 คน หรือร้อยละ 24.21

สำหรับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน ข้อมูล ณ วันที่ 29 มกราคม 2551 มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน 145,857 คน โดยกลุ่มอาชีพที่ฝึกยกระดับฝีมือสูงสุด คือ กลุ่มธุรกิจและบริการ จำนวน 70,920 คน หรือร้อยละ 48.62 รองลงมา คือ กลุ่มช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 29,252 คน หรือร้อยละ 20.06 มาตรฐานฝีมือแรงงานมีการทดสอบทั้งสิ้น 52,589 คน โดยการทดสอบมาตรฐานฝีมือแห่งชาติมีการทดสอบมากที่สุด จำนวน 49,075 คน หรือร้อยละ 93.32 รองลงมา คือ การทดสอบมาตรฐานเฉพาะสถานประกอบการ จำนวน 2,730 คน หรือร้อยละ 5.19 และทดสอบฝีมือแรงงานเพื่อไปทำงานต่างประเทศ จำนวน 784 คน หรือร้อยละ 1.49

การคุ้มครองแรงงาน จากการตรวจสถานประกอบการทั้งสิ้น 50,646 แห่ง มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ จำนวน 2,265,404 คน ซึ่งสถานประกอบการที่ตรวจส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กต่ำกว่า 10 คน ร้อยละ 55.33 โดยสถานประกอบการส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.86 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย

- สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีร้อยละ 15.14 และสถานประกอบการขนาด 10-19 คน มีสัดส่วนการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด คือ ร้อยละ 23.16

- เรื่องที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด คือ เรื่องข้อบังคับในการทำงานมีร้อยละ 50.20 รองลงมา คือ การจ่ายค่าจ้าง วันหยุด และค่าล่วงเวลาและค่าทำงาน และค่าจ้างขั้นต่ำ

- ประเภทอุตสาหกรรมที่มีเรื่องที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด คือ

อุตสาหกรรมขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน ร้อยละ 35.54 รองลงมา คือ การผลิตและโรงแรม ภัตตาคาร ร้อยละ 30.46 และ ร้อยละ 10.41 ตามลำดับ

การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน
มีการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการทั้งสิ้น 19,320 แห่ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจจำนวน 1,771,179 คน พบว่าสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยมีจำนวน 15,745 แห่ง หรือร้อยละ 81.50 ปฏิบัติไม่ถูกต้อง มีจำนวน 3,575 แห่ง หรือร้อยละ 18.5 โดยประเภทอุตสาหกรรมที่มีอัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ การก่อสร้าง ร้อยละ 27.37 รองลงมาคือ การผลิต ร้อยละ 27.02 และการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ร้อยละ 24.04 ตามลำดับ

การเกิดข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาทแรงงาน และข้อขัดแย้ง ในช่วงปี 2550 มีการแจ้งข้อเรียกร้อง 283 แห่ง 318 ครั้ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 207,593 คน เป็นกิจการเอกชน 279 แห่ง หรือร้อยละ 98.59 ส่วนหน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ พบว่ามีการแจ้งข้อเรียกร้อง 1 แห่ง หรือร้อยละ 0.35 และข้อเรียกร้องสามารถยุติได้โดยระบบทวิภาคี 206 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 163,629 คน โดยสามารถตกลงกันเอง 204 แห่ง ถอนข้อเรียกร้อง 1 แห่ง และอื่นๆ 1 แห่ง

สำหรับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นมีจำนวน 74 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 43,231 คน โดยพนักงานประνομข้อพิพาทแรงงานสามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยและระงับข้อพิพาทแรงงานจนยุติได้จำนวน 69 แห่ง หรือร้อยละ 93.24 ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 41,330 คน และยังไม่ยุติจำนวน 5 แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง 1,901 คน

การสวัสดิการ ส่งเสริมการจัด
สวัสดิการแรงงานนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด 6,461 แห่ง ลูกจ้างที่ได้รับประโยชน์ 800,419 คน ให้บริการเงินกู้กองทุนเพื่อใช้แรงงาน 6 แห่ง ลูกจ้างได้ประโยชน์ 1,058 คน พัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์เด็กเล็กวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์ 2 แห่ง ลูกจ้างได้รับผลประโยชน์ 1,370 คน ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงานให้แก่ นายจ้าง ลูกจ้างจำนวน 2,746 แห่ง ลูกจ้างได้รับผลประโยชน์ 4,815 คน สนับสนุนเทคนิคและวิชาการด้านสวัสดิการแรงงาน 1,081 แห่ง 116,983 คน และส่งเสริมมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบกิจการ 998 แห่ง 3,206 คน

การประกันสังคม ข้อมูล ณ เดือน
ธันวาคม 2550 พบว่ามีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม จำนวน 381,506 แห่ง ผู้ประกันตนทั้งสิ้น 8,781,262 คน และมีสถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคมที่เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาลจำนวน 153 แห่ง ร้อยละ 57.52 ของสถานพยาบาลทั้งหมด และสถานพยาบาลเอกชน 113 แห่ง ร้อยละ 42.48 ของสถานพยาบาลทั้งหมด

กองทุนประกันสังคม ข้อมูล ณ เดือน
พฤศจิกายน 2550 มีเงินกองทุน 524,866 ล้านบาท จำนวนผู้ให้บริการมีจำนวน 3,287,473 คน หรือร้อยละ 37.44 ของผู้ประกันตนทั้งหมด ประเภทประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนใช้บริการสูงสุด ได้แก่ กรณีเจ็บป่วย มีจำนวน 1,679,658 คน หรือร้อยละ 51.09 ของผู้ให้บริการทั้งหมด สำหรับปริมาณการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน พบว่า การจ่ายเงินกรณีเจ็บป่วยมีการจ่ายเงินสูงสุด ถึง 17,065.08 ล้านบาท หรือร้อยละ 52.91 ของเงินประโยชน์ทดแทนที่จ่าย

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2550 และ แนวโน้มเศรษฐกิจปี 2551

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงการคลังคาดประมาณการเศรษฐกิจไทยในปี 2550 คาดว่าจะขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.5 ต่อปีจากการขยายตัวร้อยละ 4.5 ใน 3 ไตรมาสแรก และแนวโน้มในไตรมาสสุดท้ายที่ยังมีแนวโน้มขยายตัวได้ดี โดยมีปัจจัยขับเคลื่อนหลักมาจากการส่งออกที่ขยายตัวได้ในระดับสูง และการใช้จ่ายภาครัฐที่เร่งตัวขึ้นซึ่งมีบทบาทสำคัญในการช่วยรองรับผลกระทบจากการชะลอตัวของการใช้จ่ายภาคเอกชน ในขณะที่เสถียรภาพเศรษฐกิจในปี 2550 อยู่ในเกณฑ์ดี โดยคาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลสูงถึงร้อยละ 5.0 ของ GDP และอัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 2.2 ต่อปี

ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เศรษฐกิจไทยในปี 2550 คาดว่าจะขยายตัวชะลอตัวลงจากปี 2549 มาอยู่ที่ร้อยละ 4.5 ต่อปี ตามการบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนภาคเอกชนที่ขยายตัวลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 1.5 และ 0.2 ต่อปี ตามลำดับเนื่องจากผู้บริโภคและนักลงทุนขาดความเชื่อมั่นจากสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมือง อย่างไรก็ดี เศรษฐกิจไทยในปี 2550 ได้รับแรงสนับสนุนหลักมาจากการส่งออกสินค้าและบริการที่คาดว่าจะขยายตัวได้ดีที่ร้อยละ 6.4 ต่อปี ในขณะที่ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการคาดว่าจะขยายตัวในอัตราต่ำที่ร้อยละ 3.5 ต่อปี นอกจากนี้ การเร่งเบิกจ่ายของภาครัฐได้เข้ามาช่วยสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจในช่วงที่การใช้จ่ายภาคเอกชนชะลอตัว โดยการบริโภคภาครัฐและการลงทุนภาครัฐขยายตัวที่ร้อยละ 9.2 ต่อปี และ 2.9 ต่อปี ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการเร่งเบิกจ่ายงบประมาณ

ประจำปี 2550 ของรัฐบาล ที่สามารถเบิกจ่ายได้สูงถึงร้อยละ 93.9 ของกรอบวงเงินงบประมาณ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 93.1

เสถียรภาพเศรษฐกิจในปี 2550 อยู่ในระดับแข็งแกร่ง โดยดุลบัญชีเดินสะพัดคาดว่าจะเกินดุลสูงถึงร้อยละ 5.0 ของ GDP เนื่องจากการเกินดุลการค้าที่สูงขึ้นมาก ตามมูลค่าส่งออกสินค้าที่คาดว่าจะขยายตัวสูงถึงร้อยละ 15.7 ต่อปี แต่มูลค่านำเข้าสินค้าที่ขยายตัวในอัตราต่ำที่ร้อยละ 8.8 ต่อปี ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังคงอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 2.2 ต่อปี

สำหรับเศรษฐกิจไทยในปี 2551 มีแนวโน้มขยายตัวดีขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 5.0 ต่อปี ตามการใช้จ่ายภายในประเทศที่ฟื้นตัวขึ้นจากฐานที่ต่ำในปี 2550 และการส่งออกที่คาดว่าจะยังอยู่ในเกณฑ์ดี อย่างไรก็ตาม ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2551 คาดว่าจะเกินดุลลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 3.3 ของ GDP ตามมูลค่าการส่งออกที่ชะลอตัวและมูลค่าการนำเข้าที่เร่งตัวขึ้นตามการฟื้นตัวของ การใช้จ่ายในประเทศ ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2551 คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 4.0 ต่อปี ตามราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น

ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจเศรษฐกิจไทยในปี 2551 คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 5.0 ต่อปี ตามการใช้จ่ายภายในประเทศที่ฟื้นตัวขึ้นจากฐานการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนในปี 2550 ที่ขยายตัวต่ำมาก ประกอบกับรายได้เกษตรกรที่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก การปรับขึ้นเงินเดือนของภาครัฐ การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่น่าจะฟื้นตัวขึ้นหลังการเลือกตั้ง ทำให้คาดว่าจะการบริโภคภาคเอกชนในปี

2551 จะปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อยมาขยายตัวที่ร้อยละ 2.5 ต่อปี ในขณะที่การลงทุนภาคเอกชนในปี 2551 น่าจะปรับตัวดีขึ้นจากฐานการลงทุนในปี 2550 ที่ต่ำมากเช่นกันมาขยายตัวที่ร้อยละ 5.3 ต่อปี เนื่องจากอัตราการใช้กำลังการผลิตที่อยู่ในระดับสูงใกล้เต็มกำลังการผลิตและโครงการที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนจำนวนมากในปัจจุบันจะเริ่มมีการลงทุนใหม่ในปีหน้า นอกจากนี้ การเร่งเบิกจ่ายงบประมาณของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง จะช่วยสนับสนุนให้อุปสงค์ภายในประเทศเพิ่มขึ้น โดยในปี 2551 คาดว่า การบริโภคภาคครัวเรือนจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.5 ต่อปี และการลงทุนภาครัฐจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.5 ต่อปี ทั้งนี้ การเร่งการลงทุนของภาครัฐในปี 2551 โดยเฉพาะในโครงการลงทุนขนาดใหญ่จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันให้การลงทุนภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้นตามไปด้วย (Crowding-in Effect) อย่างไรก็ตาม ปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการในปี 2551 มีแนวโน้มขยายตัวชะลอตัวเล็กน้อยมาอยู่ที่ร้อยละ 5.5 ต่อปี โดยแม้ว่าการส่งออกไปยังตลาดเดิม โดยเฉพาะสหรัฐฯ จะมีแนวโน้มลดลง แต่โครงสร้างการส่งออกและนโยบายเร่งส่งออกที่เปลี่ยนไปยังตลาดเกิดใหม่ โดยเฉพาะประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและตะวันออกกลาง ซึ่งเศรษฐกิจยังมีแนวโน้มขยายตัวสูง จะช่วยสนับสนุนให้การส่งออกยังขยายตัวได้ดี สำหรับปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการคาดว่าจะเร่งตัวขึ้นตามการฟื้นตัวของใช้จ่ายภายในประเทศมาอยู่ที่ร้อยละ 5.8 ต่อปี

เสถียรภาพเศรษฐกิจภายนอกประเทศ ในปี 2551 ยังอยู่ในเกณฑ์ดี แต่เสถียรภาพเศรษฐกิจภายในประเทศมีปัจจัยเสี่ยงจากอัตราเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น โดยดุลบัญชีเดินสะพัด ในปี 2551 คาดว่าจะเกินดุลลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 3.3

ของ GDP จากการเกินดุลการค้าที่ลดลงตามมูลค่าการส่งออกสินค้าที่ขยายตัวชะลอตัวลงมาอยู่ที่ร้อยละ 10.7 ต่อปี แต่มูลค่านำเข้าสินค้าเร่งตัวขึ้นตามการใช้จ่ายในประเทศมาอยู่ที่ร้อยละ 13.7 ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2551 คาดว่า จะปรับตัวขึ้นสูงขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 4.0 ต่อปี เนื่องจากราคาน้ำมันดิบและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เศรษฐกิจมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 4.0 -5.0 โดยมีค่ากลางเท่ากับ 4.5 ต่ำกว่าการขยายตัวร้อยละ 5.0 ในปี 2549 เล็กน้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านการส่งออก จากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ค่าเงินบาทที่แข็งขึ้น และมาตรการทางการค้าของประเทศคู่ค้าที่เข้มงวดมากขึ้น และการลงทุนภาคเอกชนจะยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ เนื่องจากนักลงทุนส่วนหนึ่งจะยังชะลอการลงทุนออกไปเพื่อรอความชัดเจนของรัฐบาลชุดต่อไป สำหรับนักลงทุนต่างชาตินั้นจะรอความชัดเจนในเรื่องการแก้ไขพระราชบัญญัติธุรกิจต่างด้าวทั้งในเรื่องสิทธิการออกเสียงและความเป็นเจ้าของของชาวต่างชาติ และการยกเลิกการควบคุมธุรกิจบางประเภทให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนได้ รวมทั้งโครงการลงทุนภาครัฐที่คาดว่าจะมีความพร้อมในการเบิกจ่ายได้ในครึ่งหลังของปี แต่เศรษฐกิจจะยังมีเสถียรภาพ โดยที่อัตราการว่างงานยังต่ำประมาณร้อยละ 1.8 อัตราเงินเฟ้อลดลงเป็นร้อยละ 3.0 - 3.5 เนื่องจากราคาน้ำมันลดลง ค่าเงินบาทแข็งขึ้น และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ชะลอตัว ประกอบกับการใช้จ่ายครัวเรือนยังค่อนข้างทรงตัว ดุลบัญชีเดินสะพัดมีแนวโน้มเกินดุลเล็กน้อยประมาณร้อยละ 0.1-0.5 ของ GDP

ที่มา: 1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาส 3 แถลงข่าว 3 ธันวาคม 2550)

2. กระทรวงการคลัง (กลุ่มการประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง)

สถานการณ์แรงงาน

สถานการณ์แรงงานปี 2550 ช่วงเดือน มกราคม – ธันวาคม 2550 ขอนำเสนอข้อมูลในประเด็นต่างๆ ตามลำดับคือ

- 1) กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน
- 2) การส่งเสริมการมีงานทำ
- 3) การพัฒนาศักยภาพแรงงาน
- 4) การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ
- และ 5) การประกันสังคม

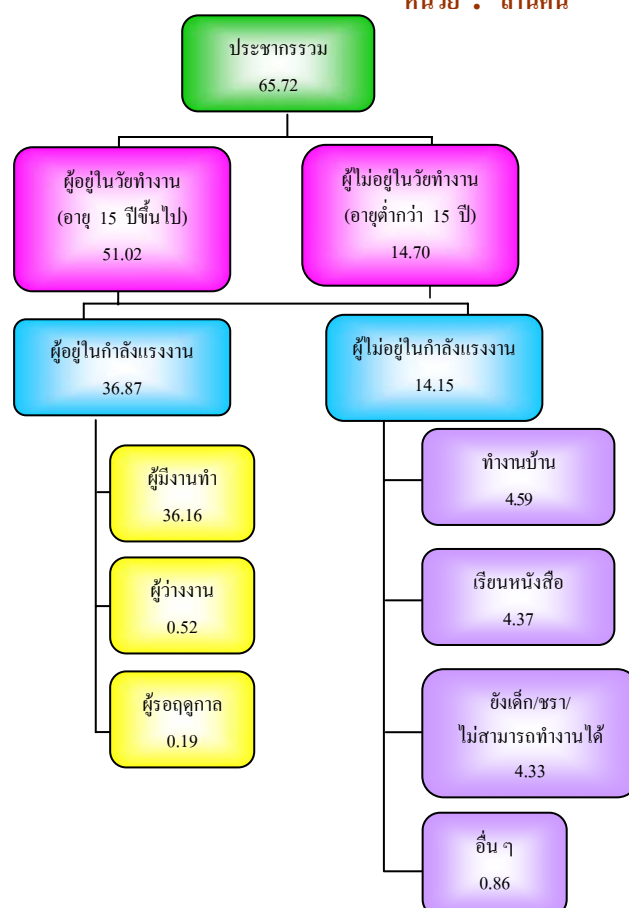
1) กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน

ข้อมูลกำลังแรงงาน การมีงานทำ และการว่างงาน เป็นข้อมูลผลสำรวจภาวะการทำงานของประชากร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติดำเนินการสำรวจพร้อมนำเสนอข้อมูลเป็นรายเดือน และรายไตรมาส เนื่องจากข้อมูลเดือนธันวาคม 2550 สำนักงานสถิติฯ ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ เพื่อให้สถานการณ์แรงงานฉบับนี้ออกเผยแพร่ได้ทันตามกำหนดเวลา กระทรวงแรงงานจึงทำการคาดประมาณการมีงานทำของประชากร ปี 2550 โดยดำเนินการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยจากผลการสำรวจข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติช่วงเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2550 (นำผลรวมข้อมูลเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2550 หาร 11 จะได้ข้อมูลประมาณการ ปี 2550) เพื่อนำเสนอเป็นข้อมูล ปี 2550 ผลการศึกษาวเคราะห์จึงเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น มีรายละเอียดดังนี้ ในช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม 2550

ประเทศไทยมีประชากรเฉลี่ยทั้งสิ้น 65.72 ล้านคน โดยสัดส่วนเพศชายมีน้อยกว่าเพศหญิงเล็กน้อย กล่าวคือ เพศชาย มีจำนวน 32.25 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 49.07 ขณะที่เพศหญิงมี 33.47 ล้านคนคิดเป็นร้อยละ 50.93 (รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1) ประชากรทั้งหมดพบว่าเป็นผู้อยู่ในวัยทำงานหรืออายุ 15 ปีขึ้นไปมีจำนวน 51.02 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 77.63 ขณะที่ผู้มีอายุต่ำกว่า 15 ปีมี 14.70 ล้านคน (ร้อยละ 22.37)

แผนภูมิ 1 ประมาณการโครงสร้างประชากร ปี2550

หน่วย : ล้านคน

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือน มกราคม – พฤศจิกายน 2550

ในกลุ่มผู้อยู่ในวัยทำงาน (ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป) จำนวน 51.02 ล้านคน พบว่าเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 36.87 ล้านคน โดยจำแนกเป็นผู้มีงานทำ 36.16 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 98.07 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด ขณะที่เป็นผู้ว่างงาน 5.18 แสนคน หรือร้อยละ 1.4 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานและผู้รอฤดูกาลมีจำนวน 1.9 แสนคน (ร้อยละ 0.53) เมื่อเปรียบเทียบการมีงานทำระหว่างเพศในช่วงปีนี้ (มกราคม – ธันวาคม 2550) จะพบว่าเพศชายมีอัตราส่วนของการมีงานทำ หรืออัตราการจ้างงานใกล้เคียงเพศหญิง (คำนวณจากผู้มีงานทำจำแนกเพศต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำแนกเพศ) กล่าวคือเพศชายมีอัตราร้อยละ 98.06 ขณะที่เพศหญิงมีร้อยละ 98.04 และเมื่อพิจารณาในภาพรวมจะพบว่าปี 2550 อัตราการมีงานทำ ซึ่งคำนวณจากสัดส่วนผู้มีงานทำต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานมีอัตราร้อยละ 98.07 นั้นหมายความว่าในปี 2550 ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 100 คน จะมีการมีงานทำประมาณ 98-99 คน ซึ่งอัตราการจ้างงานในภาพรวมปีนี้มีสัดส่วนที่สูงขึ้นปีที่แล้วที่มีร้อยละ 97.96

ส่วนอัตราว่างงานซึ่งคำนวณจากผู้ว่างงานต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานมีอัตรา 1.4 โดยชายจะมีอัตราการว่างงานสูงกว่าหญิง กล่าวคือ เพศชายร้อยละ 1.5 ขณะที่เพศหญิงร้อยละ 1.2 ซึ่งอัตราการว่างงานในปีนี้ต่ำกว่าปีที่แล้วที่มีอัตราว่างงานภาพรวมร้อยละ 1.51 สำหรับตัวเลขในกลุ่มของผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ซึ่งมีจำนวน 14.15 ล้านคน พบว่าเป็นผู้ทำงานบ้าน เรียนหนังสือ และเด็ก คนชราที่ไม่สามารถทำงานได้ โดยมีสัดส่วน คือร้อยละ 4.59 4.37 และ 4.33 ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 ประมาณการประชากรจำแนกตามเพศ

และสถานภาพแรงงาน ปี 2550

หน่วย : ล้านคน

สถานภาพแรงงาน	ชาย	หญิง	รวม
ประชากรรวม	32.25	33.47	65.72
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	24.74	26.28	51.02
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	20.06	16.82	36.87
- ผู้มีงานทำ	19.67	16.49	36.16
- ผู้ว่างงาน	0.31	0.21	0.52
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	0.08	0.12	0.19
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	4.69	9.46	14.15
- ทำงานบ้าน			4.59
- เรียนหนังสือ			4.37
- ยังเด็ก ชรา/ไม่สามารถทำงานได้			4.33
- อื่น ๆ			0.86
ประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี	7.51	7.19	14.70
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน	98.06	98.04	98.07
อัตราว่างงาน	1.5	1.2	1.4

หมายเหตุ :

$$1. \text{ อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน} = \frac{\text{ผู้มีงานทำ} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน}}$$

$$2. \text{ อัตราการว่างงาน} = \frac{\text{ผู้ว่างงาน} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน}}$$

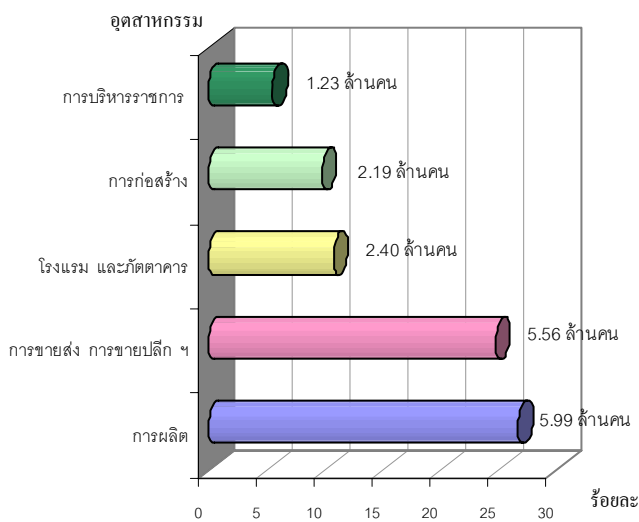
3. ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2550

สำหรับผู้มีงานทำ 36.16 ล้านคน พบว่าทำงานในภาคเกษตรกรรม 13.75 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 38.01 ของผู้มีงานทำทั้งหมด ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมีจำนวน 22.42 ล้านคน (ร้อยละ 61.99 ของผู้มีงานทำทั้งหมด) โดยกลุ่มผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมจะทำงานในสาขาการผลิตสูงสุดจำนวน 5.99 ล้านคน ร้อยละ 26.73 ของผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมทั้งหมด รองลงมาคือ การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซม

ยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ฯ มี 5.56 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 24.79 สาขาโรงแรมและภัตตาคาร 2.40 ล้านคน ร้อยละ 10.71 สาขาการก่อสร้าง 2.19 ล้านคน ร้อยละ 9.78 และสาขาการบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ 1.23 ล้านคน ร้อยละ 5.50 (ตารางภาคผนวก 2 และแผนภูมิ 2)

**แผนภูมิ 2 ผู้มีงานทำจำแนกตามประเภท
อุตสาหกรรมนอกภาคเกษตรกรรม 5 อันดับแรก
ปี 2550**

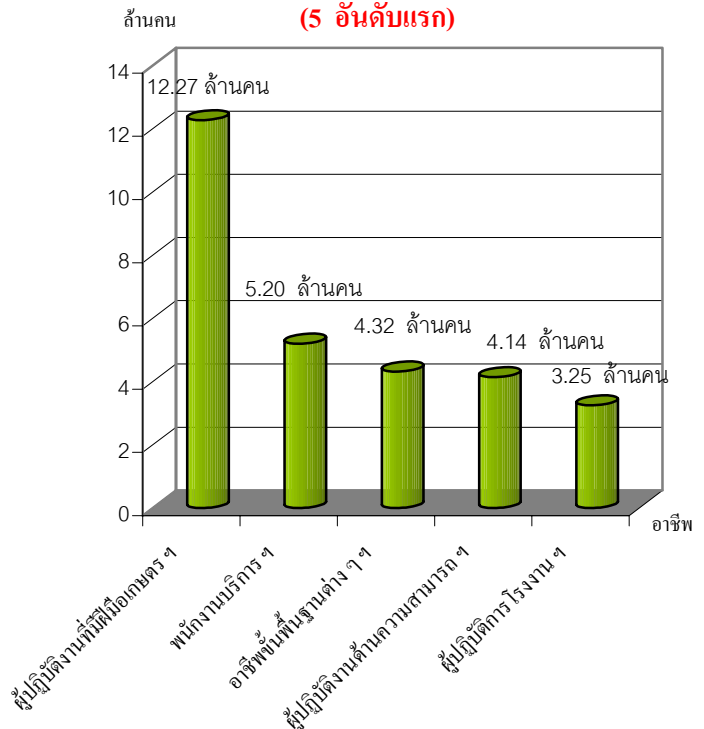

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือน
มกราคม – พฤศจิกายน 2550

เมื่อพิจารณาผู้มีงานทำตามอาชีพในปี 2550 พบว่าอาชีพที่มีผู้ทำงานมากที่สุด 5 อันดับแรกคือ 1) ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรและการประมง จำนวน 12.27 ล้านคน ร้อยละ 33.94 2) พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด 5.20 ล้านคน ร้อยละ 14.39 3) อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและให้บริการ 4.32 ล้านคน ร้อยละ 11.94 4) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและ

ธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง 4.14 ล้านคน ร้อยละ 11.44 และ 5) ผู้ปฏิบัติงานโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ 3.25 ล้านคน ร้อยละ 8.99 (รายละเอียดตามตารางภาคผนวกที่ 3 และแผนภูมิ 3)

**แผนภูมิ 3 ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ ปี 2550
(5 อันดับแรก)**

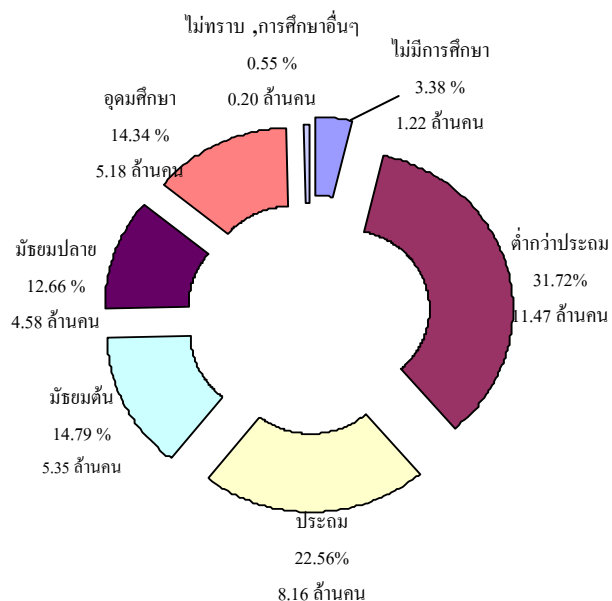

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือน
มกราคม – พฤศจิกายน 2550

หากศึกษาถึงระดับการศึกษาของผู้มีงานทำพบว่า ผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาค่ำกว่าประถมศึกษาจำนวน 11.47 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 31.72 รองลงมาเป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและอุดมศึกษา คือมีจำนวน 8.16 ล้านคน (ร้อยละ 22.56) 5.35 ล้านคน (ร้อยละ 14.79) และ 5.18 ล้านคน (ร้อยละ 14.34) ตามลำดับ

แผนภูมิ 4 ผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษา

ปี 2550

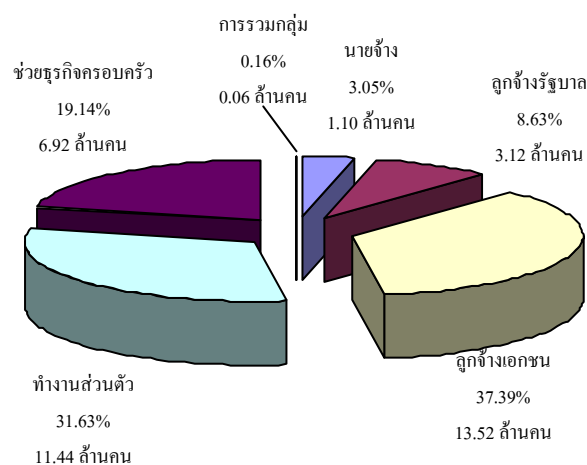

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือน
มกราคม — พฤศจิกายน 2550

ในด้านสถานภาพการทำงานของผู้มีงานทำ พบว่าส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างเอกชน กล่าวคือ ร้อยละ 37.39 (13.52 ล้านคน) เป็นลูกจ้างเอกชน รองลงมาทำงานส่วนตัวและช่วยธุรกิจครอบครัว มีอัตราร้อยละ 31.63 (11.44 ล้านคน) และร้อยละ 19.14 (6.92 ล้านคน) ตามลำดับ ส่วนผู้มีงานทำที่มีสถานภาพเป็นนายจ้างมีเพียงร้อยละ 3.05 (1.10 ล้านคน) นอกจากนี้ยังพบว่าการรวมกลุ่มมีร้อยละ 0.16 (0.06 ล้านคน)

แผนภูมิ 5 ผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพ

การทำงาน ปี 2550

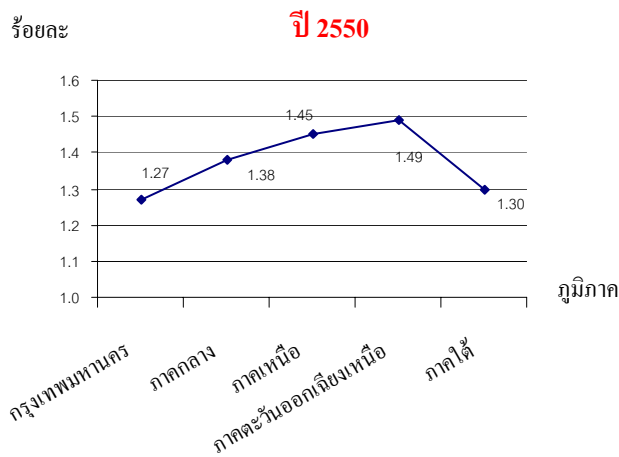

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือน
มกราคม — พฤศจิกายน 2550

ในประเด็นของผู้ว่างงานในปี 2550 พบว่าจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศมีประมาณ 5.18 แสนคน โดยภูมิภาคที่มีจำนวนผู้ว่างงานสูงสุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 1.73 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 33.49 รองลงมาคือภาคกลางและภาคเหนือ ประมาณ 1.32 แสนคน (ร้อยละ 25.49) และ 0.97 แสนคน (ร้อยละ 18.67) ตามลำดับ ภูมิภาคที่มีผู้ว่างงานน้อยที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร จำนวนประมาณ 5.14 หมื่นคน (ร้อยละ 9.86) แต่เมื่อพิจารณาอัตราการว่างงานโดยการคำนวณจากจำนวนผู้ว่างงานต่อกำลังแรงงานปัจจุบันหรือผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จะพบว่าอัตราการว่างงานภาพรวมของประเทศในปี 2550 มีอัตราร้อยละ 1.4 เป็นอัตราที่ลดลงจากปีที่แล้วซึ่งมีอัตรา 1.51 และเมื่อพิจารณาสัดส่วนผู้ว่างงานแต่ละภูมิภาคต่อกำลังแรงงานในแต่ละภูมิภาคจะ

พบว่า ภูมิภาคที่มีอัตราการว่างงานสูงสุดเฉลี่ยตลอดปี 2550 ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราว่างงานร้อยละ 1.49 รองลงมาคือภาคเหนือ ภาคกลาง และ ภาคใต้ มีอัตรา 1.45 1.38 และ 1.30 ตามลำดับ ส่วนภาคที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุดในปีนี้คือ กรุงเทพมหานคร มีอัตราร้อยละ 1.27 (แผนภูมิ 6)

แผนภูมิ 6 อัตราว่างงานจำแนกตามภูมิภาค

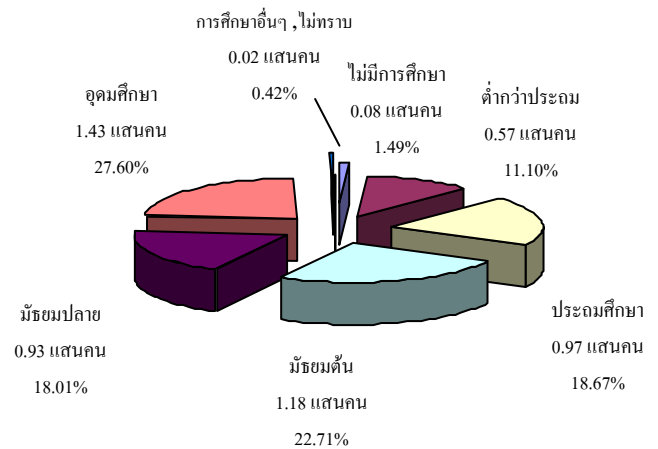

หมายเหตุ : 1. อัตราการว่างงาน = $\frac{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน} \times 100}{\text{ผู้ว่างงาน}}$

2. ประมวลการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2550

นอกจากนี้ยังพบว่าระดับการศึกษาที่มีผู้ว่างงานสูงสุดในปี 2550 นี้คือระดับอุดมศึกษามีจำนวน 1.43 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 27.60 ของผู้ว่างงานทั้งหมด รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1.18 แสนคน (ร้อยละ 22.71) และระดับประถมศึกษา 0.97 หมื่นคน (ร้อยละ 18.67 ของผู้ว่างงานทั้งหมด)

แผนภูมิ 7 ผู้ว่างงานและอัตราการว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2550

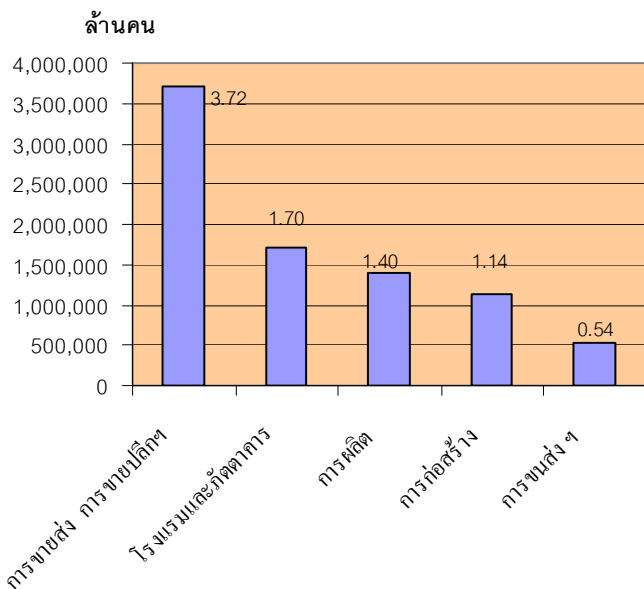

หมายเหตุ : ประมวลการจากข้อมูล สำนักงานสถิติแห่งชาติเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2550

สำหรับแรงงานนอกระบบ ผลการศึกษาของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ล่าสุดคือปี 2549 พบว่าปัจจุบันผู้มีงานทำอยู่ในแรงงานนอกระบบมีจำนวน 21.8 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 61.5 ของผู้มีงานทำทั้งหมด โดยภูมิภาคที่มีจำนวนผู้มีงานทำนอกระบบแรงงานมากที่สุด คือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 8.7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 40.11 ของจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมด รองลงมาคือภาคเหนือ 4.7 ล้านคน (ร้อยละ 21.54) ทั้งนี้แรงงานนอกระบบเหล่านี้จะทำงานในภาคเกษตรเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือมีจำนวน 12.55 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 57.50 ขณะที่นอกภาคเกษตรมี 9.27 ล้านคน (ร้อยละ 42.5) ซึ่งกลุ่มนอกภาคเกษตรนี้ เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่าอุตสาหกรรมที่มีจำนวนแรงงานนอกระบบสูงสุด 5 อันดับแรก คือ 1) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ฯ จำนวน 3.72 ล้านคน

(ร้อยละ 40.12) 2) โรงแรมและภัตตาคาร 1.7 ล้านคน (ร้อยละ 18.37) 3) การผลิต 1.4 ล้านคน (ร้อยละ 15.11) 4) การก่อสร้าง 1.14 ล้านคน (ร้อยละ 12.34) และ 5) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม จำนวน 0.54 ล้านคน (ร้อยละ 5.82) (รายละเอียดปรากฏในตารางภาคผนวกที่ 5)

แผนภูมิ 8 ผู้ที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมนอกภาคเกษตร (5 อันดับแรก) ปี 2549

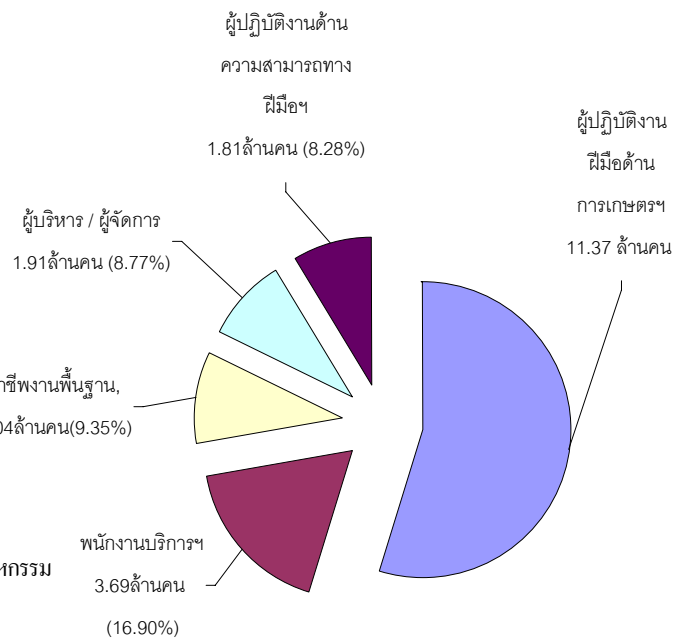

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาแรงงานนอกระบบจำแนกตามอาชีพ พบว่ามีการทำงานในอาชีพต่าง ๆ สูงสุด 5 อันดับแรก คือ 1) ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน 11.37 ล้านคน (ร้อยละ 52.10) 2) พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด 3.69 ล้านคน (ร้อยละ 16.9) 3) อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ด้านการขายและบริการ 2.04 ล้านคน (ร้อยละ 9.35) 4) ผู้บริหาร

ผู้จัดการ จำนวน 1.91 ล้านคน (ร้อยละ 8.77) และ 5) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง 1.81 ล้านคน (ร้อยละ 8.28)

แผนภูมิ 9 จำนวนผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอาชีพ ปี 2549 (5 อันดับแรก)

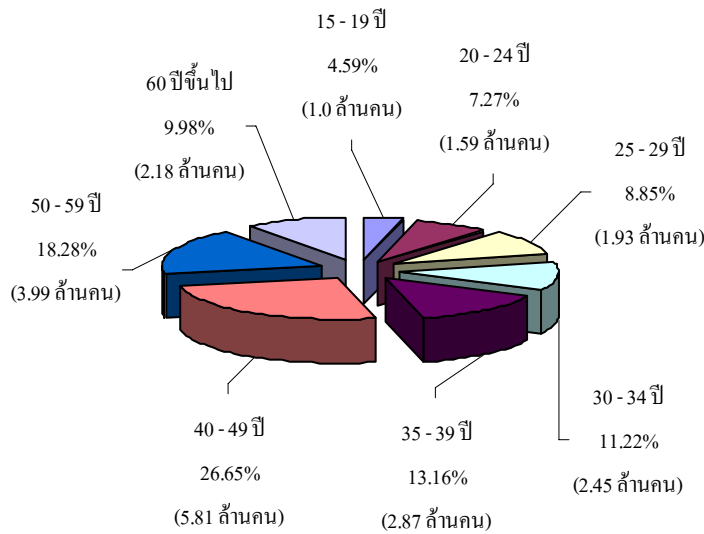

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 40-49 ปี กล่าวคือ ผู้มีอายุ 40-49 ปี มีจำนวน 5.81 ล้านคน (ร้อยละ 26.65) รองลงมาคือผู้มีอายุ 50-59 ปี มีจำนวน 3.99 ล้านคน (ร้อยละ 18.28) และอายุ 35-39 ปี จำนวน 2.87 ล้านคน (ร้อยละ 13.16) ส่วนช่วงอายุ 15-19 ปี มีน้อยที่สุด 1.0 ล้านคน (ร้อยละ 4.59)

แผนภูมิ 10 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ

จำแนกตามอายุ ปี 2549

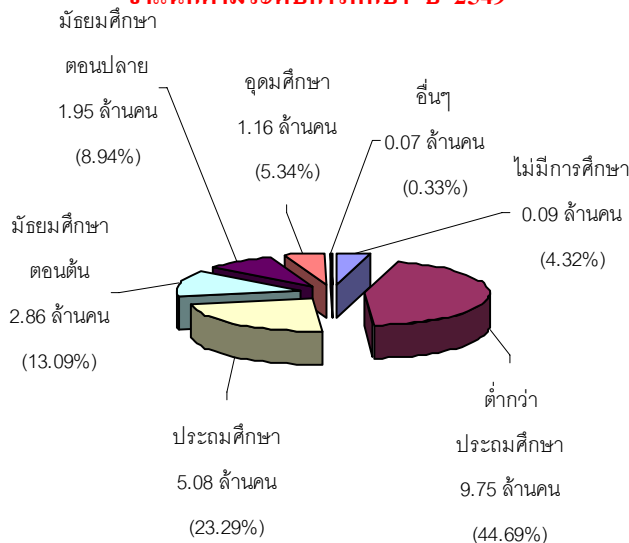

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำหรับการศึกษาค้นคว้าพบว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา คือมีจำนวน 9.75 ล้านคน (ร้อยละ 44.69) รองลงมาคือระดับประถมศึกษา จำนวน 5.08 ล้านคน (ร้อยละ 23.29) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2.86 ล้านคน (ร้อยละ 13.09)

แผนภูมิ 11 ผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ

จำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2549

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำหรับการมีงานทำในกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งหมายถึงผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลล่าสุดในปี 2548 พบว่าผู้สูงอายุที่อยู่ในกำลังแรงงานมีประมาณ 2.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 38.8 ของผู้สูงอายุทั้งหมด ขณะที่ผู้สูงอายุที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานมีประมาณ 4.1 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 61.2 ของผู้สูงอายุทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ชรา ไม่สามารถทำงานได้มีร้อยละ 81.43 ของผู้สูงอายุที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด ทั้งนี้ในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีงานทำหรืออยู่ในกำลังแรงงานส่วนใหญ่ทำงานในภาคเกษตรกรรมมีจำนวน 1.7 ล้านคน (ร้อยละ 65.2 ของผู้สูงอายุที่มีงานทำ) ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมี 0.9 ล้านคน (ร้อยละ 34.8) เมื่อพิจารณาด้านอาชีพพบว่าส่วนใหญ่มีอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรและประมง มีจำนวน 1.52 ล้านคน (ร้อยละ 58.57 ของผู้สูงอายุที่มีงานทำทั้งหมด) รองลงมาเป็นพนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด 0.31 ล้านคน (ร้อยละ 12.07) และหากพิจารณาผู้สูงอายุที่มีงานทำตามสภาพการทำงาน พบว่าร้อยละ 60.3 (1.56 ล้านคน) เป็นผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว รองลงมาคือช่วยธุรกิจครัวเรือน และเป็นลูกจ้างเอกชน โดยมีสัดส่วนร้อยละ 20.0 (0.52 ล้านคน) และร้อยละ 13.1 (0.34 ล้านคน) ตามลำดับ สำหรับการว่างงานของผู้สูงอายุในปี 2548 มีจำนวน 5,500 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ของผู้สูงอายุทั้งหมด

**ตาราง 2 จำนวนผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศและ
สถานภาพแรงงาน ปี 2548**

หน่วย : พันคน

ข้อมูลผู้สูงอายุ	ชาย	หญิง	จำนวน รวม (คน)
ประชากรผู้สูงอายุ	3,013.2	3,706.5	6,719.7
1. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	1,535.5	1,068.9	2,604.4
ผู้มีงานทำ	1,529.2	1,062.3	2,591.5
1) ภาคเกษตรกรรม			1,690.4
2) นอกภาคเกษตรกรรม			901.0
ผู้ไม่มีงานทำ	3.7	1.8	5.5
ผู้รอฤดูกาล	2.5	4.9	7.4
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	1,477.8	2,637.5	4,115.3
1) ทำงานบ้าน	27.7	575.0	602.7
2) ขาดความสามารถทำงานได้	1,323.7	2,027.2	3,350.9
3) อื่น ๆ	126.4	35.3	161.7

ที่มา สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ข้อมูลล่าสุดปี 2548)

2) การส่งเสริมการมีงานทำ

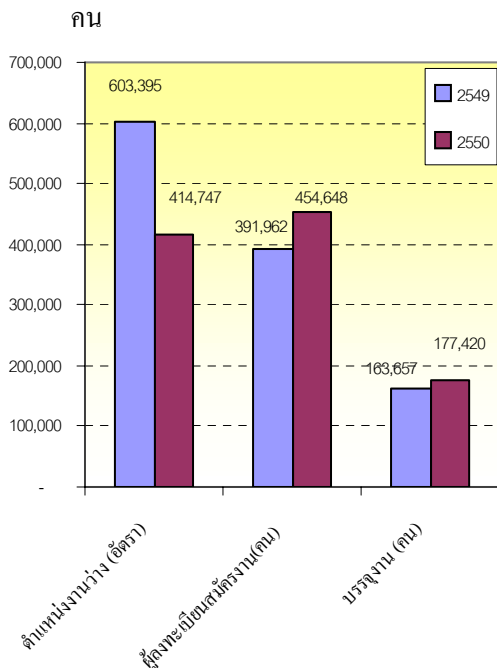
2.1 การจัดหางานในประเทศ

ภารกิจการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ เป็นภารกิจหลักของกระทรวงแรงงาน ซึ่งดำเนินการโดยกรมการจัดหางาน การส่งเสริมการมีงานทำในรูปแบบการจัดหางานมีทั้งการหางานในประเทศและต่างประเทศ โดยการจัดหางานในประเทศในช่วงปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550) มีตำแหน่งงานว่างที่นายจ้างแจ้งความต้องการแรงงานผ่านกรมการจัดหางานทั้งสิ้น 414,747 อัตรา ซึ่งมีสัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 31.26 จากปี 2549 ที่มีจำนวนตำแหน่งงานว่าง 603,395 อัตรา ในส่วนของผู้ลงทะเบียนสมัครงานปีนั้นพบว่ามี 454,648 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.99 จากปีที่แล้วที่มีจำนวน 391,962 คน ขณะที่

ผู้ได้รับการบรรจุงานในปี 2550 นี้มีจำนวน 177,420 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.41 จากปี 2549 ที่มีจำนวน 163,657 คน ทั้งนี้ การที่จำนวนตำแหน่งงานว่าง ในปีนี้มีสัดส่วนที่ลดลงมากเป็นผลเนื่องมาจากในปีที่ผ่านมาสภาพเศรษฐกิจของประเทศมีการชะลอตัวอันมีผลมาจากการขาดความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการในการลงทุนเพราะปัจจัยลบต่าง ๆ ที่ถาโถมสู่ประเทศทั้งปัญหาน้ำมันขึ้นราคา ปัญหาค่าเงินบาทแข็งตัว สถานการณ์ความไม่สงบของจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยังคงมีอยู่ รวมถึงผลกระทบจากกรณีซัพไพร้มของสหรัฐอเมริกาที่จะมีผลกระทบต่อภาวะการส่งออกและการท่องเที่ยวของไทย ประกอบกับสภาพของความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง เนื่องจากเป็นช่วงที่รอการเลือกตั้ง ยังไม่มีการจัดตั้งรัฐบาล ผู้ประกอบการและนักลงทุนจึงชะลอการลงทุนและชะลอการขยายกิจการ เพื่อคุนโยบายและทิศทางเศรษฐกิจของรัฐบาลชุดใหม่ ทั้งนี้ ตำแหน่งงานว่างต่าง ๆ จะมีมากหรือเพิ่มขึ้นได้ต้องมาจากสภาพเศรษฐกิจที่ดี ซึ่งเศรษฐกิจจะดีต้องมาจากสภาพการเมืองที่มีเสถียรภาพ รัฐบาลมีความเป็นเอกภาพในการผลักดันแก้ไขปัญหาดังกล่าว เมื่อเศรษฐกิจดีมีการลงทุนขยายกิจการย่อมทำให้มีความต้องการแรงงาน และตำแหน่งงานว่างเพิ่มขึ้นตามมา อย่างไรก็ตาม คาดว่าปีหน้าตำแหน่งงานว่างจะมีการขยายตัวสูงขึ้น เนื่องจากมีการจัดตั้งรัฐบาลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ต้องคุนโยบายด้านเศรษฐกิจประกอบ

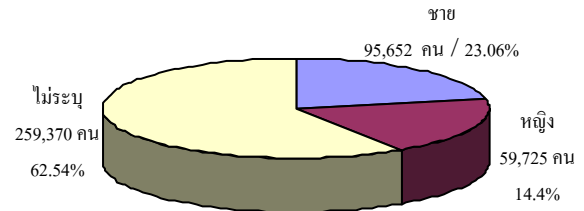
แผนภูมิ 12 เปรียบเทียบตำแหน่งงานว่าง/การสมัครงาน/การบรรจุงาน ปี 2549 - ปี 2550

ที่มา : กรมการจัดหางาน

สำหรับตำแหน่งงานว่างปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550) นี้พบว่าเป็นชาย 95,652 อัตราคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.06 ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมด ขณะที่เพศหญิงมี 59,725 อัตรา (ร้อยละ 14.4) และไม่ระบุเพศ 259,370 อัตรา ร้อยละ 62.54 การที่ตำแหน่งงานว่างกว่าครึ่งไม่ได้ระบุเพศสะท้อนให้เห็นว่าปัจจุบันศักยภาพของชายและหญิงไม่แตกต่างกัน หญิงสามารถทำงานได้ทุกประเภทและมีได้ยิ่งหย่อนกว่าชาย เพศจึงมิได้เป็นอุปสรรคในการทำงานประกอบกับการที่นายจ้างไม่ระบุเพศจะเป็นผลดีในด้านโอกาสการคัดเลือกหรือพิจารณาตัวผู้สมัครได้มากกว่า

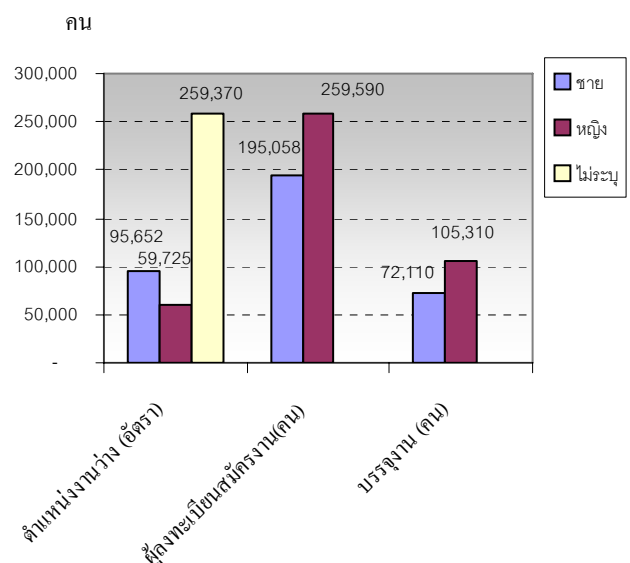
แผนภูมิ 13 ตำแหน่งงานว่างแยกตามเพศ ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนผู้มาลงทะเบียนสมัครงานในปี 2550 ที่พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 454,648 คน เป็นชาย 195,058 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 และเป็นหญิง 259,590 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 และการบรรจุงานมีผู้ได้รับการบรรจุให้ทำงานทั้งสิ้น 177,420 คน โดยสัดส่วนของเพศหญิงจะได้รับการบรรจุงานมากกว่าเพศชาย กล่าวคือผู้บรรจุงานที่เป็นเพศหญิงมีสัดส่วนร้อยละ 59.36 (105,310 คน) ขณะที่เพศชายมีร้อยละ 40.64 (72,110 คน) ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สอดคล้องกับจำนวนผู้สมัครงานที่มีเพศหญิงมากกว่าชาย

แผนภูมิ 14 ตำแหน่งงานว่าง / ผู้สมัครงาน/ และการบรรจุงานจำแนกตามเพศ ปี 2550

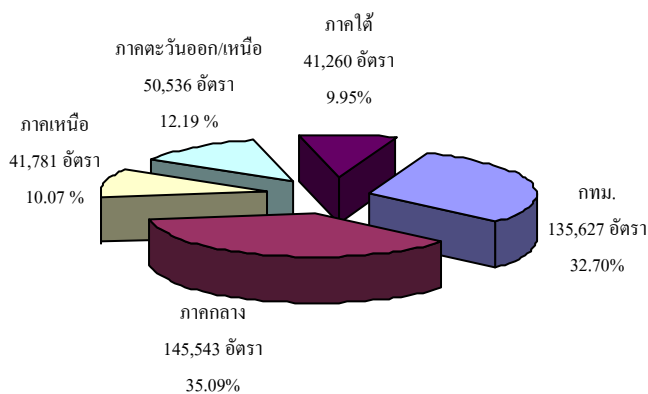

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบตามพื้นที่ จะพบว่าตำแหน่งงานว่างจะกระจุกตัวในเขตพื้นที่ภาคกลางซึ่งมีถึงร้อยละ 35.09 (145,543 อัตรา) ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมด ทั้งนี้เป็นเพราะสถานประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมและธุรกิจต่าง ๆ ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตภาคกลาง ได้แก่ จังหวัด สมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา จึงทำให้มีความต้องการแรงงานมาก รองลงมาคือ กรุงเทพมหานครร้อยละ 32.70 (135,627 อัตรา) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 12.19 (50,536 อัตรา) น้อยที่สุดคือพื้นที่ภาคใต้ มีตำแหน่งงานว่างร้อยละ 9.95 (41,260 อัตรา) ทั้งนี้ การที่ภาคใต้มีตำแหน่งงานว่างน้อยที่สุดอาจสืบเนื่องในรอบปี 2550 ที่ผ่านมาสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใดยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องจึงส่งผลกระทบต่อตำแหน่งงานว่าง

แผนภูมิ 15 ตำแหน่งงานว่างจำแนกตามภูมิภาค ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

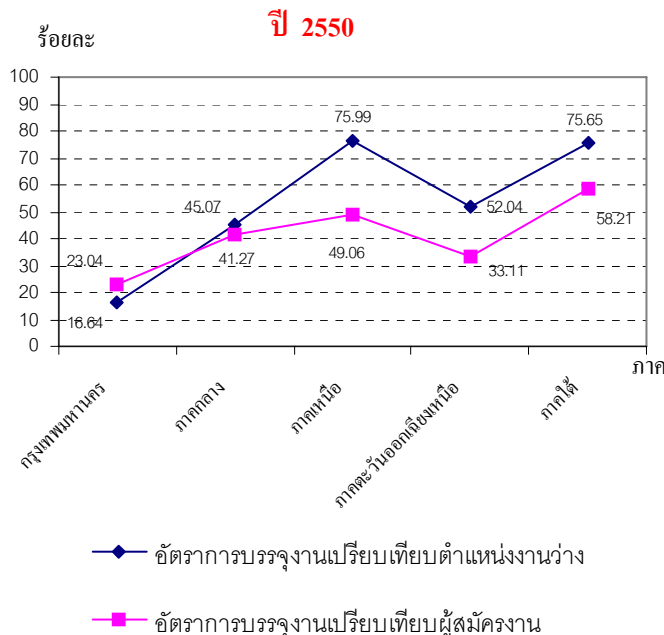
ที่มา : กรมการจัดหางาน

ในส่วนการสมัครงานปี 2550 ภูมิภาคที่มีการสมัครงานสูงสุดสอดคล้องกับตำแหน่งงานว่างคือ ภาคกลาง ร้อยละ 34.96 (158,928 คน)

รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 21.54 (97,945 คน) น้อยที่สุดคือภาคใต้ ร้อยละ 11.79 (53,621 คน) สำหรับผลการบรรจงานมีการบรรจงานในพื้นที่ภาคกลางสูงสุดคือ ร้อยละ 36.97 (65,595คน) รองลงมาคือภาคเหนือร้อยละ 17.9 (31,750 คน) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงภาคใต้ ร้อยละ 17.59 (31,213 คน) (รายละเอียดปรากฏในตารางภาคผนวก 6)

เมื่อคำนวณหาอัตราการบรรจงานเปรียบเทียบกับตำแหน่งงานว่างพบว่า มีอัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่างภาพรวมร้อยละ 42.77 ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วมีอัตราร้อยละ 27.12 ทั้งนี้ เนื่องจากในปี 2550 ตำแหน่งงานว่างมีสัดส่วนที่น้อยกว่าปี 2549 ถึงเกือบ 2 แสนอัตรา สำหรับอัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่าง เมื่อเปรียบเทียบตามภาคพบว่าภาคที่มีอัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่างสูงสุดคือ ภาคเหนือ ร้อยละ 75.99 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับภาคใต้ที่มีร้อยละ 75.65 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 52.04 ขณะที่กรุงเทพมหานครมีอัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่างต่ำสุดคือร้อยละ 16.64 หากเปรียบเทียบผู้ได้รับบรรจงานกับผู้สมัครพบว่า ภาพรวมมีอัตราร้อยละ 39.02 โดยภาคใต้มีอัตราการบรรจงานเมื่อเทียบกับผู้สมัครงานสูงสุดคือร้อยละ 58.21 รองลงมาคือ ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราร้อยละ 49.06 41.27 และ 33.11 ตามลำดับ ส่วนกรุงเทพมหานครมีอัตราการบรรจงานต่อผู้สมัครงานน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 23.04

**แผนภูมิ 16 อัตราการบรรจุนงานเปรียบเทียบ
ตำแหน่งงานว่าง / ผู้สมัครงาน จำแนกรายภาค**

ที่มา : กรมการจัดหางาน

หมายเหตุ :

1. อัตราการบรรจุนงานต่อผู้สมัครงาน = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจุนงาน} \times 100}{\text{ผู้สมัครงาน}}$
2. อัตราการบรรจุนงานต่อตำแหน่งงานว่าง = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจุนงาน} \times 100}{\text{ตำแหน่งงานว่าง}}$

หากพิจารณาอัตราการบรรจุนงานต่อผู้สมัครงานข้างต้นจะพบว่าผู้สมัครงานได้รับการบรรจุนงานในภาพรวมยังไม่ถึงกึ่งหนึ่งของผู้สมัครงาน (39.02%) จึงอาจจะเป็นประเด็นที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของแรงงานที่ผลิตออกมายังไม่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ หรือตลาดแรงงานการผลิตคนที่ผ่านมาผลิตตามกระแสความต้องการของเด็กหรือตามความต้องการของสถานศึกษาไม่ได้เชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรมและวิชาการ จึงต้องมีการออกแบบ (Redesign) หลักสูตรใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงาน ระบบการศึกษาในยุคนี้ควรต้องปรับเปลี่ยนให้

ทันกระแสโลก มิฉะนั้นจะเกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา

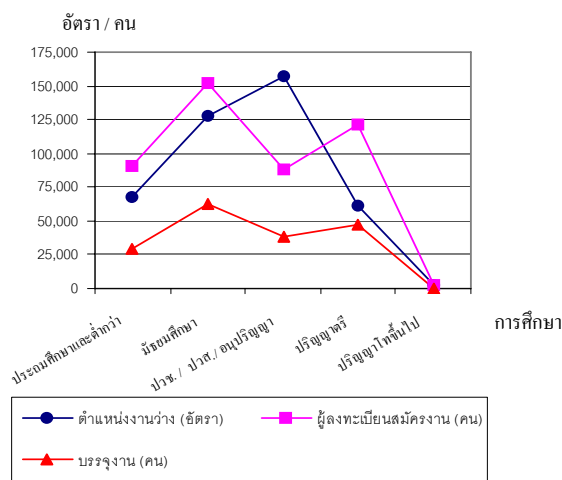
ในส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาปี 2550 นี้พบว่าตำแหน่งงานว่างในรอบปี 2550 (มกราคม-ธันวาคม 2550) เป็นตำแหน่งในระดับ ปวช./ปวส. อนุปริญญา มากที่สุดโดยมีร้อยละ 37.75 (156,575 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา และปริญญาตรี โดยมีสัดส่วนร้อยละ 30.9 (128,163 อัตรา) และร้อยละ 14.64 (60,688 อัตรา) ตามลำดับ ตำแหน่งงานว่างระดับประถมศึกษาและต่ำกว่ามีสัดส่วนร้อยละ 16.22 (67,281 อัตรา) สำหรับระดับปริญญาโทขึ้นไปมีสัดส่วนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 0.49 (2,040 อัตรา) แสดงให้เห็นว่าขณะนี้ตลาดแรงงานมีความต้องการคนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีสูง โดยเฉพาะระดับอาชีวศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาของมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ที่วิเคราะห์แนวโน้มการจ้างงานระยะกลาง (2550-2554) และระยะยาว (2555-2559) ต้องการคนระดับกลาง-ล่าง คือ ผู้จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมากกว่าระดับสูง คือ ปริญญาตรีขึ้นไป การผลิตคนในระดับสูงจึงต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการทำงานต่ำกว่าระดับตามมา

ขณะที่ผู้สมัครงานส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสูงสุดคือ ร้อยละ 33.38 (151,746 คน) รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรีจำนวน 121,282 คน (ร้อยละ 26.68) และระดับ ปวช. / ปวส. / อนุปริญญา มีร้อยละ 19.49 (88,629 คน) และผู้บรรจุนงานพบว่าระดับ

มัธยมศึกษา มีการบรรจุนานมากที่สุดจำนวน 62,674 คน (ร้อยละ 35.33) เมื่อเทียบกับระดับการศึกษาอื่น ๆ รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรี คือร้อยละ 26.41 (46,862 คน) และระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา มีร้อยละ 21.82 (38,714 คน) (ตารางภาคผนวก 7)

แผนภูมิ 17 ตำแหน่งงานว่าง/ผู้สมัครงาน/บรรจุนาน

จำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2550

ที่มา : กรมการจัดหางาน

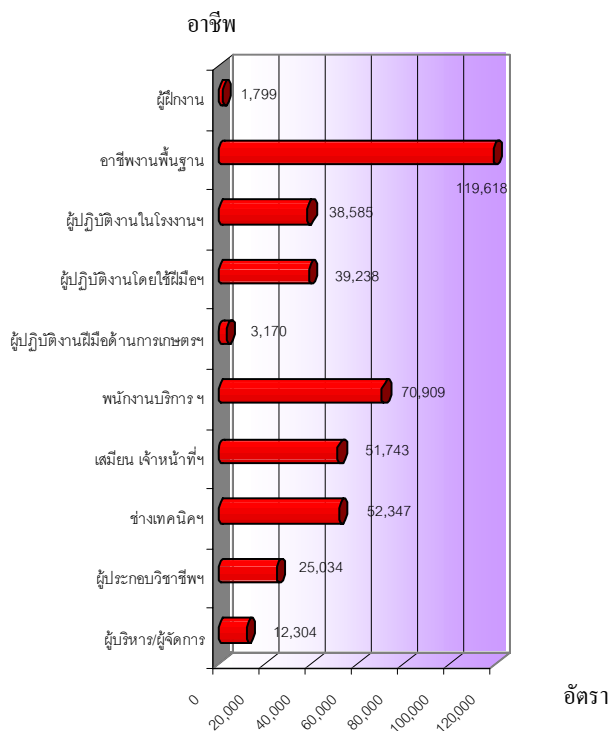
จากแผนภูมิข้างต้นประเด็นที่น่าสังเกต คือ ผู้สมัครงานทุกระดับการศึกษามีสัดส่วนสูงกว่าตำแหน่งงานว่าง ยกเว้นระดับปวช. ปวส. อนุปริญญา ที่มีสัดส่วนตำแหน่งงานว่างสูงกว่าผู้สมัครงานและเป็นจำนวนที่มากด้วย ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการแรงงานในระดับ ปวช. ปวส./อนุปริญญาได้อย่างชัดเจน และสัดส่วนของผู้สมัครงานในระดับนี้มีเพียงครึ่งหนึ่งของตำแหน่งงานว่างเท่านั้น ดังนั้นระบบการศึกษาต้องเร่งผลิตคนในระดับ ปวช. ปวส. อนุปริญญาเพื่อรองรับตลาดแรงงานควบคู่กับการสร้างค่านิยมในเรื่องการศึกษาให้

เยาวชนเห็นคุณค่าของการศึกษาระดับปวช. หรืออาชีวศึกษาแทนการส่งเสริมค่านิยมที่มุ่งเน้นให้ศึกษาระดับปริญญาตรี และต้องชี้แนะแนวทางว่าระดับอาชีวศึกษาสามารถหางานได้มากและง่ายกว่า เนื่องจากเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากกว่านั่นเอง ที่ผ่านมายุวชนและผู้ปกครองมักจะให้ค่านิยมกับการศึกษาต่อเนื่องถึงระดับปริญญาตรีสูงมาก เมื่อตำแหน่งงานที่รับไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่จบ จึงส่งผลต่อการทำงานต่อระดับการศึกษาตามมา

ด้านอาชีพพบว่าปี 2550 อาชีพที่มีตำแหน่งงานว่างสูงสุด 5 อันดับแรกคือ 1) อาชีพงานพื้นฐาน ได้แก่ อาชีพด้านการขายและการให้บริการ เช่น ผู้จำหน่ายสินค้า อาหาร ผู้ส่งเอกสาร รวมถึงแรงงานด้านเกษตร ก่อสร้าง และขนส่ง ฯลฯ มีร้อยละ 28.84 (119,618 อัตรา) 2) อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ร้อยละ 17.10 (70,909 อัตรา) 3) ช่างเทคนิคผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องมีร้อยละ 12.62 (52,347 อัตรา) 4) เสมียน/เจ้าหน้าที่ร้อยละ 12.48 (51,743 อัตรา) และ 5) ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ ร้อยละ 9.46 (39,238 อัตรา) สำหรับอาชีพที่มีผู้สมัครงานสูงสุดคืออาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 135,018 คน (ร้อยละ 29.70) รองลงมาคือ อาชีพเสมียน/เจ้าหน้าที่ 90,392 คน (ร้อยละ 19.88) และพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด มีจำนวน 58,144 คน (ร้อยละ 12.79) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องที่มี 56,087 คน (ร้อยละ 12.34) ส่วนการบรรจุนาน มีการบรรจุนาน

ในอาชีพงานพื้นฐานสูงสุดเช่นกัน จำนวน 63,227 คน (ร้อยละ 35.63) รองลงมาคือ อาชีพเสมียน/ เจ้าหน้าที่ 33,795 คน (ร้อยละ 19.05) อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาดมีจำนวน 22,555 คน (ร้อยละ 12.71) และช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 21,372 คน (ร้อยละ 12.05) (ตารางภาคผนวกที่ 8)

แผนภูมิ 18 ตำแหน่งงานว่าง จำแนกตามอาชีพ ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

ที่มา : กรมการจัดหางาน

หากศึกษาในด้านอุตสาหกรรมพบว่า อุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างสูงสุด 5 อันดับแรกในปี 2550 คือ 1) การผลิต 171,149 อัตรา (ร้อยละ 41.27) 2) การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ฯ 97,046 อัตรา (ร้อยละ 23.40) 3) บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้

เช่าและบริการทางธุรกิจ 45,655 อัตรา (ร้อยละ 11.01) 4) โรงแรมและภัตตาคาร 26,605 อัตรา (ร้อยละ 6.41) และ 5) การก่อสร้าง 15,290 อัตรา (ร้อยละ 3.69) ซึ่งอันดับ 1-3 สอดคล้องกับการบรรจุนาน ที่พบว่าอุตสาหกรรมที่บรรจุนานได้สูงสุดคือ การผลิต 79,027 คน (ร้อยละ 44.54) รองลงมาคือ การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ฯ 39,627 คน (ร้อยละ 22.34) และการบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ 15,342 คน (ร้อยละ 8.65)

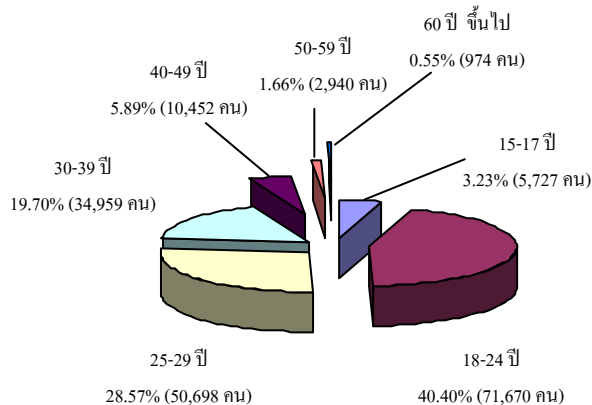
ตาราง 3 แสดงจำนวนตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุนานจำแนกตามอุตสาหกรรม ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

ประเภทอุตสาหกรรม	ตำแหน่งงานว่าง		บรรจุนาน	
	จำนวน (อัตรา)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การผลิต	171,149	41.27	79,027	44.54
2. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	97,046	23.4	39,627	22.34
3. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	45,655	11.01	15,342	8.65
4. โรงแรมและภัตตาคาร	26,605	6.41	9,185	5.18
5. การก่อสร้าง	15,290	3.69	4,863	2.74
6. การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	12,141	2.93	11,898	6.71
7. อื่น ๆ	46,861	11.29	17,478	9.84
รวม	414,747	100.0	177,420	100.0

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ช่วงอายุที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ในปี 2550 ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 18 – 39 ปี โดยที่อายุ 18 – 24 ปี ต้องการสูงสุด 152,977 อัตรา (ร้อยละ 36.88) รองลงมาคืออายุ 25 – 29 ปี 128,696 อัตรา (ร้อยละ 31.03) และอายุ 30 – 39 ปี 90,678 อัตรา (ร้อยละ 21.86) ขณะเดียวกัน ผู้สมัครงานส่วนใหญ่จะมีอายุ 18 – 24 ปี สูงสุดคือ มีจำนวน 166,374 คน (ร้อยละ 36.59) รองลงมาเป็นผู้สมัครงานที่มีอายุ 30 – 39 ปี และ 25 – 29 ปี โดยมีสัดส่วนร้อยละ 24.63 (111,972 คน) และ 21.23 (96,534 คน) ตามลำดับ สำหรับการบรรจุนายจ้างที่มีอายุ 18 – 24 ปี ได้รับการบรรจุนายจ้างสูงสุด จำนวน 71,670 คน (ร้อยละ 40.40) รองลงมาคือช่วงอายุ 25 – 29 ปี จำนวน 50,698 คน (ร้อยละ 28.57) (ตาราง ภาคผนวกที่ 10)

แผนภูมิที่ 19 การบรรจุนายจ้างจำแนกตามอายุ ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ภารกิจในการส่งเสริมการมีงานทำนอกจากที่ได้กล่าวมาแล้ว กรมการจัดหางานยังมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่ม

ต่าง ๆ มีงานทำ ไม่ว่าจะเป็นผู้จบการศึกษาใหม่ ผู้ว่างงาน ผู้ใช้แรงงานที่มีงานทำอยู่แล้วและมีความประสงค์จะเปลี่ยนงาน ผู้สูงอายุ แม่บ้าน หรือผู้ต้องการรับงานไปทำที่บ้าน รวมทั้งทหารเยาวชนในสถานพินิจให้มีงานทำ โดยกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น ตลอด ปี 2550 (เดือนมกราคม – ธันวาคม 2550) ช่วยให้มีผู้ได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น 948,635 คน โดยเป็นชาย 445,327 คน คิดเป็นร้อยละ 46.94 และหญิง 503,308 คน (ร้อยละ 53.06) สำหรับรายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการ และจำนวนผู้ได้รับประโยชน์ในแต่ละกิจกรรม ปรากฏรายละเอียดตามตารางข้างล่างนี้

ตาราง 4 การส่งเสริมการมีงานทำ จำแนกตาม กิจกรรมที่ดำเนินการ ปี 2550

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริม การมีงานทำ	ผู้ได้รับประโยชน์ (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
1.	แนะแนวอาชีพชุมชน	2,392	6,840	9,232
2.	แนะแนวอาชีพระดับหมู่บ้าน	258,030	290,178	548,208
3.	มหกรรมอาชีพ	42,312	64,374	106,686
4.	วันแนะแนวอาชีพ	84,428	124,064	208,492
5.	ส่งเสริมการมีงานทำให้ทหารกอง ประจำการ	37,766	478	38,244
6.	แนะแนวอาชีพให้เยาวชนในสถาน พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	17,135	1,989	19,124
7.	อบรมผู้รับงานไปทำที่บ้าน	332	3,875	4,207
8.	ฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อสร้างอาชีพใหม่ให้คนว่างงาน	600	3,345	3,945
9.	ฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อส่งเสริมการมีงานทำให้ ผู้สูงอายุ	900	4,396	5,386
10.	สร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพ	1,342	3,769	5,111
รวม		445,327	503,308	948,635

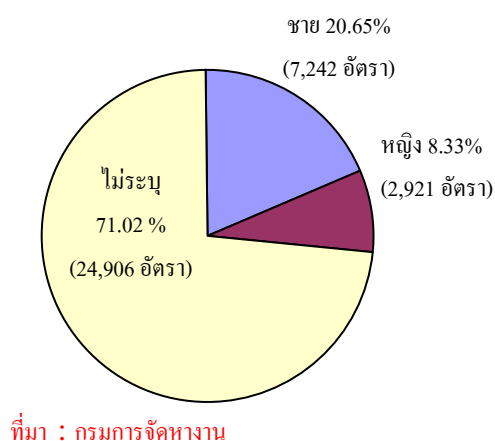
ที่มา : กรมการจัดหางาน

2.2 ความต้องการแรงงานภาคเอกชน (ผ่านหนังสือพิมพ์)

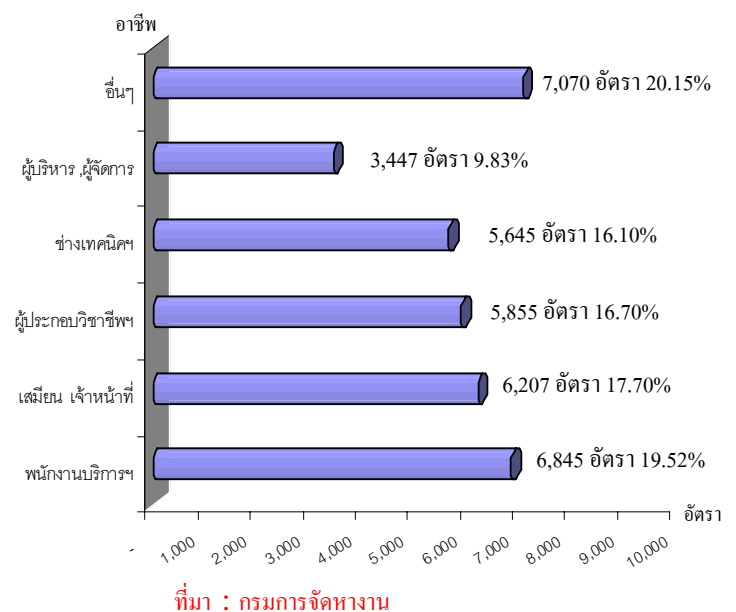
ในด้านความต้องการแรงงานของภาคเอกชน กระทรวงแรงงานโดยกรมการจัดหางานได้รวบรวมความต้องการแรงงานภาคเอกชนจากหนังสือพิมพ์ 8 ฉบับได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ ไทยโพสต์ มติชน วัฏจักรฐานเศรษฐกิจ ผู้จัดการรายสัปดาห์ บางกอกโพสต์ และสมัครด่วน พบว่าช่วงตลอดปี 2550 มกราคม – ธันวาคม 2550 มีสถานประกอบการประกาศรับสมัครแรงงาน 2,458 แห่ง ต้องการแรงงานรวม 35,069 อัตรา ซึ่งความต้องการในรอบปีส่วนใหญ่คือร้อยละ 71.02 (24,906 อัตรา) ไม่ได้ระบุเพศ ส่วนที่ระบุเพศชาย มีจำนวน 7,242 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 20.65 ขณะที่ความต้องการแรงงานเพศหญิงมี 2,921 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ทั้งนี้

แผนภูมิ 20 ความต้องการแรงงานภาคเอกชน จำแนกตามเพศ ปี 2550

เมื่อพิจารณาความต้องการแรงงานตามอาชีพในปี 2550 นี้พบว่า อาชีพที่มีความต้องการแรงงานสูงสุด 5 อันดับแรกคือ 1) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 6,845 อัตรา (ร้อยละ 19.52) 2) เสมียน/เจ้าหน้าที่ จำนวน 6,207 อัตรา (ร้อยละ 17.70) 3) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ จำนวน 5,855 อัตรา (ร้อยละ 16.70) 4) ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5,645 อัตรา (ร้อยละ 16.10) และ 5) ผู้บริหาร ผู้จัดการ จำนวน 3,447 อัตรา (ร้อยละ 9.83)

แผนภูมิ 21 ความต้องการแรงงานภาคเอกชน จำแนกตามประเภทอาชีพ 5 อันดับแรก ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความต้องการแรงงานภาคเอกชนตามอาชีพปี 2549 กับ ปี 2550 จะพบว่า ตำแหน่งงานที่ต้องการสูงสุดในปีนี้กับปีที่ผ่านมาเป็นตำแหน่งงานในอาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด เช่นเดิม

ส่วนตำแหน่งช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเลื่อนจากอันดับ 2 ในปีที่แล้ว มาเป็นอันดับ 4 ในปีนี้ ตำแหน่งเสมียน เจ้าหน้าที่ ซึ่งเคยอยู่ในอันดับ 3 เมื่อปีที่ผ่านมาขยับขึ้นมาเป็นอันดับ 2 ในปีนี้ ขณะที่ตำแหน่งผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ ขยับจากอันดับ 4 ในปีที่แล้ว ขึ้นมาเป็นอันดับ 3 ในปีนี้แทน ทั้งนี้ตำแหน่งผู้บริหารและผู้จัดการยังทรงตัวอยู่ในอันดับ 5 เช่นเดิม รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิ

**ตาราง 5 เปรียบเทียบความต้องการแรงงานที่ประกาศ
รับสมัครผ่านหนังสือพิมพ์จำแนกตามประเภท
อาชีพ (5 อันดับแรก) ปี 2549 - 2550**

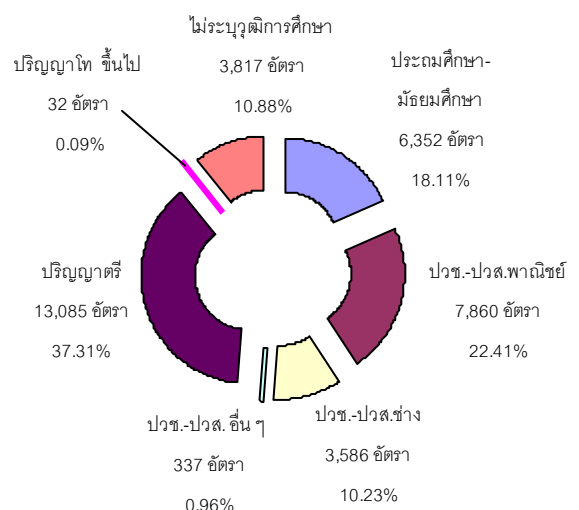
ประเภทอาชีพ	ปี 2549		ปี 2550		อันดับ
	อัตรา	ร้อยละ	อัตรา	ร้อยละ	
1.พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	7,652	20.13	6,845	19.52	(1)
2. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	7,081	18.63	5,645	16.10	(4)
3. เสมียน เจ้าหน้าที่	6,790	17.86	6,207	17.70	(2)
4. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	6,436	16.93	5,855	16.70	(3)
5. ผู้บริหาร ผู้จัดการ	4,547	11.96	3,447	9.83	(5)
6. อื่นๆ	5,507	14.49	7,070	20.15	
รวม	38,013	100.0	35,069	100.0	

* ที่มา : กรมการจัดหางาน

สำหรับความต้องการแรงงานจำแนกตามการศึกษาพบว่า สถานประกอบการที่ประกาศรับสมัครงานทางหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่ต้องการแรงงานในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.31 (13,085 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับปวช. - ปวส. พณิชย ร้อยละ 22.41 (7,860 อัตรา) ประถมศึกษา - มัธยมศึกษา ร้อยละ 18.11 (6,352 อัตรา) และไม่ระบุวุฒิการศึกษา ร้อยละ 10.88 (3,817 อัตรา) (แผนภูมิที่ 22) จะเห็นว่าการประกาศรับสมัครงาน

ผ่านหนังสือพิมพ์จะเป็นระดับปริญญาตรีขึ้นไปเป็นส่วนมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถานประกอบการเห็นว่ากลุ่มเป้าหมายที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่จะใช้ช่องทางการหางานหลากหลายกว่า รวมถึงมีการติดตามงานจากหนังสือพิมพ์มากกว่าระดับอื่น ๆ ก็ได้ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในระดับ ปวช.-ปวส. ทั้งหมด กล่าวคือ รวมประเภทช่างและพาณิชย และอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ ปวช. ปวส. สายเกษตรกรรม คหกรรมแล้ว พบว่าระดับอาชีวศึกษาที่มีความต้องการถึง 11,783 อัตรา คิดเป็นอัตราร้อยละ 33.6 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงระดับปริญญาตรี ประเด็นที่น่าสังเกตคือ ไม่ว่าช่องทางการแจ้งความต้องการผ่านกรมการจัดหางาน หรือผ่านหนังสือพิมพ์ พบว่าในระดับปริญญาโทขึ้นไปมีสัดส่วนความต้องการที่น้อยมาก กล่าวคือแจ้งผ่านหนังสือพิมพ์ตลอดปี 2550 มี 22 อัตรา หรือร้อยละ 0.06 และระดับปริญญาเอกมีเพียง 10 อัตรา (ร้อยละ 0.02) เท่านั้น

**แผนภูมิ 22 ความต้องการแรงงานภาคเอกชนตาม
ระดับการศึกษา ปี 2550**

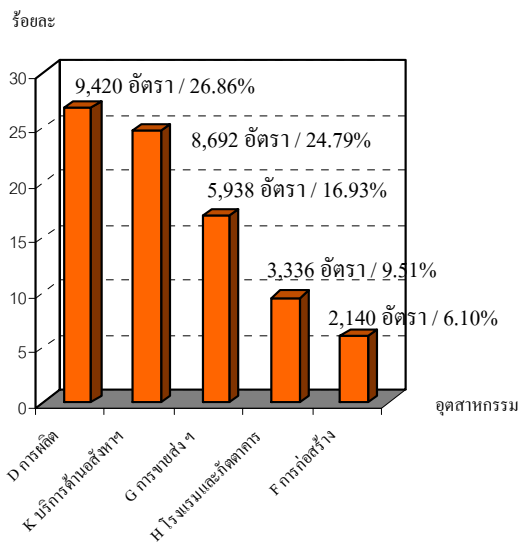
* ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาความต้องการแรงงานตามประเภทอุตสาหกรรมในปี 2550 พบว่า อุตสาหกรรมการผลิตเป็นอุตสาหกรรมที่แจ้งความต้องการแรงงานผ่านหนังสือพิมพ์มากที่สุด คือร้อยละ 26.86 (9,420 อัตรา) รองลงมาคือบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจมีอัตราร้อยละ 24.79 (8,692 อัตรา) ประเภทการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนมีอัตราร้อยละ 16.93 (5,938 อัตรา) ภาคโรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 9.51 (3,336 อัตรา) และการก่อสร้าง มีอัตราร้อยละ 6.10 (2,140 อัตรา)

แผนภูมิ 23 ความต้องการแรงงานภาคเอกชนตาม

ประเภทอุตสาหกรรม (5 อันดับแรก) ปี 2550

ที่มา : กรมการจัดหางาน

2.3 แรงงานต่างด้าว

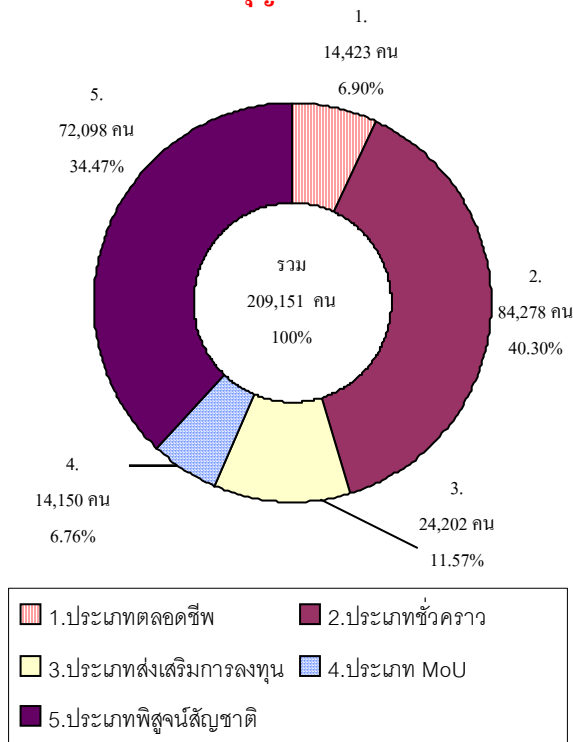
สำหรับสถิติแรงงานต่างด้าว ซึ่งหมายถึง แรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย กรมการจัดหางานจำแนกเป็น 2

กลุ่มใหญ่ ๆ คือ (1) กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกกฎหมาย ประกอบด้วยประเภทต่าง ๆ คือ 1) ประเภทตลอดชีพ 2) ประเภทชั่วคราวที่ขออนุญาตทำงานตามมาตรา 7 3) ประเภทส่งเสริมการลงทุนและกฎหมายอื่นตามมาตรา 10 4) ประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง MOU และ 5) ประเภทพิสูจน์สัญชาติ และได้รับใบอนุญาตทำงาน เนื่องจากประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง MOU (ข้อ 4) และประเภทพิสูจน์สัญชาติ (ข้อ 5) คือ กลุ่มแรงงานสัญชาติ ลาว กัมพูชา ที่เดินทางเข้ามาทำงานชั่วคราว ภายหลังรัฐบาลได้ดำเนินการจัดทำกรพิสูจน์สัญชาติ และลงนาม MOU เพื่อให้การนำเข้าแรงงานให้เป็นแรงงานถูกกฎหมาย ปัจจุบันจึงได้จัด 2 ประเภทนี้ ให้รวมอยู่ในกลุ่มแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย สำหรับกลุ่มที่ (2) ได้แก่ แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับอนุญาตทำงาน แบ่งเป็น 1) แรงงานต่างด้าวตามมาตรา 12 ยกเว้นตามมติ ครม. 2) แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) ตามมติคณะรัฐมนตรีและในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ (รายละเอียดปรากฏในตารางภาคผนวก 11 - 13)

เมื่อพิจารณาข้อมูลกลุ่มแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายคงเหลือดังกล่าวข้างต้นพบว่า ณ เดือนธันวาคม 2550 มีจำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย จำนวนทั้งสิ้น 209,151 คน โดยส่วนใหญ่เป็นประเภทชั่วคราวตามมาตรา 7 มีจำนวน 84,278 คน (ร้อยละ 40.30) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับประเภทแรงงานต่างด้าวพิสูจน์สัญชาติและได้รับใบอนุญาตทำงานที่มีจำนวน 72,098 คน (ร้อยละ 34.47) รองลงมาคือ ประเภทส่งเสริมการลงทุน ฯ

จำนวน 24,202 คน (ร้อยละ 11.57) และประเภทตลอดชีพ 14,423 คน (ร้อยละ 6.9) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับแรงงานต่างด้าวประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง (MOU) คือ 14,150 คน คิดเป็นร้อยละ 6.76 ของแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมายทั้งหมด (รายละเอียดตารางภาคผนวก 11)

แผนภูมิ 24 แรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายจำแนกตามประเภทการได้รับอนุญาต ณ เดือนธันวาคม 2550

ที่มา : กรมการจัดหางาน

สำหรับแรงงานต่างด้าวในกลุ่มที่เข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับใบอนุญาตทำงานประกอบด้วย

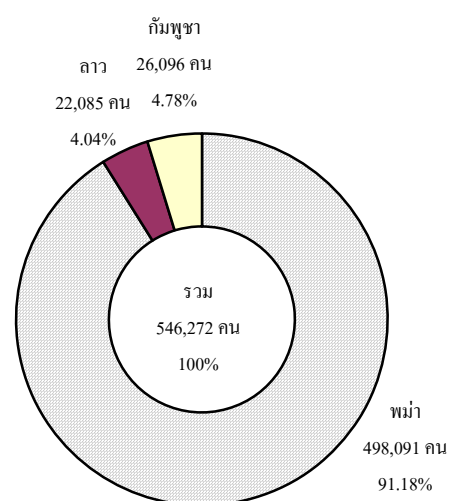
1.) แรงงานต่างด้าวตามมาตรา 12 ยกเว้นมติ ครม. มีจำนวน 50,341 คน คิดเป็นร้อยละ 8.44

2) แรงงานต่างด้าวตามมติ ครม. (3 สัญชาติ) มีจำนวน 546,272 คน คิดเป็นร้อยละ 91.56

โดยแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาตินี้ จำแนกเป็น 2 กลุ่มคือ 2.1) แรงงานต่างด้าวตามมติ ครม. ปี 2549 ประกอบด้วย กลุ่มที่ใบอนุญาตสิ้นสุด 28 กุมภาพันธ์ 2550 และ ใบอนุญาตสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2550 ซึ่งทั้ง 2 กลุ่ม คณะรัฐมนตรีมีมติให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอส่งกลับและให้ทำงานได้ต่อไปอีก 1 ปี โดยผลการดำเนินการระหว่างวันที่ 15 มกราคม - 30 มิถุนายน 2550 ข้อมูล ณ 23 สิงหาคม 2550 พบว่ามีการต่อใบอนุญาตรวม 535,732 คน

2.2) แรงงานต่างด้าวในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ 10,540 คน โดยที่แรงงานทั้ง 2 กลุ่มซึ่งมีจำนวนรวม 546,272 คน หากพิจารณาตามสัญชาติพบว่าสัญชาติที่มีมากที่สุดคือพม่า 498,091 คน คิดเป็นร้อยละ 91.18 สัญชาติลาว มีจำนวน 22,085 คน (ร้อยละ 4.04) และกัมพูชา จำนวน 26,096 คน (ร้อยละ 4.78) ดังแผนภูมิ 25 และตารางภาคผนวกที่ 12 และ 13

แผนภูมิ 25 แรงงานต่างด้าว(3 สัญชาติ) ตามมติ ครม. และในเขตพัฒนาพิเศษ ณ เดือนธันวาคม 2550

ที่มา : กรมการจัดหางาน (ข้อมูล ณ วันที่ 23 สิงหาคม 2550)

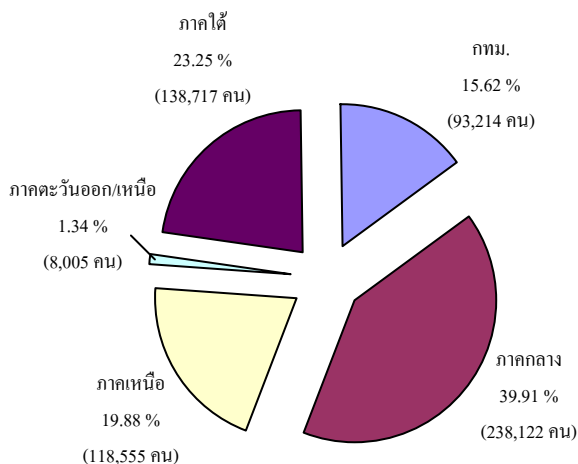

เมื่อพิจารณาแรงงานต่างด้าวในกลุ่มเข้าเมืองผิดกฎหมายตามภูมิภาคทั้งกลุ่มมาตรา 12 ยกเว้นมติ ครม. กลุ่ม 3 สัญชาติตามมติ ครม. และในเขตพัฒนาพิเศษฯ จะพบว่าแรงงานทั้ง 3 สัญชาติ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคกลาง มีจำนวน 238,122 คน (ร้อยละ 39.91) รองลงมาคือภาคใต้ จำนวน 138,717 คน (ร้อยละ 23.25) และภาคเหนือ 118,555 คน (ร้อยละ 19.88) ส่วนภูมิภาคที่มีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายอยู่น้อยที่สุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 8,005 คน (ร้อยละ 1.34) รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิที่ 26 และตารางภาคผนวกที่ 12

แผนภูมิ 26 แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ได้รับ

อนุญาตทำงานจำแนกตามภูมิภาค

ณ เดือนธันวาคม 2550

ที่มา : กรมการจัดหางาน

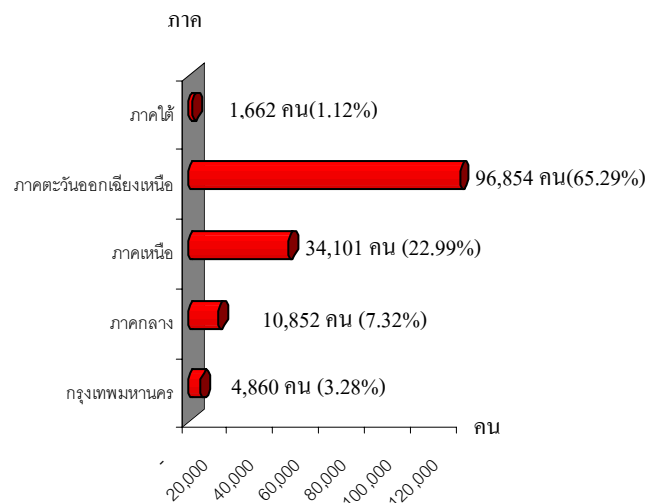
2.4 แรงงานไทยในต่างประเทศ

สำหรับแรงงานไทยในต่างประเทศ ปี 2550 มีแรงงานไทยที่ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศผ่านกรมการจัดหางานทั้งสิ้น 148,329 คน เป็นเพศชายถึง 121,466 คน คิดเป็นร้อยละ 81.89 ของผู้แจ้งความ

ประสงค์ทั้งหมด ขณะที่เพศหญิงมีเพียง 26,863 คน คิดเป็นร้อยละ 18.11 โดยแรงงานที่แจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คือจำนวน 96,854 คิดเป็นร้อยละ 65.29 รองลงมาคือภาคเหนือและภาคกลาง จำนวน 34,101 คน (ร้อยละ 22.99 คน) และ 10,852 คน (ร้อยละ 7.32) ตามลำดับ ส่วนภูมิภาคที่แจ้งความประสงค์น้อยที่สุดคือภาคใต้ จำนวนเพียง 1,662 คน (ร้อยละ 1.12)

แผนภูมิ 27 จำนวนแรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์

ไปทำงานต่างประเทศ ปี 2550

ที่มา : กรมการจัดหางาน

แรงงานไทยที่ลงทะเบียนไปทำงานต่างประเทศในปี 2550 นี้ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2549 ในภาพรวมพบว่ามีจำนวนลดลง คิดเป็นร้อยละ 18.82 (ปี 2549 มีจำนวน 182,717 คน) และเมื่อพิจารณาตามภูมิลำเนาพบว่าทุกภูมิภาคมีผู้แจ้งความประสงค์ลดลงทั้งสิ้นดังตารางเปรียบเทียบข้างล่างนี้ โดยเพศชายยังเป็นสัดส่วนที่มากกว่าเพศหญิง และภูมิภาคที่มีการแจ้งความประสงค์มากที่สุดยังคงเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ

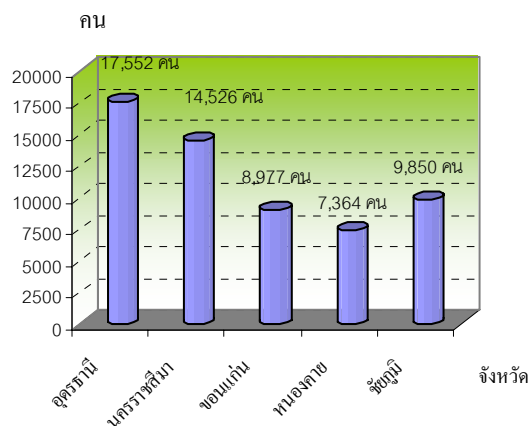
ตาราง 6 เปรียบเทียบจำนวนแรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศ ปี 2549 - ปี 2550 จำแนกตามภูมิภาคและเพศ

ภูมิภาค	ปี 2549	ปี 2550	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ภาพรวม)
กรุงเทพมหานคร	5,620	4,860	-13.52
ภาคกลาง	13,020	10,852	-16.65
ภาคเหนือ	43,454	34,101	-21.52
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	118,734	96,854	-18.43
ภาคใต้	1,798	1,662	-7.56
ทั่วประเทศ	182,717	148,329	-18.82

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลเป็นรายจังหวัด พบว่าตลอดปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550) จังหวัดที่มีการแจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) อุดรธานี 17,552 คน คิดเป็นร้อยละ 11.83 ของแรงงานที่แจ้งความประสงค์ทั้งหมด 2) นครราชสีมา 14,526 คน (ร้อยละ 9.79) 3) ชัยภูมิ 9,850 คน (ร้อยละ 6.64) 4) ขอนแก่น 8,977 คน (ร้อยละ 6.05) และ 5) หนองคาย 7,364 คน (ร้อยละ 4.96) (แผนภูมิ 28) ซึ่งตัวเลขดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลภูมิภาคที่พบว่าแรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแจ้งความประสงค์สูงสุดนั่นเอง

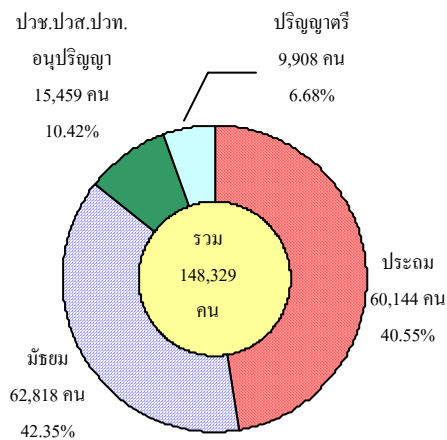
แผนภูมิ 28 แรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศจำแนกตามจังหวัด 5 อันดับแรก ปี 2550

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งมีถึงร้อยละ 40.55 (60,144 คน) ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา จำนวน 62,818 คน คิดเป็นร้อยละ 42.35 ขณะที่ระดับปริญญาตรีมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 9,908 คน คิดเป็นร้อยละ 6.68 (แผนภูมิ 29) ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าแรงงานส่วนใหญ่นิยมไปทำงานต่างประเทศจะเป็นแรงงานระดับล่างหรือไร้ฝีมือ ซึ่งอาจจะมีผลมาจากประเทศเหล่านั้นขาดแคลนแรงงานไร้ทักษะฝีมือ เช่น งานก่อสร้าง กรรมกร หรือผู้รับใช้ในบ้านนั่นเอง และหากแรงงานเหล่านี้ออกไปทำงานต่างประเทศจำนวนมากก็ส่งผลให้แรงงานในประเทศไทยขาดแคลนตามมา ต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติในประเทศใกล้เคียงนั่นเอง

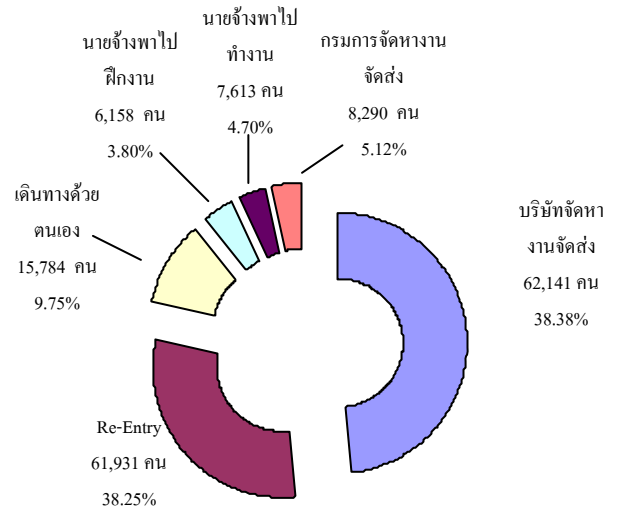
**แผนภูมิ 29 แรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์
เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตาม
ระดับการศึกษา ปี 2550**

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ในส่วนของการอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศปี 2550 พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 161,917 คน คิดเป็นร้อยละ 109.16 ของผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศทั้งหมด จะเห็นได้ว่าตัวเลขของผู้ได้รับอนุญาตไปทำงานสูงกว่าจำนวนผู้แจ้งความประสงค์เนื่องจากผู้แจ้งความประสงค์ในปีที่แล้วและได้รับอนุญาตในปีนี้ จึงทำให้ตัวเลขสูงกว่าผู้แจ้งความประสงค์ และหากพิจารณาตามวิธีการเดินทางพบว่าในปี 2550 นี้ ส่วนใหญ่เป็นประเภทไปโดยบริษัทจัดหาจัดส่ง ซึ่งมีจำนวน 62,141 คน คิดเป็นร้อยละ 38.38 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับประเภท Re-Entry คือกลับไปทำงานอีกครั้งหนึ่งโดยการต่ออายุสัญญาที่มีจำนวน 61,931 คน (ร้อยละ 38.25) รองลงมาคือประเภทเดินทางด้วยตนเองมี 15,784 คน (ร้อยละ 9.75) กรมการจัดหางานจัดส่งมี 8,290 คน (ร้อยละ 5.12) นายจ้างพาไปทำงาน 7,613 คน (ร้อยละ 4.7) และนายจ้างพาไปฝึกงานจำนวน 6,158 คน (ร้อยละ 3.80) ตามลำดับ

**แผนภูมิ 30 แรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงาน
ต่างประเทศ จำแนกตามวิธีเดินทาง ปี 2550**

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปี 2549 พบว่าผู้ได้รับอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศในภาพรวมปีนี้มีสัดส่วนสูงขึ้นจากปีที่แล้ว ที่มีจำนวน 160,846 คน คิดเป็นร้อยละ 0.66 โดยแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงานต่างประเทศประเภท Re-Entry ประเภทเดินทางด้วยตนเอง ประเภทนายจ้างพาไปทำงาน และกรมการจัดหางานจัดส่งมีสัดส่วนสูงขึ้น ขณะที่ประเภทบริษัทจัดหาจัดส่งและนายจ้างพาไปฝึกงานมีอัตราลดลงจากปีที่แล้ว

**ตาราง 7 เปรียบเทียบแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาต
ไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามวิธีการเดินทาง**

ปี 2549 - ปี 2550

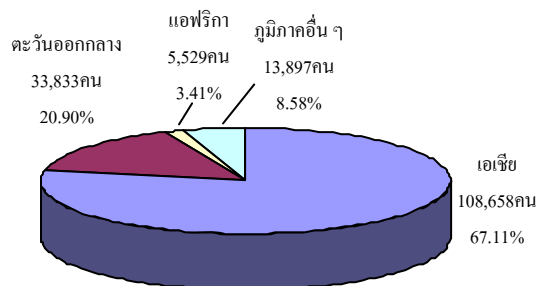
วิธีการเดินทาง	ปี 2549		ปี 2550		อัตราการเปลี่ยนแปลง
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. บริษัทจัดหาจัดส่ง	68,185	42.39	62,141	38.38	-8.86
2. Re-Entry	57,281	35.61	61,931	38.25	8.12
3. เดินทางด้วยตนเอง	14,228	8.85	15,784	9.75	10.94
4. นายจ้างพาไปฝึกงาน	6,505	4.04	6,158	3.8	-5.33
5. นายจ้างพาไปทำงาน	6,634	4.12	7,613	4.7	14.76
6. กรมการจัดหางานจัดส่ง	8,013	4.98	8,290	5.12	3.46
รวม	160,846	100.0	161,917	100.00	0.66

ที่มา : กรมการจัดหางาน

แรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศตามที่ได้รับอนุญาตในปี 2550 ส่วนใหญ่จะไปทำงานอยู่ในภูมิภาคเอเชีย โดยประเทศที่แรงงานไทยเดินทางไปทำงานมากที่สุด ในภูมิภาคเอเชีย คือ ไต้หวัน มีจำนวน 52,193 คน คิดเป็นร้อยละ 32.23 ของแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทั้งหมด รองลงมาคือสิงคโปร์ และเกาหลีใต้ มีร้อยละ 10.05 (16,271 คน) และร้อยละ 8.21 (13,287 คน) ตามลำดับ ถ้าพิจารณาตามภูมิภาค พบว่าภูมิภาคที่มีแรงงานเดินทางไปทำงานมากที่สุดคือ ภูมิภาคเอเชีย มีจำนวน 108,658 คน คิดเป็นร้อยละ 67.11 ของแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคือภูมิภาค ตะวันออกกลางจำนวน 33,833 คน ร้อยละ 20.9 และแอฟริกา 5,529 คน ร้อยละ 3.41

แผนภูมิ 31 แรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามภูมิภาค ปี 2550

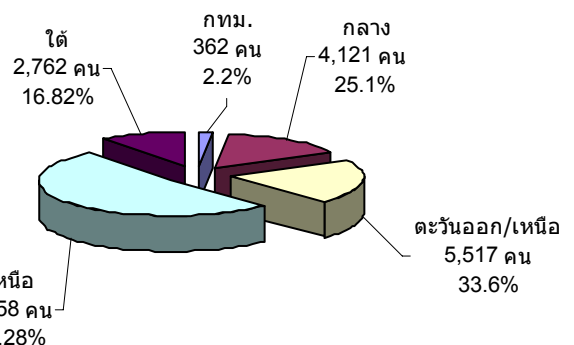
ที่มา : กรมการจัดหางาน

3) การพัฒนาศักยภาพแรงงาน

ในรอบปี 2550 (เดือนมกราคม – ธันวาคม 2550) ข้อมูล ณ วันที่ 29 มกราคม 2551 กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือ

แรงงานได้ดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาผู้ใช้แรงงานในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกเตรียมเข้าทำงาน การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน การฝึกเสริมทักษะ และการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพฝีมือแรงงานไทยให้มีมาตรฐานฝีมือทัดเทียมประเทศต่าง ๆ ขณะเดียวกันเป็นการพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยในปี 2550 นี้มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานทั้งสิ้น 16,420 คน ภูมิภาคที่ฝึกสูงสุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5,517 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมาคือ ภาคกลาง 4,121 คน (ร้อยละ 25.1) และภาคเหนือ 3,658 คน (ร้อยละ 22.28) (แผนภูมิ 32) หากพิจารณาตามกลุ่มอาชีพพบว่า กลุ่มอาชีพที่มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานสูงสุดคือ กลุ่มธุรกิจและบริการ จำนวน 4,488 คน (ร้อยละ 27.33) รองลงมาคือช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์มีจำนวน 3,976 คน คิดเป็นร้อยละ 24.21 และช่างเครื่องกลจำนวน 3,735 คน คิดเป็นร้อยละ 22.75 (ตารางภาคผนวก 14)

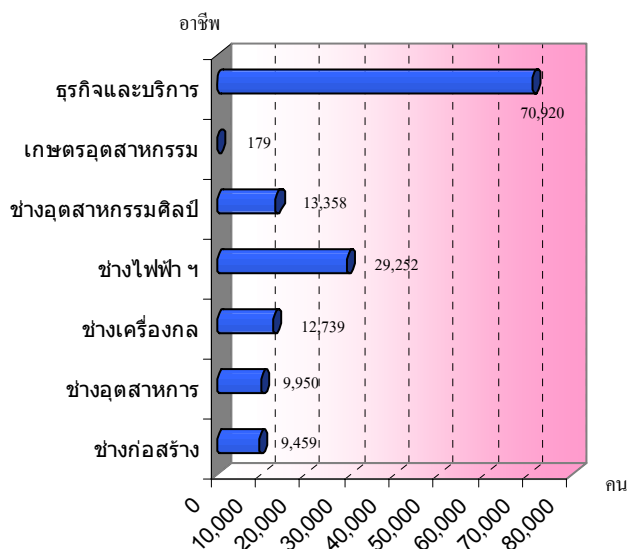
แผนภูมิ 32 การฝึกเตรียมเข้าทำงาน จำแนกตามภูมิภาค ปี 2550

ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 29 มกราคม 2551)

สำหรับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานในปี 2550 ข้อมูล ณ วันที่ 29 มกราคม 2551 มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานทั้งสิ้น 145,857 คน โดยภูมิภาคที่มีการฝึกมากที่สุดคือ ภาคกลาง มีจำนวน 47,293 คน คิดเป็นร้อยละ 32.43 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีร้อยละ 23.77 (34,669 คน) ภาคเหนือ จำนวน 32,428 คน (ร้อยละ 22.23) ตามลำดับ ภาคที่มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานงาน น้อยที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร จำนวน 3,384 คน (ร้อยละ 2.32) พิจารณากลุ่มอาชีพที่ฝึกพบว่ากลุ่มธุรกิจและบริการ มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน สูงสุดคือร้อยละ 48.62 (70,920 คน) รองลงมา คือ กลุ่มช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ มีการฝึกยกระดับร้อยละ 20.06 (29,252 คน) และกลุ่มอาชีพช่างอุตสาหกรรมศิลป์ ร้อยละ 9.16 (13,358 คน) (ตารางภาคผนวก 14)

แผนภูมิ 33 การฝึกยกระดับฝีมือแรงงานจำแนกตามกลุ่มอาชีพ ปี 2550

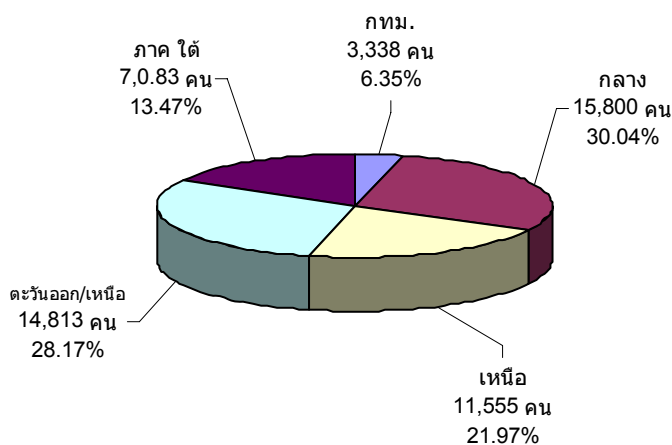
ที่มา: กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 29 มกราคม 2551)

นอกจากนี้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานยังได้มีการฝึกเสริมทักษะ โดยในปี 2550 สามารถฝึกเสริมทักษะได้ทั้งสิ้น 78,400 คน โดยภูมิภาคที่มีการฝึกมากที่สุด คือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 27,037 คน คิดเป็นร้อยละ 34.49 รองลงมาคือภาคกลาง 19,928 คน (ร้อยละ 25.42) และภาคเหนือ จำนวน 17,827 คน (ร้อยละ 22.74) เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอาชีพพบว่ากลุ่มอาชีพที่ฝึกสูงสุดคืออาชีพธุรกิจและบริการ จำนวน 24,683 (ร้อยละ 31.48) รองลงมาคือช่างอุตสาหกรรมศิลป์ 24,180 คน (ร้อยละ 30.84) และช่างก่อสร้าง 13,086 คน (ร้อยละ 16.69) (ตารางภาคผนวก 14)

ส่วนการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน มีการทดสอบทั้งสิ้น 52,589 คน โดยภาคที่มีการทดสอบมากที่สุด คือ ภาคกลาง จำนวน 15,800 คน คิดเป็นร้อยละ 30.04 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวน 14,813 คน (ร้อยละ 28.17) และ ภาคเหนือ มีจำนวน 11,555 คน คิดเป็นร้อยละ 21.97 (แผนภูมิ 34) โดยการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อจำแนกตามประเภทการทดสอบ พบว่าเป็นการทดสอบมาตรฐานฝีมือแห่งชาติ 49,075 คน คิดเป็นร้อยละ 93.32 ทดสอบมาตรฐานเฉพาะสถานประกอบการ 2,730 คน (ร้อยละ 5.19) และการทดสอบฝีมือแรงงานเพื่อไปทำงานต่างประเทศ 784 คน (ร้อยละ 1.49)

แผนภูมิ 34 การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน

จำแนกตามภูมิภาค ปี 2550

ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 29 มกราคม 2551)

ในส่วนผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน 52,589 คน พบว่าผ่านการทดสอบจำนวน 36,139 คน คิดเป็นร้อยละ 68.72 ของผู้เข้ารับการทดสอบทั้งหมด

การพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นเรื่องที่หลายฝ่ายต้องช่วยกันทั้งภาครัฐ เอกชน คือผู้ประกอบการหรือเจ้าของสถานประกอบการ รวมถึงลูกจ้าง ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาฝีมือแรงงานจะเป็นการเพิ่มผลผลิตภาพ ประสิทธิภาพในการทำงาน อีกทั้งจะเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี รวมถึงความเป็นมาตรฐานในระดับต่าง ๆ ทั้งระดับประเทศและระดับโลก ขณะเดียวกันเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น นอกจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานจะเป็นผู้ดำเนินการโดยตรงแล้ว ยังมีการดำเนินการโดยภาคเอกชน ซึ่งพบว่าปี 2550 สถานประกอบการที่มีการพัฒนาฝีมือแรงงานมีจำนวนทั้งสิ้น 7,563 แห่ง โดยเป็นสถาน

ประกอบการในภาคกลางสูงที่สุดจำนวน 5,816 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 76.9 รองลงมาคือภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยมีจำนวน 556 แห่ง (ร้อยละ 7.35) 465 แห่ง (ร้อยละ 6.15) และ 442 แห่ง (ร้อยละ 5.84) ตามลำดับ มีผู้เข้ารับการฝึกทั้งสิ้น 2,036,789 คน มีผู้ผ่านการฝึกทั้งสิ้น 2,036,684 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของผู้เข้าฝึกอบรมทั้งหมด โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 480,384,021.12 บาท

4) การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ

4.1 การตรวจแรงงาน

กระทรวงแรงงานนอกจากจะมีภารกิจด้านการส่งเสริมการมีงานทำ การพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อยกระดับฝีมือให้เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน และทัดเทียมมาตรฐานสากลแล้ว อีกภารกิจหนึ่งที่เกิดขึ้นต่อเนื่องภายหลังการส่งเสริมให้คนมีงานทำแล้วคือ ภารกิจด้านการคุ้มครองลูกจ้าง นายจ้างให้ได้รับความเป็นธรรมในการจ้างงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงานที่มีบทบาท ในการคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความเป็นธรรมจากการจ้างงาน ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน เพื่อให้ไม่ให้เกิดเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้างโดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุด คือ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ขณะเดียวกันในอีกด้านหนึ่งก็ต้องผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรมกับฝ่ายนายจ้าง กล่าวคือไม่โอนเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง ทั้งนี้ มาตรการที่จะ

ช่วยคุ้มครองให้ผู้ใช้งานได้รับรายได้และสวัสดิการที่เป็นธรรมเพียงพอต่อการดำรงชีวิต รวมถึงได้รับการคุ้มครองแรงงานให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้คือการตรวจสอบสถานประกอบการเพื่อให้แน่ใจว่าผู้ใช้งานได้รับการปฏิบัติและดูแลตามกฎหมาย ขณะเดียวกันจะเป็นมาตรการในการกระตุ้นให้สถานประกอบการเอาใจใส่ดูแลลูกจ้างของตนให้มากขึ้นอีกด้วย สำหรับปี 2550 (ช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม 2550) ได้ดำเนินการตรวจสอบสถานประกอบการทั้งสิ้น 50,646 แห่ง มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจหรือได้รับการคุ้มครองรวม 2,265,404 คน จำแนกเป็นชาย 1,103,424 คน (ร้อยละ 48.71 ของลูกจ้างที่ตรวจทั้งหมด) หญิง 1,151,968 คน (ร้อยละ 50.85 ของลูกจ้างที่ตรวจทั้งหมด) และเด็ก 10,012 คน (ร้อยละ 0.44 ของลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งหมด) ซึ่งสถานประกอบการที่ตรวจส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก คือ ต่ำกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.33 (28,026 แห่ง) รองลงมา เป็นสถานประกอบการขนาด 10–49 คน ร้อยละ 30.36 (15,372 แห่ง) ขณะที่สถานประกอบการขนาดใหญ่ตั้งแต่ 300 คน ขึ้นไป มีการตรวจเพียงร้อยละ 2.89 (1,462 แห่ง) (ตาราง 8 และตารางภาคผนวก ที่ 15)

ตารางที่ 8 จำนวนสถานประกอบการและลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ ปี 2550 (มกราคม–ธันวาคม 2550)

ขนาดสถานประกอบการ	สปก.* (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)
1 – 4 คน	16,887	39,595
5 – 9 คน	11,139	75,782
10 – 19 คน	7,799	106,441
20 – 49 คน	7,573	238,236
50 – 99 คน	2,963	211,001
100 – 299 คน	2,823	476,825
300 – 499 คน	729	274,795
500 – 999 คน	467	321,020
1,000 คน ⁺	266	521,709
รวม	50,646	2,265,404

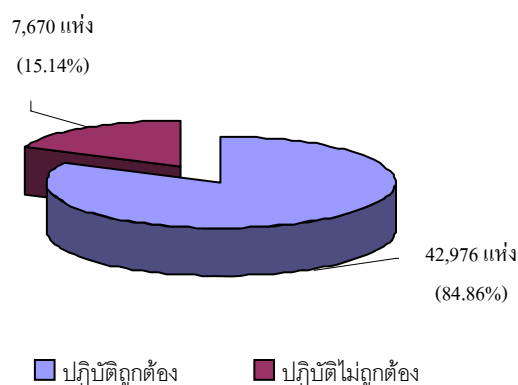
ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : 1. ข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2551

2. *สถานประกอบการ

ในส่วนผลการตรวจพบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 84.86 (จำนวน 42,976 แห่ง) ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ขณะที่สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีร้อยละ 15.14 (จำนวน 7,670 แห่ง)

แผนภูมิที่ 35 ผลการตรวจสอบสถานประกอบการ ปี 2550

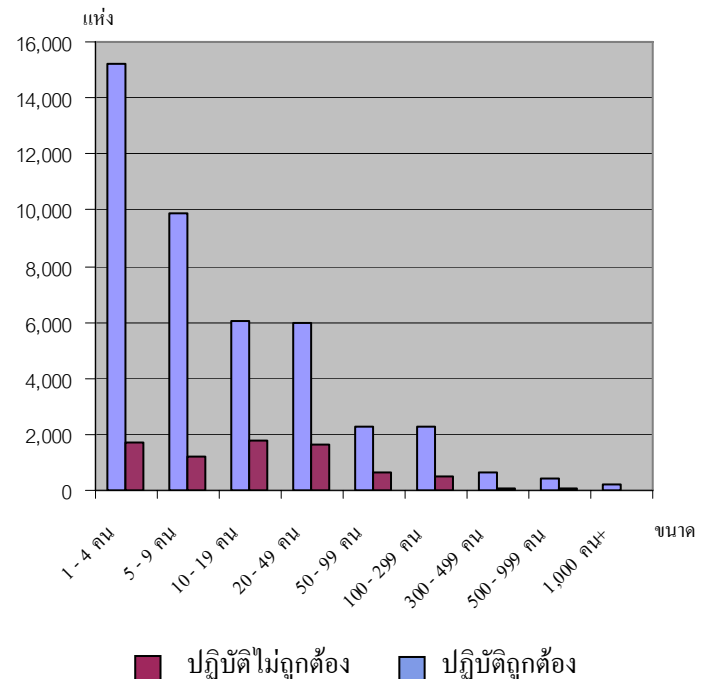
ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2551

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะกลุ่มสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องในแต่ละขนาดสถานประกอบการกับสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมด ในปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550) พบว่าสถานประกอบการขนาด 10–19 คน ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายสูงสุด คือร้อยละ 23.16 (1,776 แห่ง) ของสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายทั้งหมด รองลงมาคือขนาด 1-4 คน ขนาด 20–49 คน และขนาด 5–9 คน ซึ่งมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องร้อยละ 21.97 20.94 และ 16.09 ของสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมดตามลำดับ (เปรียบเทียบเฉพาะในกลุ่มที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย) และเมื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายในแต่ละขนาดสถานประกอบการ โดยคำนวณจากจำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายกับสถานประกอบการที่ตรวจทั้งหมดในแต่ละขนาดสถานประกอบการและเปรียบเทียบกันตามขนาดสถานประกอบการ จะพบว่าสถานประกอบการขนาดเล็กและใหญ่มีอัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายร้อยละ 80 ขึ้นไป โดยขนาด 1–4 คน และ 5–9 คน มีอัตราปฏิบัติถูกต้องร้อยละ 90.02 และ 88.92 ตามลำดับ และสถานประกอบการขนาด 100–299 คน ขนาด 300–499 คน ขนาด 500–999 คน และขนาด 1,000 คนขึ้นไปปฏิบัติถูกต้องอัตราร้อยละ 81.79 85.46 86.30 และ 89.85 ตามลำดับ ขณะที่สถานประกอบการขนาด 10–19 คน 20–49 คน และ 50–99 คน ก็มีการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายในช่วงร้อยละ 77–79

แผนภูมิที่ 36 เปรียบเทียบสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้อง/ไม่ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ปี 2550

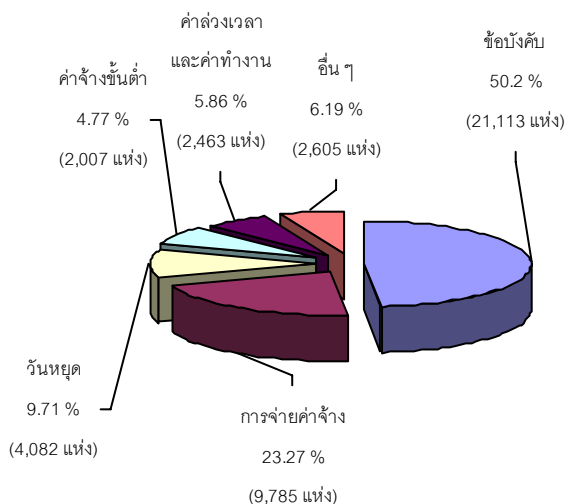

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2551

สำหรับสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานในปี 2550 ที่มีจำนวน 7,670 แห่ง ซึ่งมีบางแห่งมีเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องหลายเรื่อง โดยพบว่าเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องมีทั้งสิ้น 42,055 เรื่อง และพบว่าเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับเรื่องปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมดคือ เรื่องข้อบังคับในการทำงานมีถึงร้อยละ 50.20 (21,113 แห่ง) ของเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมด ซึ่งความผิดเรื่องการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับในการทำงานมักพบว่าเป็นเพราะสถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้ตีประกาศข้อบังคับการทำงาน ซึ่งได้แก่ การกำหนดวันหยุดเวลาทำงาน เวลาพัก ฯลฯ ให้ลูกจ้างทราบทั่วกัน ซึ่งตามระเบียบปฏิบัติของพระราชบัญญัติคุ้มครอง

แรงงาน พ.ศ. 2541 กำหนดให้นายจ้างต้องติดประกาศข้อบังคับการทำงานให้ลูกจ้างทราบ พร้อมส่งสำเนาประกาศให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบด้วย แต่ในทางปฏิบัติ นายจ้างบางรายมิได้ติดประกาศหรือติดประกาศแต่ไม่ได้ทำสำเนาแจ้งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบ จึงถือว่าปฏิบัติไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ในเรื่องการปฏิบัติไม่ถูกต้อง ซึ่งข้อบังคับยังรวมถึงการไม่จัดทำระเบียบข้อบังคับการทำงานอีกด้วย สำหรับเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง 4 อันดับถัดมา ได้แก่ การจ่ายค่าจ้าง จำนวน 9,785 แห่ง (ร้อยละ 23.27) วันหยุด 4,082 แห่ง (ร้อยละ 9.71) ค่าล่วงเวลาและค่าทำงาน 2,463 แห่ง (ร้อยละ 5.86) และค่าจ้างขั้นต่ำ 2,007 แห่ง (ร้อยละ 4.77) รายละเอียดตามตารางภาคผนวกที่ 15

แผนภูมิ 37 เรื่องที่สถานประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย 5 อันดับแรก ปี 2550

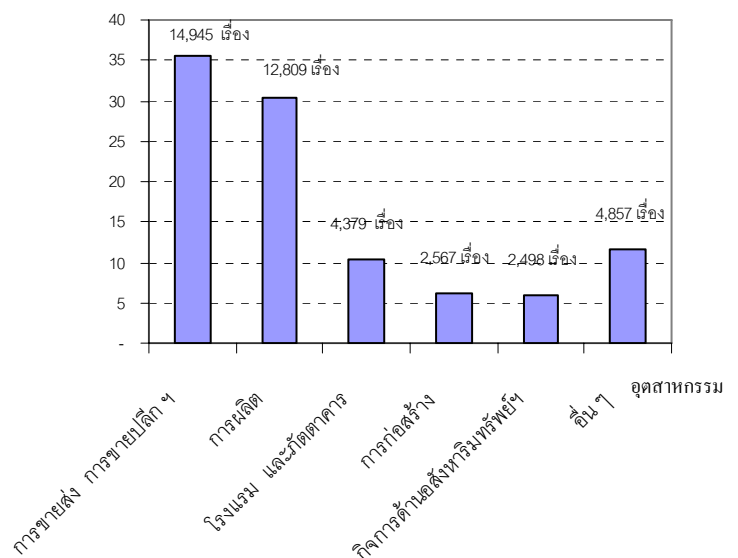
ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2551

เมื่อพิจารณาตามประเภทอุตสาหกรรมพบว่าอุตสาหกรรมที่มีเรื่องปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายสูงสุด 5 อันดับแรก (พิจารณาตาม

จำนวนเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งบางแห่งมีมากกว่า 1 เรื่อง) ได้แก่ 1) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน ร้อยละ 35.54 (14,945 เรื่อง) 2) การผลิต ร้อยละ 30.46 (12,809 เรื่อง) 3) โรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 10.41 (4,379 เรื่อง) 4) การก่อสร้าง ร้อยละ 6.10 (2,567 เรื่อง) และ 5) กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ ร้อยละ 5.94 (2,498 เรื่อง) แผนภูมิ 38

แผนภูมิ 38 ประเภทอุตสาหกรรมที่มีเรื่องปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย 5 อันดับแรก

ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

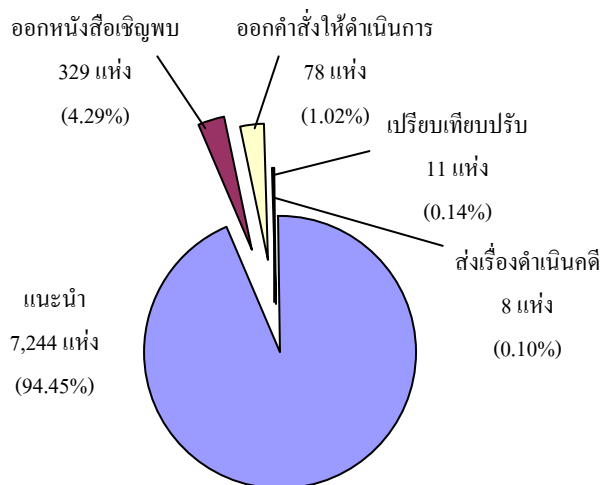

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2551

เมื่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตรวจพบว่าสถานประกอบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน จะมีการดำเนินการเพื่อให้สถานประกอบการนั้นปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ลูกจ้าง ได้แก่ การแนะนำให้นายจ้างปฏิบัติในสิ่งที่

ถูกต้อง การออกหนังสือเชิญพบ การออกคำสั่งให้
ดำเนินการ การเปรียบเทียบปรับ หรือการส่งเรื่อง
ดำเนินคดี ทั้งนี้ การจะดำเนินการในลักษณะใด
จะพิจารณาตามความรุนแรงของปัญหา จากตัวเลข
ข้างต้นที่พบว่าเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
ครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.2) เป็นเรื่องข้อบังคับซึ่ง
มักจะได้แก่ การไม่จัดทำระเบียบข้อบังคับการ
ทำงาน การไม่ส่งสำเนาระเบียบข้อบังคับ หรือ
ไม่เผยแพร่และปิดประกาศให้ลูกจ้างทราบ
การดำเนินการส่วนใหญ่จึงเป็นไปในทางให้
คำแนะนำแก่เจ้าของสถานประกอบการเพื่อปฏิบัติ
ให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป โดยมีสัดส่วน
ร้อยละ 94.45 (7,244 แห่ง) รองลงมาคือ
ออกหนังสือเชิญพบมีร้อยละ 4.29 (329 แห่ง)
ออกคำสั่งให้ดำเนินการมีร้อยละ 1.02 (78 แห่ง)
ส่วนการเปรียบเทียบปรับและส่งเรื่องดำเนินคดี
มีสัดส่วนร้อยละ 0.14 (11 แห่ง) และร้อยละ 0.10
(8 แห่ง) ตามลำดับ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก
ตารางที่ 15)

แผนภูมิ 39 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สำหรับ สถาน ประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ปี 2550

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2551

สำหรับการตรวจความปลอดภัยในการ
ทำงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองดูแลความ
ปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการ
ทำงานของลูกจ้าง นอกจากนี้การตรวจความ
ปลอดภัยในการทำงานยังเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่
ดำเนินการเพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้เจ้าของสถาน
ประกอบการเห็นความสำคัญ และตระหนักถึง
เรื่องความปลอดภัยในการทำงาน เพราะหากการ
ทำงานมีความปลอดภัยย่อมส่งผลถึงคุณภาพชีวิตที่ดี
ของผู้ใช้แรงงานตามมา เมื่อคนงานมีคุณภาพชีวิตที่ดี
จะทำงานอย่างมีความสุขและจะส่งผลต่อผลผลิตที่
เพิ่มสูงขึ้นของสถานประกอบการอันนำไปสู่ผล
กำไรตามมานั่นเอง ในปี 2550 (ช่วงเดือนมกราคม
– ธันวาคม 2550) กรมสวัสดิการและคุ้มครอง
แรงงาน ได้ดำเนินการตรวจความปลอดภัยใน
สถานประกอบการทั้งสิ้น 19,320 แห่ง ลูกจ้างที่
ผ่านการตรวจทั้งสิ้น 1,771,179 คน โดยจำแนก
เป็นลูกจ้างชาย 882,781 คน คิดเป็นร้อยละ 49.84
เป็นลูกจ้างหญิง 888,398 คน คิดเป็นร้อยละ
50.16 ทั้งนี้ ตัวเลขลูกจ้างที่ผ่านการตรวจดังกล่าว
พบว่าเป็นเด็ก 3,813 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ
0.22 ของลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งหมด และเมื่อ
พิจารณาขนาดสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจ
ความปลอดภัยในการทำงาน พบว่าขนาด 1–4 คน
มีการตรวจสูงสุด คือจำนวน 4,345 แห่ง คิดเป็น
ร้อยละ 22.49 รองลงมาเป็นขนาด 20–49 คนมี
ร้อยละ 17.96 (3,469 แห่ง) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียง
กับขนาด 5–9 คน ที่มีร้อยละ 17.85 (3,448 แห่ง)
และ ขนาด 10–19 คน ตรวจร้อยละ 15.41
(2,978 แห่ง) ตามลำดับ

ตาราง 9 การตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการ ปี 2550 จำแนกตามสถานประกอบการ

ขนาดสถานประกอบการ	สถานประกอบการที่ผ่านตรวจ (แห่ง)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
1—4 คน	4,345	6,056	4,517	10,573
5—9 คน	3,448	13,759	9,852	23,611
10—19 คน	2,978	24,408	16,648	41,056
20—49 คน	3,469	66,594	44,630	111,224
50—99 คน	1,813	74,939	54,490	129,429
100—299 คน	2,035	189,010	158,601	347,611
300—499 คน	527	101,930	96,517	198,447
500—999 คน	412	134,467	146,180	280,647
1,000 คน ⁺	293	271,618	356,963	628,581
รวม	19,320	882,781	888,398	1,771,179

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้อมูล ณ วันที่ 10 มกราคม 2551

ประเภทอุตสาหกรรมที่มีการตรวจความปลอดภัยสูงสุด 5 อันดับแรกในปี 2550 คือ

- 1) ประเภทการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือนมีจำนวน 6,658 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 34.46 ของสถานประกอบการที่ตรวจทั้งหมด
- 2) ประเภทการผลิต จำนวน 6,292 แห่ง ร้อยละ 32.57
- 3) การก่อสร้าง ร้อยละ 7.41 (1,432 แห่ง)
- 4) โรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 6.85 (1,323 แห่ง)
- และ 5) กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ ร้อยละ 4.65 (898 แห่ง) (รายละเอียดตามตาราง 10 และภาคผนวกที่ 17) ซึ่งผลการตรวจพบว่าร้อยละ 81.50 คือจำนวน 15,745 แห่ง ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย ส่วนที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องมีร้อยละ 18.5 (3,575 แห่ง)

สำหรับประเภทอุตสาหกรรมที่มีอัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยในปี 2550 (คำนวณจากจำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมเปรียบเทียบกับจำนวนสถานประกอบการที่ตรวจในแต่ละประเภทอุตสาหกรรม) สูงสุด 5 อันดับแรกคือ

- 1) การก่อสร้าง ร้อยละ 27.37
- 2) การผลิต ร้อยละ 27.02
- 3) ประเภทการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ร้อยละ 24.04
- 4) การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา ร้อยละ 21.62
- และ 5) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม ร้อยละ 17.25

ตาราง 10 ผลการตรวจความปลอดภัย/อัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ปี 2550

ประเภทอุตสาหกรรม	สปก.ที่ผ่านการตรวจ	ผลการตรวจ		อัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้อง*
		ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	
1. การก่อสร้าง	1,432	1,040	392	27.37
2. การผลิต	6,292	4,592	1,700	27.02
3. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	312	237	75	24.04
4. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	148	116	32	21.62
5. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	597	494	103	17.25
6. โรงแรม และภัตตาคาร	1,323	1,120	203	15.34
7. กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและกิจกรรมทางธุรกิจ	898	777	121	13.47
8. งานด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	149	130	19	12.75
9. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	6,658	5,850	808	12.14
10. อื่นๆ	1,511	1,389	122	8.07
รวม	19,320	15,745	3,575	18.50

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2551)

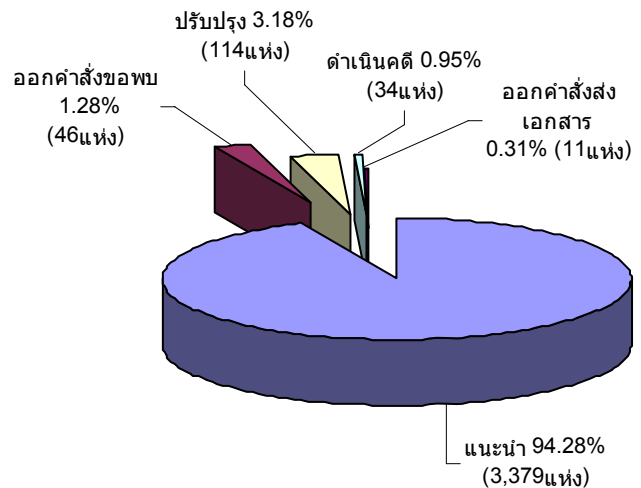
* สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายคำนวณจากประเภทอุตสาหกรรม x 100
สถานประกอบการที่ผ่านการตรวจจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในส่วนขอ
สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
ความปลอดภัย ประกอบไปด้วยการให้คำแนะนำ
ในวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องการออกคำสั่งให้ส่ง
เอกสาร เรียกพบ ปรับปรุง หรือหยุดการใช้
เครื่องจักร รวมทั้งการส่งเรื่องดำเนินคดี ทั้งนี้ ใน
บางแห่งอาจมีการดำเนินการมากกว่า 1 กรณี
สำหรับปี 2550 ซึ่งพบว่ามีสถานประกอบการ
ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย
จำนวน 3,575 แห่ง ส่วนใหญ่จะดำเนินการโดยให้
คำแนะนำเพื่อให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
การปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น
โดยด้านการแนะนำมีถึงร้อยละ 94.28
(3,379 แห่ง) ของการดำเนินการทั้งหมด ในส่วน
ของการออกคำสั่งมีจำนวน 205 แห่ง คิดเป็นร้อยละ
5.72 โดยเป็นการออกคำสั่งให้ปรับปรุงมีมากที่สุด
จำนวน 114 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3.18 ของการ
ดำเนินการทั้งหมด รองลงมาคือออกคำสั่งเรียกพบ
46 แห่ง (ร้อยละ 1.28 ของการดำเนินการ
ทั้งหมด) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับการส่งเรื่อง
ดำเนินคดี ที่มีจำนวน 34 แห่ง คิดเป็นร้อยละ
0.95 ของการดำเนินการทั้งหมด (รายละเอียดใน
ตารางภาคผนวกที่ 17)

แผนภูมิ 40 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สำหรับ สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องด้านความ ปลอดภัยในการทำงาน

ปี 2550 (มกราคม-ธันวาคม 2550)

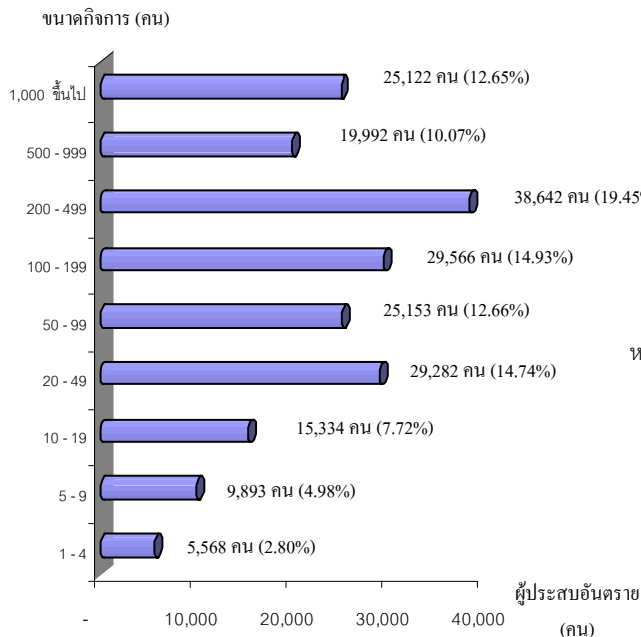

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 10
มกราคม 2551)

4.2 การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน

สำหรับการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
เนื่องจากการทำงานในกองทุนในรอบปี 2550
เดือนมกราคม – ธันวาคม 2550 พบว่าการประสบ
อันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องมาจากการทำงาน นับ
ณ จุดวินิจฉัยมีทั้งสิ้น 198,652 คน โดยส่วนใหญ่
เป็นสถานประกอบการขนาดกลางที่มีลูกจ้าง 200
– 499 คน คือจำนวน 38,642 คน คิดเป็นร้อยละ
19.45 รองลงมาคือขนาด 100 - 199 คน ซึ่งมี
สัดส่วนใกล้เคียงกับขนาด 20 – 49 คน
กล่าวคือ มีจำนวน 29,566 คน (ร้อยละ 14.93)
และ 29,282 คน (ร้อยละ 14.74) ตามลำดับ
ส่วนสถานประกอบการขนาดเล็ก 1 – 4 คน มี
การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการ
ทำงานน้อยที่สุดคือจำนวน 5,568 คน คิดเป็น
ร้อยละ 2.80 เท่านั้น

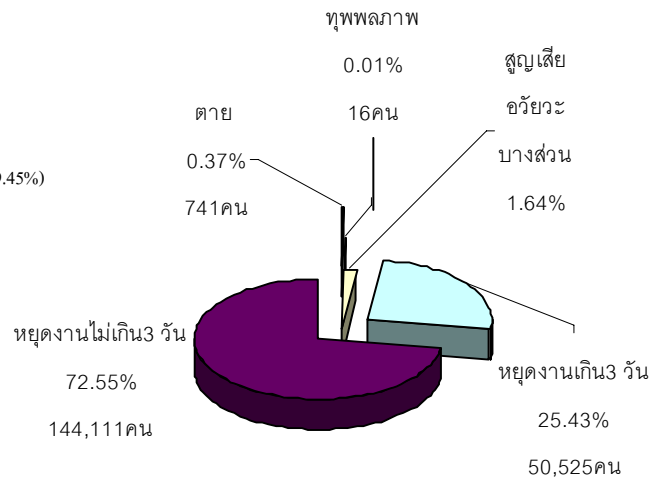
**แผนภูมิ 41 ผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
เนื่องจากการทำงาน จำแนกตามขนาด
สถานประกอบการ ปี 2550 (มกราคม-ธันวาคม 2550)**

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม
หมายเหตุ : นับ ณ จุดวินิจฉัย

เมื่อพิจารณาผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน 198,652 คน ตามประเภทความรุนแรง พบว่าส่วนใหญ่จะหยุดงานไม่เกิน 3 วัน คือมีร้อยละ 72.55 (144,111 คน) ที่ประสบอันตรายและหยุดงานไม่เกิน 3 วัน รองลงมาเป็นผู้หยุดงานเกิน 3 วัน จำนวน 50,525 คน (ร้อยละ 25.43) และสูญเสียอวัยวะบางส่วนจำนวน 3,259 คน (ร้อยละ 1.64) ส่วนผู้ที่เสียชีวิตมีจำนวน 741 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 ผู้ประสบอันตรายจนถึงทุพพลภาพมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 16 คน (ร้อยละ 0.01)

**แผนภูมิ 42 ผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจาก
การทำงาน จำแนกตามประเภท
ผลการประสบอันตราย ปี 2550**

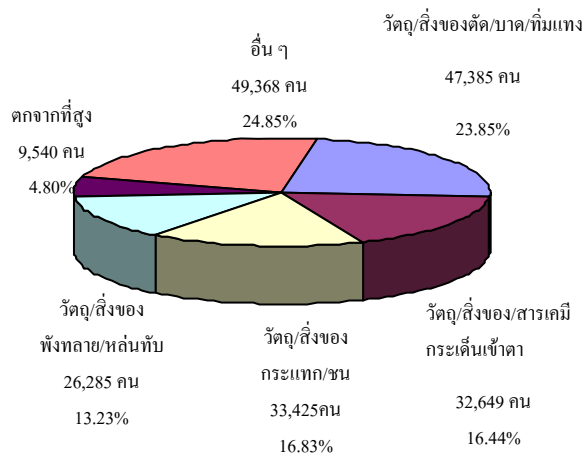

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

สำหรับสาเหตุการประสบอันตรายพิจารณาใน 5 อันดับแรก สรุปได้ดังนี้ 1) วัตถุหรือสิ่งของตัด/บาด/ตำแทงมีจำนวน 47,385 คน คิดเป็นร้อยละ 23.85 ของสาเหตุการประสบอันตรายทั้งหมด 2) วัตถุ/สิ่งของกระแทก/ชน มีจำนวน 33,425 คน (ร้อยละ 16.83) 3) วัตถุ/สิ่งของ/สารเคมีกระเด็นเข้าตาจำนวน 32,649 คน (ร้อยละ 16.44) 4) วัตถุ/สิ่งของพังทลาย/หล่นทับ มีจำนวน 26,285 คน (ร้อยละ 13.23) และ 5) ตกจากที่สูง จำนวน 9,540 คน (ร้อยละ 4.80) (แผนภูมิ 43) ซึ่งตัวเลขดังกล่าวสอดคล้องกับความรุนแรงหรือประเภทความร้ายแรงที่พบว่า มีการหยุดงานไม่เกิน 3 วัน สูงสุด

แผนภูมิ 43 สาเหตุการประสบอันตราย

(5 อันดับแรก) ปี 2550

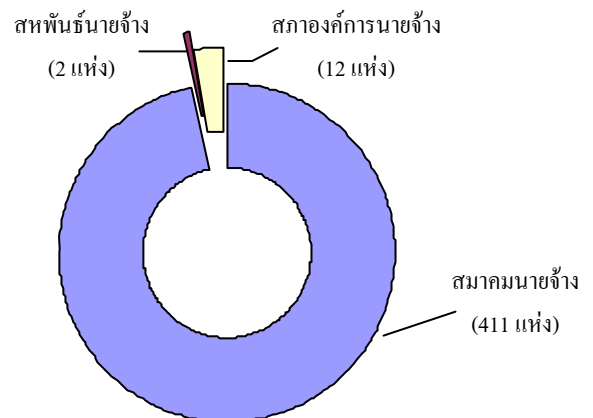
ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

4.3 การแรงงานสัมพันธ์

นอกเหนือจากภารกิจด้านการคุ้มครองแรงงานและดูแลด้านความปลอดภัย ทั้งแก่ลูกจ้างและนายจ้างแล้ว กระทรวงแรงงานโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานยังมีการทำงานในการส่งเสริมและพัฒนาาระบบแรงงานสัมพันธ์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ สังคม เพื่อป้องกันความขัดแย้ง และเสริมสร้างความร่วมมือที่ดีต่อกันระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างสันติสุขในวงการแรงงานให้นายจ้างและลูกจ้างมีทัศนคติที่ดีต่อกันในการทำงาน เพราะหากนายจ้าง ลูกจ้างมีความเข้าใจกันเป็นอย่างดีย่อมไม่เกิดปัญหาขัดแย้งขึ้นเมื่อปัญหาข้อขัดแย้งไม่มี ผลักดันในการขับเคลื่อนงานหรือทีมงานก็จะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตหรือเพิ่มผลผลิตภาพในการปฏิบัติงาน ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงานมีความสุขในการทำงาน คุณภาพชีวิตย่อมดีขึ้น ขณะเดียวกันนายจ้างก็มีความสุข

เนื่องจากมีผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็นผลกำไรตามมาทั้งนี้ ในกลุ่มของนายจ้างและลูกจ้างจะมีการตั้งองค์การเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนตนเองโดยเมื่อพิจารณาในส่วนองค์การนายจ้าง ณ เดือนธันวาคม 2550 พบว่ามีสมาคมนายจ้าง 411 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 173 แห่ง และส่วนภูมิภาค 238 แห่ง สหพันธ์นายจ้าง 2 แห่ง ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร 1 แห่ง ภูมิภาค 1 แห่ง และสภาองค์การนายจ้าง 12 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 12 แห่ง (แผนภูมิ 44)

แผนภูมิ 44 จำนวนองค์การนายจ้าง

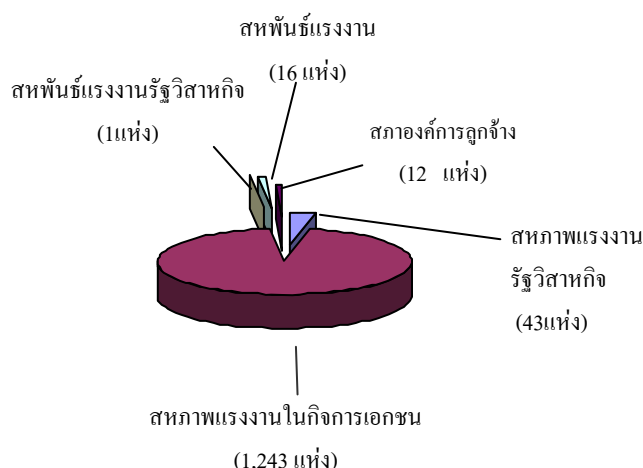
ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ณ เดือน ธันวาคม 2550

ในส่วนจำนวนองค์การลูกจ้างข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2550 มีจำนวนดังนี้ 1) สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ 43 แห่ง อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 38 แห่ง ส่วนภูมิภาค 5 แห่ง 2) สหภาพแรงงานในกิจการเอกชน 1,243 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 341 แห่ง เขตภูมิภาค 902 แห่ง 3) สหพันธ์แรงงาน 16 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 7 แห่ง เขตภูมิภาค 9 แห่ง 4) สภาองค์กรลูกจ้าง 12 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 11 แห่ง ภูมิภาค

1 แห่ง และสหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ 1 แห่ง อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร (แผนภูมิ 45) ทั้งนี้ หากพิจารณาตามพื้นที่ขององค์กรแรงงาน จะพบว่าองค์กรแรงงานจะตั้งอยู่เขตภาคกลาง สูงสุด มีสัดส่วนถึงร้อยละ 55.92 (973 แห่ง) รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 33.56 (584 แห่ง) และภาคใต้ร้อยละ 5.23 (91 แห่ง) ซึ่งอาจจะเป็นเพราะภาคกลางเป็นที่ตั้งของสถานประกอบการจำนวนมาก เช่น พื้นที่จังหวัด พระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ ปทุมธานี ฯลฯ

แผนภูมิ 45 จำนวนองค์กรลูกจ้าง

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ณ เดือนธันวาคม 2550

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนองค์กรลูกจ้างปีนี้กับปีที่แล้วพบว่าปีนี้มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วเพียง 2 แห่งคิดเป็นร้อยละ 0.15 โดยประเภทองค์กรลูกจ้างที่เพิ่มขึ้นคือ สหภาพแรงงานในกิจการเอกชน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากจำนวน 1,239 แห่งในปี 2549 เป็น 1,243 แห่ง ในปีนี้ ในส่วนขององค์กรนายจ้างมีจำนวนเพิ่มขึ้น 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.71 จากปี 2549 ดังปรากฏในตาราง 11

**ตาราง 11 แสดงจำนวนการเปลี่ยนแปลงของ
องค์กรแรงงาน ปี 2549-2550**

ประเภทองค์กร	ไตรมาส 3 ปี 2550	ไตรมาส 4 ปี 2550	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง
	จำนวน (แห่ง)	จำนวน (แห่ง)	
องค์กรลูกจ้าง			
สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ	45	43	-4.44
สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ	1	1	0
สหภาพแรงงานในกิจการเอกชน	1,239	1,243	0.32
สหพันธ์แรงงาน	16	16	0
สภาองค์กรลูกจ้าง	12	12	0
รวม	1,313	1,315	0.15
องค์กรนายจ้าง			
สมาคมนายจ้าง	408	411	0.73
สหพันธ์นายจ้าง	2	2	0
สภาองค์กรนายจ้าง	12	12	0
รวม	422	425	0.71

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ไตรมาส 3 ข้อมูล ณ กันยายน 2550 / ไตรมาส 4 ข้อมูล ณ ธันวาคม 2550

สำหรับการเกิดข้อเรียกร้อง/ใน ปี 2550 (เดือนมกราคม - ธันวาคม 2550) ข้อมูลประมวลผลในวันที่ 11 มกราคม 2551 พบว่าการแจ้งข้อเรียกร้องทั้งสิ้น 283 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 207,593 คน (ข้อมูลเบื้องต้น) ซึ่งการแจ้งข้อเรียกร้องดังกล่าวมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (เดือนมกราคม - ธันวาคม 2550) ที่มีการแจ้งข้อเรียกร้อง 230 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 130,755 คน

สำหรับการเกิดข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาทแรงงานและข้อขัดแย้งในรอบปี 2550 (เดือนมกราคม - ธันวาคม 2550) พบว่าการแจ้งข้อเรียกร้องทั้งสิ้น 283 แห่ง 318 ครั้ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 207,593 คน โดยเป็นการแจ้งข้อเรียกร้องในกิจการเอกชน 279 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.59 ของสถานประกอบการที่แจ้งข้อเรียกร้องทั้งหมด หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ 1 แห่ง (ร้อยละ 0.35) และรัฐวิสาหกิจมีจำนวน 3 แห่ง (ร้อยละ 1.06) ตามลำดับ

ตาราง 12 การแจ้งข้อเรียกร้อง/ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง
ปี 2549 - 2550

ลักษณะสถานประกอบกิจการ	การแจ้งข้อเรียกร้อง			
	ปี 2549		ปี 2550	
	แห่ง	ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง	แห่ง	ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง
รัฐวิสาหกิจ	4	5,658	3	18,165
เอกชน	221	122,591	279	188,603
หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ	5	2,506	1	825
รวม	230	130,755	283	207,593

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : ข้อมูลประมวลผลทาง Web Application ณ 11 มกราคม 2551

ข้อเรียกร้องดังกล่าวสามารถยุติได้โดยระบบทวิภาคี คือไม่เกิดข้อพิพาทแรงงานจำนวน 206 แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง 163,629 คน โดยสามารถตกลงกันเองได้ 204 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 159,093 คน ถอนข้อเรียกร้อง 1 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 4,480 คน และอื่น ๆ 1 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 56 คน ส่วนข้อเรียกร้องที่ไม่สามารถตกลงได้โดยระบบทวิภาคีและเกิดเป็นข้อพิพาทแรงงานมีจำนวน 70 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 41,034 คน และข้อเรียกร้องที่ยังไม่ยุติอยู่ในระหว่างการเจรจามี 16 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 24,753 คน (ดูรายละเอียดในตารางภาคผนวก 19)

สำหรับข้อพิพาทแรงงานที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการช่วงปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550) พบว่ามี 74 แห่ง มีลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 43,231 คน พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน ได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยและยุติข้อพิพาทแรงงานจนยุติได้จำนวน 69 แห่ง คิดเป็นร้อยละ

93.24 ของข้อพิพาทแรงงานทั้งหมดในปีนี้ ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 41,330 คน ขณะที่ยังไม่ยุติมีจำนวน 5 แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง 1,901 คน ซึ่งการยุติข้อพิพาทแรงงานของเจ้าพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยให้ยุติได้ภายใน 5 วัน จำนวน 16 แห่ง (ร้อยละ 23.19 ของข้อพิพาทแรงงานที่ยุติได้) ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 3,077 คน ไกล่เกลี่ยให้ยุติเกิน 5 วัน มีจำนวน 45 แห่ง (ร้อยละ 65.22 ของข้อพิพาทแรงงานที่ยุติได้) ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 35,000 คน และไกล่เกลี่ยให้ยุติโดยชี้ขาดโดยบังคับ 1 แห่ง (ร้อยละ 1.44 ของข้อพิพาทแรงงานที่ยุติได้) ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 300 คน และอื่น ๆ 8 แห่ง ลูกจ้าง 3,187 คน (รายละเอียดในตารางภาคผนวกที่ 19)

ในส่วนของความขัดแย้งในการจ้างงานระหว่างนายจ้างและลูกจ้างที่ไม่ใช่ข้อพิพาทแรงงานตามกฎหมายที่เรียกว่า “ข้อขัดแย้ง” ในรอบปี 2550 ได้เกิดข้อขัดแย้งในสถานประกอบการทั้งสิ้น 113 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 44,338 คน โดยข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในปีนี้อาจดำเนินการให้ยุติได้ 97 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 85.84 ของสถานประกอบการที่เกิดข้อขัดแย้งทั้งหมด ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 30,148 คน โดยจำแนกเป็นข้อขัดแย้งที่ตกลงกันได้ 77 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 20,686 คน ถอนเรื่อง 5 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 872 คน ฟ้องศาลแรงงาน 4 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 618 คน อื่น ๆ 17 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 8,111 คน ซึ่งข้อขัดแย้งที่นำไปสู่การผละงานมี 3 แห่ง ร้อยละ 2.65 ของข้อขัดแย้งทั้งหมด ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 1,015 คน ส่วนข้อขัดแย้งที่ไม่ยุติมี 22 แห่ง ลูกจ้างที่

เกี่ยวข้อง 17,160 คน (รายละเอียดในตารางภาคผนวกที่ 19)

4.4 การสวัสดิการแรงงาน

นอกจากการตรวจสอบสถานประกอบการเพื่อเป็นการป้องกันและให้ความคุ้มครองแรงงานไทยเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นแล้ว กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ยังมีการส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานในสถานประกอบการ โดยปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550 จากการประมวลผลข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2551) ได้ดำเนินการส่งเสริมให้สถานประกอบการจัดสวัสดิการในรูปแบบต่าง ๆ แก่ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน รวมถึงนายจ้างเจ้าของสถานประกอบการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด 6,461 แห่ง ลูกจ้างที่ได้รับประโยชน์ 800,419 คน 2) ให้บริการเงินกู้กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน 6 แห่ง ลูกจ้างได้ประโยชน์ 1,058 คน 3) พัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์เด็กเล็กวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์ 2 แห่ง ลูกจ้างได้ประโยชน์ 1,370 คน 4) ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงาน 2,746 แห่ง ผู้ได้รับการส่งเสริม 4,815 คน 5) สนับสนุนเทคนิคและวิชาการด้านสวัสดิการแรงงาน 1,081 แห่ง ได้รับการส่งเสริม 116,983 คน 6) ส่งเสริมมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบการ 998 แห่ง ผู้ได้รับการส่งเสริม 3,206 คน 7) อบรมให้ความรู้แก่นายจ้าง ลูกจ้างเกี่ยวกับสวัสดิการแรงงานและการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 2 ครั้ง ลูกจ้างได้ประโยชน์ 60 คน 8) ส่งเสริมแนวปฏิบัติและ

มาตรฐานการจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบการ 2 ครั้ง ลูกจ้างได้ประโยชน์ 84 คน

ตาราง 13 เปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานปี 2550 (มกราคม-ธันวาคม 2550)

กิจกรรมที่ส่งเสริม	ผลการดำเนินการ	
	แห่ง	คน
1. ส่งเสริมการจัดสวัสดิการ	6,461	800,419
2. ให้บริการเงินกู้กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน	6	1,058
3. พัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์เด็กเล็กวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์ฯ	2	1,370
4. ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงาน	2,746	4,815
5. สนับสนุนเทคนิคและวิชาการด้านสวัสดิการแรงงาน	1,081	116,983
6. ส่งเสริมมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบการ	998	3,206
รวม	11,294	927,851
	ครั้ง	คน
7. อบรมให้ความรู้แก่นายจ้าง ลูกจ้างเกี่ยวกับสวัสดิการแรงงานและการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	2	60
8. ส่งเสริมแนวปฏิบัติและมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบการ	2	84
รวม	4	144

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2551)

5) การประกันสังคม

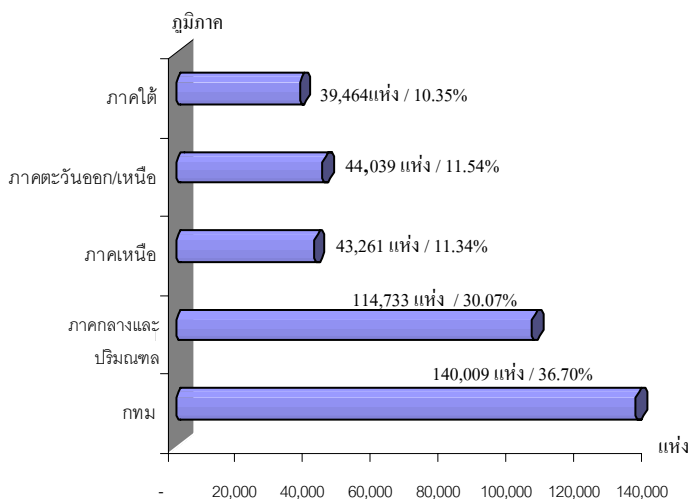
ภารกิจด้านการประกันสังคมเป็นอีกภารกิจหนึ่งของกระทรวงแรงงาน โดยสำนักงานประกันสังคมมีหน้าที่ต้องดูแลผู้ใช้แรงงาน เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีหลักประกันชีวิตที่มั่นคง ทั้งในยามปกติและกรณีเกิดภาวะการว่างงานรวมถึงเมื่อยามแก่ชราอีกด้วย โดยดำเนินการภายใต้หลักการเฉลี่ย

ทุกซ์เฉลี่ยสุข จากข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2550 พบว่ามีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียน ประกันสังคมทั้งสิ้น 381,506 แห่ง ซึ่งมีสัดส่วน เพิ่มขึ้นจากปี 2549 ที่มีจำนวน 375,705 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.54 ขณะที่ผู้ประกันตนมีจำนวน ทั้งสิ้น 8,781,262 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2549 จำนวน 243,461 คน คิดเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.85 โดยสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขต กรุงเทพมหานครมีจำนวนสูงสุดคือ 140,009 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 36.70 รองลงมาคือภาคกลาง และปริมณฑลมีจำนวน 114,733 แห่ง ร้อยละ 30.07 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 44,039 แห่ง ร้อยละ 11.54 ภูมิภาคที่มีสถาน ประกอบการน้อยที่สุดคือภาคใต้มีจำนวน 39,464 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.35

แผนภูมิ 46 สถานประกอบการ จำแนกตามภูมิภาค

ณ เดือน ธันวาคม 2550

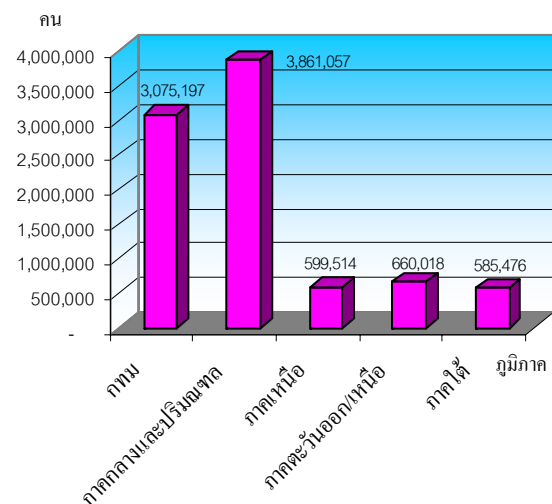
ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หากพิจารณาในประเด็นของ ผู้ประกันตน พบว่าภูมิภาคที่มีผู้ประกันตน สูงสุดมิใช่กรุงเทพมหานครกลับเป็นภาคกลาง

และปริมณฑล มีจำนวน 3,861,057 คน ซึ่งมี สัดส่วนผู้ประกันตนร้อยละ 43.97 ของ ผู้ประกันตนทั้งหมด รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้ประกันตน 3,075,197 คน คิดเป็น ร้อยละ 35.02 ของผู้ประกันตนทั้งหมด ภูมิภาคที่มีผู้ประกันตนน้อยที่สุดคือภาคใต้มี 585,476 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67

แผนภูมิ 47 ผู้ประกันตน จำแนกตามภูมิภาค

ณ เดือนธันวาคม 2550

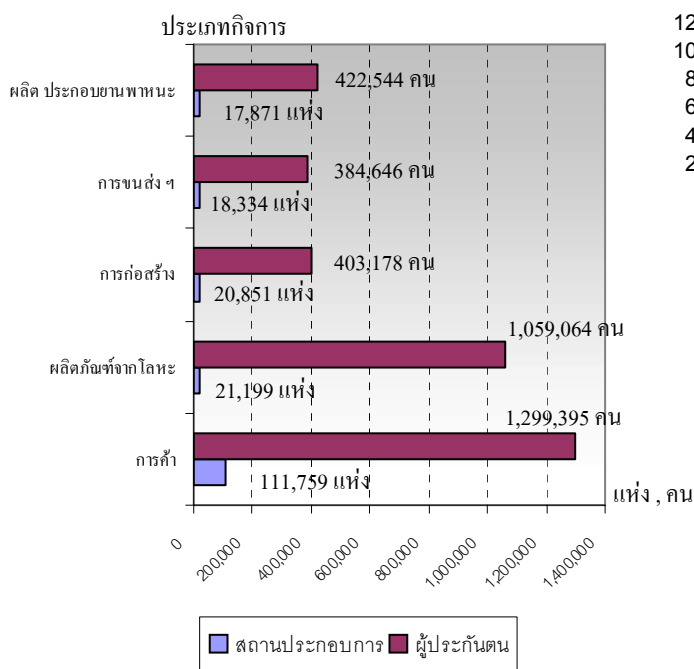

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

เมื่อพิจารณาจำนวนสถานประกอบการ และผู้ประกันตน จำแนกตามประเภทกิจการที่ กำหนดตามความเสี่ยงภัยของกองทุนเงินทดแทน โดยไม่นับรวมลูกจ้างในหน่วยงานราชการและ ผู้ประกันตนสมัครใจ พบว่ามีจำนวน 353,336 แห่ง ผู้ประกันตน 8,178,180 คน โดยประเภทกิจการที่มี จำนวนสถานประกอบการในข่ายประกันสังคม สูงสุด 5 อันดับแรก คือ 1) การค้า มีสถาน ประกอบการ 111,759 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 31.63 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 1,299,395 คน 2) ผลิตภัณฑ์จาก โลหะ จำนวน 21,199 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.0

ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 1,059,064 คน 3) การก่อสร้าง จำนวน 20,851 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.90 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 403,178 คน 4) การขนส่ง การคมนาคม 18,334 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.19 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 384,646 คน และ 5) ผลิตภัณฑ์ยานพาหนะ จำนวน 17,871 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.06 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 422,544 คน ทั้งนี้ เมื่อจัดอันดับของสถานประกอบการพบว่า ประเภทกิจการขนส่ง การคมนาคม ขยับจากอันดับ 5 ในปีที่แล้วมาเป็นอันดับ 4 ในปี 2550 แสดงให้เห็นว่ากิจการด้านการขนส่ง การคมนาคม กำลังมีบทบาทในภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น

แผนภูมิ 48 สถานประกอบการและผู้ประกันตนจำแนกตามประเภทกิจการ (5 อันดับแรก)

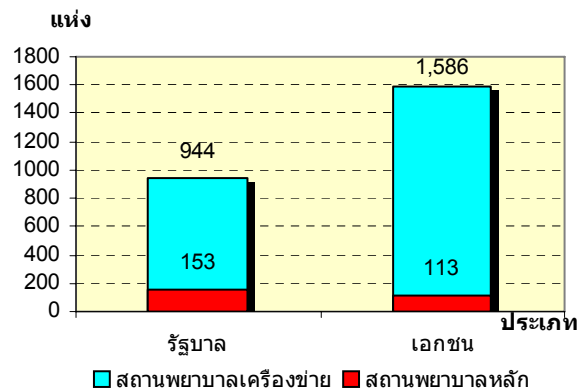

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ: ประเภทกิจการตามความเสียหายของกองทุนเงินทดแทน

ปี 2550 สถานพยาบาลหลักในสังกัดประกันสังคมมีจำนวน 266 แห่ง เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาลจำนวน 153 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 57.52 ของสถานพยาบาลทั้งหมด และสถานพยาบาลเอกชนมีจำนวน 113 แห่ง (ร้อยละ 42.48) สำนักงานประกันสังคมได้ขยายการบริการให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยมีการให้บริการในสถานพยาบาลเครือข่าย ซึ่งในปี 2550 โรงพยาบาลเครือข่ายโรงพยาบาลภาครัฐมี 944 แห่ง และเครือข่ายโรงพยาบาลเอกชนมี 1,586 แห่ง

แผนภูมิ 49 จำนวนสถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคม ปี 2550

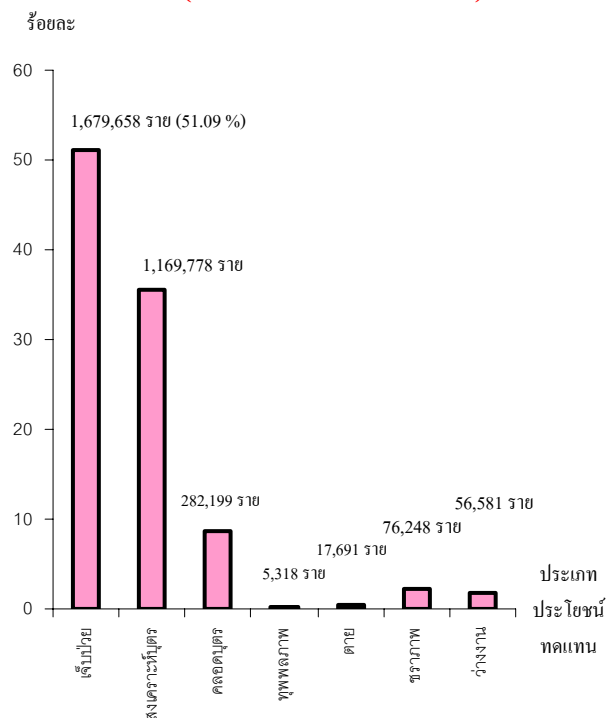
ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

ในด้านสถานะเงินกองทุนพบว่า กองทุนเงินทดแทน ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2550 มีเงินกองทุนจำนวน 20,175 ล้านบาท ส่วนสถานะของกองทุนประกันสังคมในปัจจุบัน ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2550 มีเงินกองทุน 524,866 ล้านบาท จำแนกเป็น 1) กองทุน 2 กรณี (กรณีสงเคราะห์บุตร ชราภาพ) จำนวน 406,034 ล้านบาท (ร้อยละ 77.36)

2) กองทุน 4 กรณี (เจ็บป่วย คลอดบุตร
ทุพพลภาพ และตาย) 87,902 ล้านบาท
(ร้อยละ 16.75) 3) กรณีว่างงานมี 30,930 ล้านบาท
(ร้อยละ 5.89)

ในช่วงปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม
2550) จำนวนการใช้บริการของกองทุน
ประกันสังคม พิจารณาตามประเภทของ
ประโยชน์ทดแทน ซึ่งมี 7 กรณีได้แก่ เจ็บป่วย
คลอดบุตร ทุพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ
และว่างงาน พบว่า ณ วันที่ 23 มกราคม 2551
จำนวนผู้ให้บริการมีทั้งสิ้น 3,287,473 ราย คิด
เป็นร้อยละ 37.44 ของผู้ประกันตนทั้งหมด
ทั้งนี้ ตัวเลขดังกล่าวไม่นับรวมผู้ให้บริการใน
สถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย สำหรับ
ประเภทประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนใช้
บริการสูงสุดในปีนี้ได้แก่ กรณีเจ็บป่วย มี
ผู้ประกันตนใช้บริการ 1,679,658 ราย คิดเป็น
ร้อยละ 51.09 ของผู้ให้บริการทั้งหมด
รองลงมาได้แก่กรณีสงเคราะห์บุตร คลอดบุตร
และชราภาพ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 35.58
(1,167,778 ราย) 8.59 (282,199 ราย) และ
2.32 (76,248 ราย) ตามลำดับ

**แผนภูมิ 50 ผู้ประกันตนที่ใช้บริการกองทุน
ประกันสังคม จำแนกตามประเภทประโยชน์ทดแทน
ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)**

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : 1.รวมเจ็บป่วย ทันตกรรมแล้ว

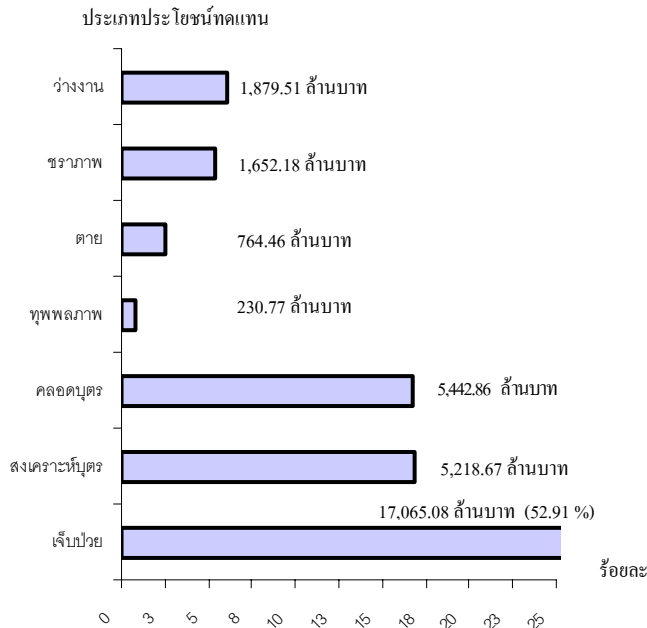
2. ไม่รวมผู้ให้บริการในสถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย

3. ข้อมูล ณ วันที่ 24 มกราคม 2551

หากพิจารณาตามปริมาณการจ่ายเงิน
ประโยชน์ทดแทน จะพบว่าการจ่ายเงินทั้งสิ้น
32,253.53 ล้านบาท โดยกรณีเจ็บป่วยมีการ
จ่ายเงินสูงสุดถึง 17,065.08 ล้านบาท คิดเป็น
ร้อยละ 52.91 ของเงินประโยชน์ทดแทนที่จ่าย
รองลงมาคือกรณีคลอดบุตร จ่ายเงินประโยชน์
ทดแทน 5,442.86 ล้านบาท (ร้อยละ 16.88)
และกรณีสงเคราะห์บุตร 5,218.67 ล้านบาท
(ร้อยละ 16.18)

แผนภูมิ 51 การจ่ายเงินประโยชน์ทดแทนจำแนกตาม

ประเภทประโยชน์ทดแทน ปี 2550

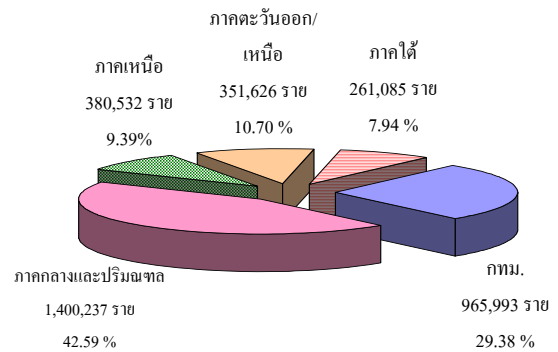
ที่มา : สำนักงานประกันสังคม (ข้อมูล ณ วันที่ 24

มกราคม 2551)

เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคที่มีการใช้บริการกองทุนประกันสังคมโดยพิจารณาจากจำนวนผู้ให้บริการพบว่า ผู้ประกันตนเขตภาคกลางและปริมณฑล ใช้บริการกองทุนสูงสุดคือจำนวน 1,400,237 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.59 ของผู้ประกันตนที่ใช้บริการทั้งหมด รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร 965,993 ราย (ร้อยละ 29.38) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 351,626 ราย (ร้อยละ 10.70) สำหรับภาคเหนือและภาคใต้ มีสัดส่วนของผู้ประกันตนที่ใช้บริการกองทุนประกันสังคม ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือภาคเหนือ มีผู้ให้บริการ 308,532 ราย (ร้อยละ 9.39) ส่วนภาคใต้มีจำนวน 261,085 ราย (ร้อยละ 7.94)

แผนภูมิ 52 ผู้ใช้บริการจำแนกตามภูมิภาค

ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

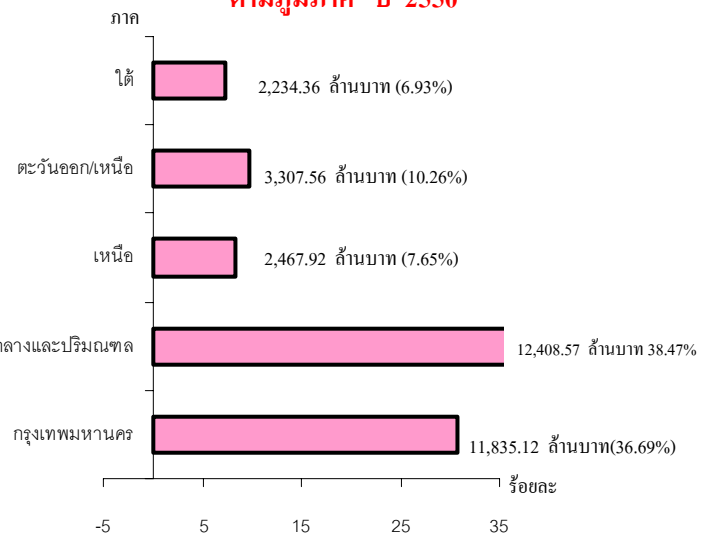
ที่มา : สำนักงานประกันสังคม (ข้อมูล ณ 24 มกราคม 2551)

หมายเหตุ : ไม่รวมผู้ให้บริการในสถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย

ในส่วนการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน ซึ่งมีการจ่ายในปี 2550 (มกราคม - ธันวาคม 2550) จำนวน 32,253.53 ล้านบาท พิจารณาตามภูมิภาคพบว่าภูมิภาคที่มีการจ่ายเงินสูงสุด คือ ภาคกลางและปริมณฑลมีการจ่ายเงินทั้งสิ้น 12,408.57 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.47 ของการจ่ายเงินทั้งสิ้น รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร จำนวน 11,835.12 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.69 ของการจ่ายเงินทั้งสิ้น และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3,307.56 ล้านบาท (ร้อยละ 10.26 ของการจ่ายเงินทั้งสิ้น)

แผนภูมิ 53 เงินประโยชน์ทดแทนที่จ่ายจำแนก

ตามภูมิภาค ปี 2550

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม (ข้อมูล 24 มกราคม 2551)

หมายเหตุ:ไม่รวมผู้ให้บริการในสถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย

ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน

ภาวะด้านแรงงานมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สืบเนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์ทางการเมืองในช่วงปีที่ผ่านมา ทำให้เกิดความไม่มั่นใจทางเศรษฐกิจ เกิดการชะลอตัวทางเศรษฐกิจเพื่อรอผลการเลือกตั้ง รอคูทิศทางหรือนโยบายของรัฐบาลชุดใหม่ ประกอบกับสถานการณ์เศรษฐกิจ ได้แก่ การปรับขึ้นราคาน้ำมัน ภาวะค่าเงินบาทแข็งตัว ผลกระทบต่าง ๆ จากกรณีซบไพร้มในสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลถึงความเชื่อมั่นของนักธุรกิจ นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ เกิดการชะลอการลงทุน ชะลอการขยายกิจการ รวมถึงชะลอการจ้างงาน ในขณะที่ภาคการศึกษามีการผลิตคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง มีอาจชะลอตามภาวการณ์ด้านเศรษฐกิจจึงส่งผลต่อการว่างงาน การทำงานต่ำระดับ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต ต้นทุนการผลิต ฤดูกาล พลังงานของฝ่ายนายจ้างและผู้ใช้แรงงาน ซึ่งล้วนแต่เป็นปัจจัยที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาวะด้านแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการจ้างงาน การเคลื่อนย้ายแรงงาน ฝีมือแรงงาน มาตรฐานแรงงาน ฯลฯ ดังนั้นการจะทราบความเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลงของภาวะแรงงาน จึงต้องมีการพิจารณาศึกษาเพื่อกำหนดตัวชี้วัด พร้อมทั้งติดตามการเปลี่ยนแปลง เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา รวมถึงทำนายหรือคาดการณ์อนาคตอันจะเอื้อประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการกำหนดแผนงานที่จะสนองตอบต่อความต้องการของทุกกลุ่มทั้งนายจ้าง ผู้ใช้แรงงาน รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สถานการณ์แรงงานปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550) ฉบับนี้จะขอนำเสนอตัวชี้วัดภาวะแรงงานดังนี้

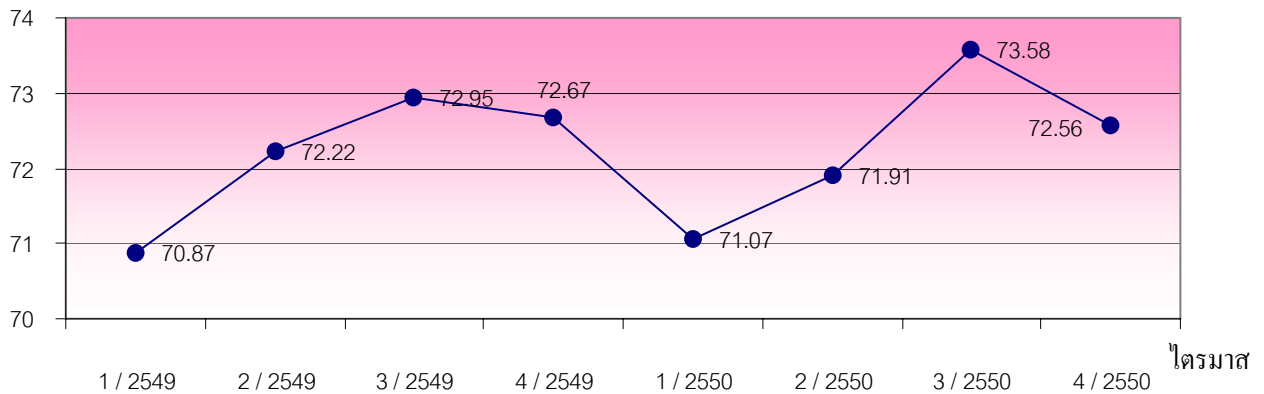
1) อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงสภาพการมีงานทำของกำลังแรงงานในประเทศไทยเมื่อเทียบกับประชากรวัยแรงงานทั้งหมด โดยคำนวณจากกำลังแรงงานเทียบกับประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยในปี 2549–2550 มีอัตราในช่วง 70.85–73.58 ซึ่งในปี 2550 พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงในลักษณะเดียวกับปี 2549 โดยอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมีอัตราสูงสุดในไตรมาส 3 ของทุกปี และมีอัตราลดลงต่ำสุดในไตรมาส 1 ของปีเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากในช่วงไตรมาส 3 ของปีเป็นช่วงฤดูการเกษตร จึงทำให้ผู้มีงานทำมีจำนวนสูงสุด ส่วนไตรมาส 4 จะเริ่มลดลงจากไตรมาส 3 เพราะเป็นช่วงใกล้พ้นฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต การใช้แรงงานในภาคเกษตรเริ่มมีน้อยลง ขณะที่ไตรมาส 1 เป็นช่วงฤดูแล้งนอกฤดูการเกษตร ส่งผลให้อัตราการมีส่วนร่วมในการทำงานต่ำสุดในรอบปี และขยับตัวสูงขึ้นในไตรมาส 2 เนื่องจากเป็นช่วงกำลังแรงงานใหม่เพิ่งจบการศึกษาเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน แสดงว่าฤดูกาลเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน สำหรับปี 2550 ค่าเฉลี่ยอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานอยู่ที่ 72.28 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับปี 2549 ที่มีอัตราเฉลี่ย 72.16

แผนภูมิ 1 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

ร้อยละ

หมายเหตุ : 1. ข้อมูลไตรมาส 1/2549 - 3/2550 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

2. ข้อมูลไตรมาส 4/2550 เป็นข้อมูลประมาณการเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2550

3. ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

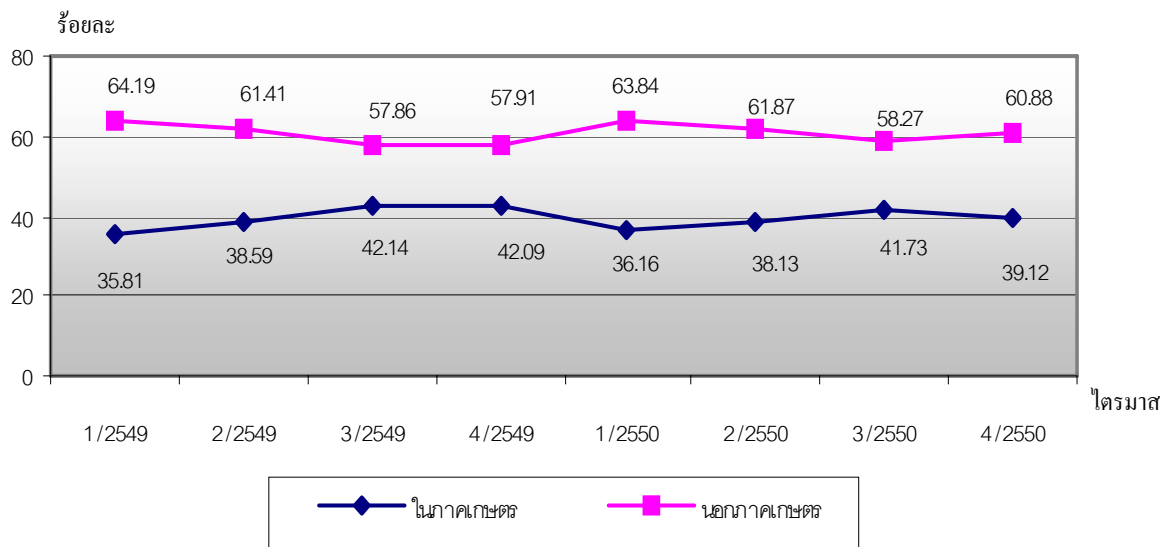
4. อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน = $\frac{\text{กำลังแรงงาน} \times 100}{\text{ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป}}$

2) อัตราการจ้างงาน

อัตราการจ้างงานเป็นดัชนีตัวหนึ่งที่สามารถชี้ให้เห็นภาวะการทำงานของประชากร อัตราการจ้างงานในที่นี้จะพิจารณาในประเด็นภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร โดยอัตราการจ้างงานในภาคเกษตรคำนวณจากผู้มีงานทำในภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำ ซึ่งจะชี้ให้เห็นสัดส่วนของผู้ทำงานในภาคเกษตรว่ามีสัดส่วนเป็นอย่างไร สำหรับปี 2549-2550 พบว่าอัตราการจ้างงานในภาคเกษตรมีอัตราในช่วงร้อยละ 35.81 – 42.14 โดยอัตราการจ้างงานในแต่ละไตรมาสจะขึ้นลงตามปัจจัยฤดูกาล คือช่วงฤดูการเกษตรและช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตร แรงงานจะเคลื่อนย้ายเข้าสู่ภาคเกษตรมากขึ้นทำให้แรงงานภาคเกษตรในไตรมาส 3 และ 4 เพิ่มขึ้น ส่วนอัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตรซึ่งคำนวณจากผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำจะมีทิศทางตรงข้ามการจ้างงานในภาคเกษตร กล่าวคือ แรงงานในภาคอุตสาหกรรมจะมีสัดส่วนที่ลดลงในไตรมาส 3 และ 4 ของทุกปี โดยเฉพาะในไตรมาส 3 เป็นฤดูเพาะปลูก เนื่องจากผู้ใช้แรงงานเคลื่อนย้ายเข้าไปอยู่ในภาคเกษตรกรรมมากขึ้นนั่นเองและจะเพิ่มขึ้นสูงสุดในไตรมาส 1 ของทุกปี ทั้งนี้ อัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตร ในปี 2549 – 2550 โดยมีอัตราในช่วงร้อยละ 57.86 – 64.19 หมายความว่าประชากรที่มีงานทำ 100 คน จะเป็นผู้ทำงานในภาคอุตสาหกรรมประมาณ 58-64 คน

แผนภูมิ 2 อัตราการจ้างงานใน/นอกภาคเกษตร

หมายเหตุ : 1. ข้อมูล ไตรมาส 1/2549-3/2550 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

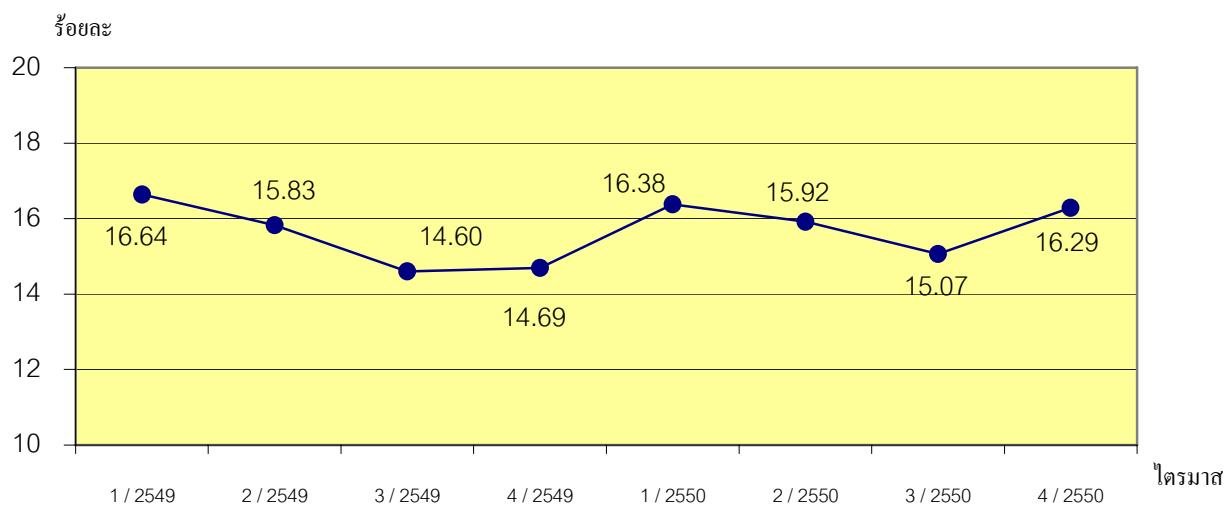
2. ข้อมูลไตรมาส 4/2550 เป็นข้อมูลประมาณการเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2550

3. ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

4. อัตราการจ้างงานใน/นอกภาคเกษตร = $\frac{\text{ผู้มีงานทำใน/นอกภาคเกษตร} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$

หากพิจารณาอัตราการจ้างงานเฉพาะในส่วนภาคอุตสาหกรรมการผลิต โดยคำนวณจากจำนวนผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการผลิตเปรียบเทียบกับจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมดจะพบว่า อัตราการจ้างงานในภาคผลิตมีอัตราสูงขึ้นในไตรมาส 1 และ 2 และกลับลดลงในไตรมาส 3 และ 4 โดยมีสาเหตุจากปัจจัยเรื่องฤดูกาลที่ส่งผลต่อภาวะการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งในประเด็นนี้จะสอดคล้องไปกับการจ้างงานใน-นอกภาคเกษตรและอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงอัตราการจ้างงานภาคอุตสาหกรรมการผลิต ในปี 2549-ปี 2550 พบว่ามีอัตราใกล้เคียงกัน คือ มีอัตรา ในช่วง 14.6-16.64 โดยปี 2549 ไตรมาส 1-4 มีอัตรา 16.64 15.83 14.6 และ 14.69 ส่วนปี 2550 ไตรมาส 1-4 มีอัตรา 16.38 15.92 15.07 และ 16.29 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิตในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา มีอัตราทรงตัวในระดับเดียวกัน

แผนภูมิ 3 อัตราการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิต

หมายเหตุ : 1. ข้อมูลไตรมาส 1/2549–3/2550 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

2. ข้อมูลไตรมาส 4/2550 เป็นข้อมูลประมาณการเดือนตุลาคม–พฤศจิกายน 2550

3. ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

4. อัตราการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิต = $\frac{\text{ผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการผลิต} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$

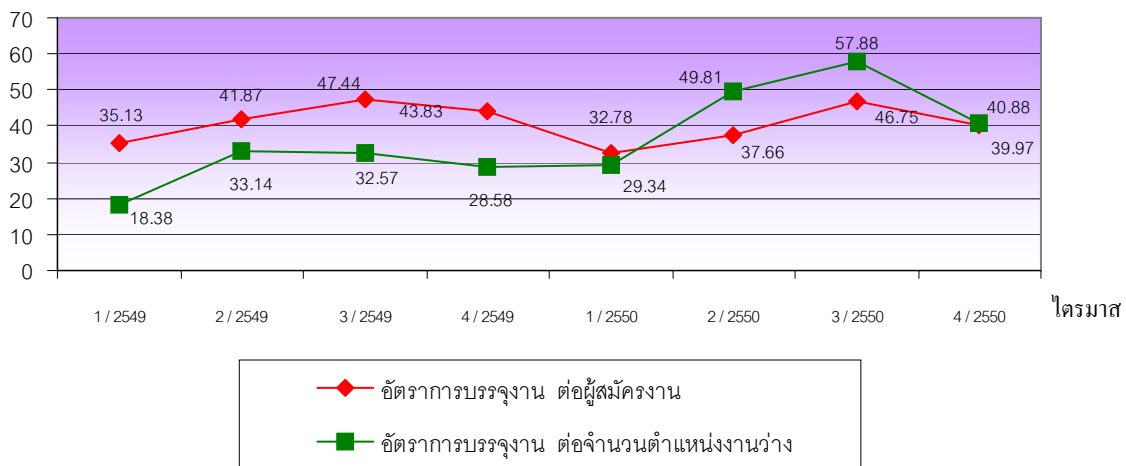
3) อัตราการบรรจุนงาน

อัตราการบรรจุนงานสามารถดูความเคลื่อนไหวของภาวการณ์ด้านแรงงาน โดยสามารถศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับจำนวนตำแหน่งงานว่าง หรือจำนวนผู้สมัครงาน โดยเมื่อวิเคราะห์จำนวนการบรรจุนงานที่กรมการจัดหางานดำเนินการ เทียบกับจำนวนตำแหน่งงานว่างที่แจ้งผ่านกรมการจัดหางาน จะพบว่า สัดส่วนอัตราการบรรจุนงานต่อตำแหน่งงานว่าง มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นมาตลอดในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา โดยอัตราการบรรจุนงานต่อตำแหน่งงานว่างปี 2549 จะอยู่ที่อัตราร้อยละ 18.38 33.14 32.57 และ 28.58 สำหรับปี 2550 มีอัตราร้อยละ 29.34 49.81 57.88 และ 40.88 โดยในช่วงไตรมาส 2 ของแต่ละปีจะเริ่มมีอัตราสูงขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงที่กำลังแรงงานใหม่เพิ่งสำเร็จการศึกษาเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงานและจะสูงสุดในไตรมาส 3 ของทุกปี อย่างไรก็ตามไตรมาส 4 ของปี 2550 มีสัดส่วนที่ลดลงอาจมีผลจากภาวะเศรษฐกิจ การชะลอตัวของธุรกิจ จึงทำให้ไม่ต้องการจ้างงานในระยะนี้ และหากเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้บรรจุนงานกับจำนวนผู้สมัครจะพบว่า ปี 2549 มีอัตราในช่วง 35.13–47.44 ส่วนปี 2550 มีอัตรา 32.78–57.88 เมื่อพิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลงในแต่ละไตรมาสตั้งแต่ปี 2549–2550 (แผนภูมิ 4) จะพบว่าอัตราการบรรจุนงานต่อตำแหน่งงานว่างและต่อผู้สมัครงานจะมีเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนที่สูงขึ้นในไตรมาส 2 และ 3 และลดลงในไตรมาส 4 และ 1 ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากไตรมาสที่ 2 และ 3 เป็นช่วงที่กำลังแรงงานใหม่เพิ่งสำเร็จการศึกษาและเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงานตามที่กล่าวไว้

ร้อยละ

แผนภูมิ 4 อัตราการบรรจุนานต่อผู้สมัครงาน/ตำแหน่งงานว่าง

ที่มา : ข้อมูลกรมการจัดหางาน

ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

หมายเหตุ : 1. อัตราการบรรจุนานต่อผู้สมัครงาน = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจุนาน} \times 100}{\text{ผู้สมัครงาน}}$

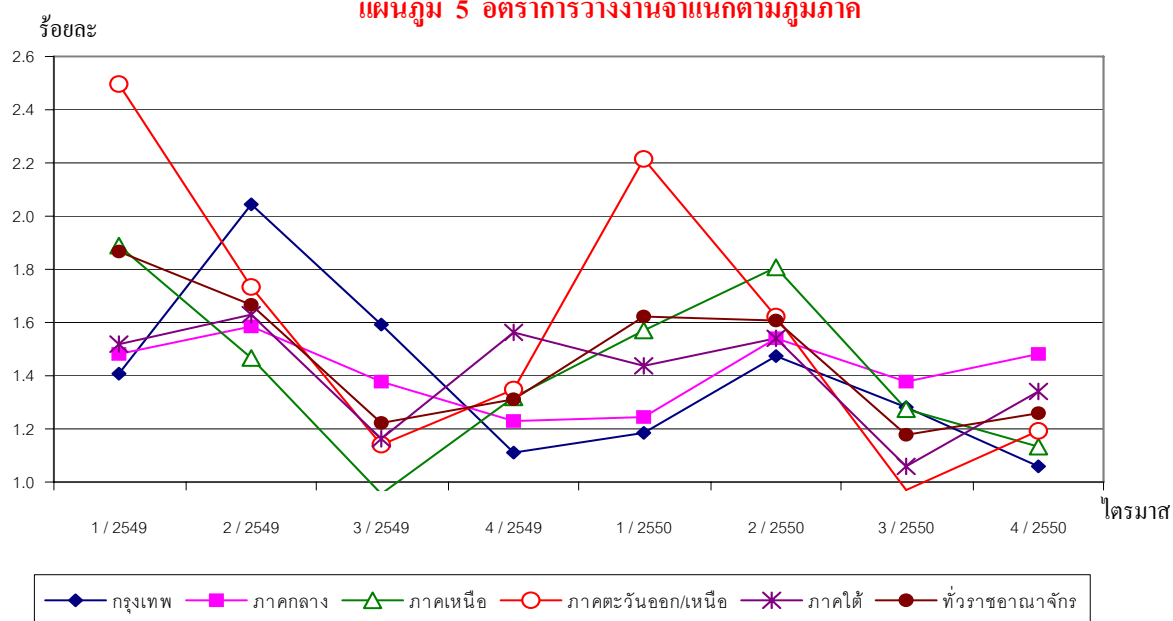
2. อัตราการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่าง = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจุนาน} \times 100}{\text{ตำแหน่งงานว่าง}}$

4) อัตราการว่างงาน

อัตราการว่างงาน เป็นอัตราที่คำนวณจากผู้ไม่มีงานทำหรือผู้ว่างงานเปรียบเทียบกับจำนวนกำลังแรงงาน ซึ่งพบว่าในปี 2550 มีอัตราว่างงานเฉลี่ยตลอดปี 1.4 ซึ่งลดลงจากอัตราว่างงานเฉลี่ยปี 2549 ที่มีอัตรา 1.51 และเมื่อพิจารณารายภาคในรอบปี 2549 – 2550 จะพบว่าอัตราการว่างงานจะมีการเคลื่อนไหวขึ้นลงตามปัจจัยฤดูกาล โดยไตรมาส 1 เป็นช่วงฤดูแล้งนอกฤดูการเก็บเกี่ยวส่งผลให้แรงงานในภาคเกษตรเริ่มว่างงาน อัตราการว่างงานในไตรมาส 1 จึงสูงและเริ่มลดลงในไตรมาส 2 เนื่องจากเป็นช่วงที่เริ่มเข้าสู่ฤดูการเกษตร โดยเฉพาะไตรมาส 3 มีอัตราลดลงอย่างมาก เพราะไตรมาสนี้เป็นช่วงฤดูเพาะปลูกอย่างแท้จริงประกอบกับเป็นช่วงที่กำลังแรงงานเพิ่งสำเร็จการศึกษาใหม่และเข้าสู่ตลาดแรงงาน จึงทำให้การว่างงานในช่วงนี้ลดลงและจะเริ่มสูงขึ้นอีกครั้งหนึ่งในช่วงไตรมาส 4 (แผนภูมิ 5) สำหรับอัตราการว่างงานรายภาคพบว่า ภาคที่มีการเคลื่อนไหวเรื่องของการว่างงานสูงสุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานเกษตรกรรม เมื่อเสร็จสิ้นจากการเกษตรจะเคลื่อนย้ายเข้าสู่เมืองจึงส่งผลให้อัตราเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นและลงสูงดังแผนภูมิ 5 (รายละเอียดอัตราจำแนกตามภาคและทั่วราชอาณาจักร ปรากฏในตารางภาคผนวกที่ 21)

แผนภูมิ 5 อัตราการว่างงานจำแนกตามภูมิภาค

ที่มา : ข้อมูลกรมการจัดหางาน

ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

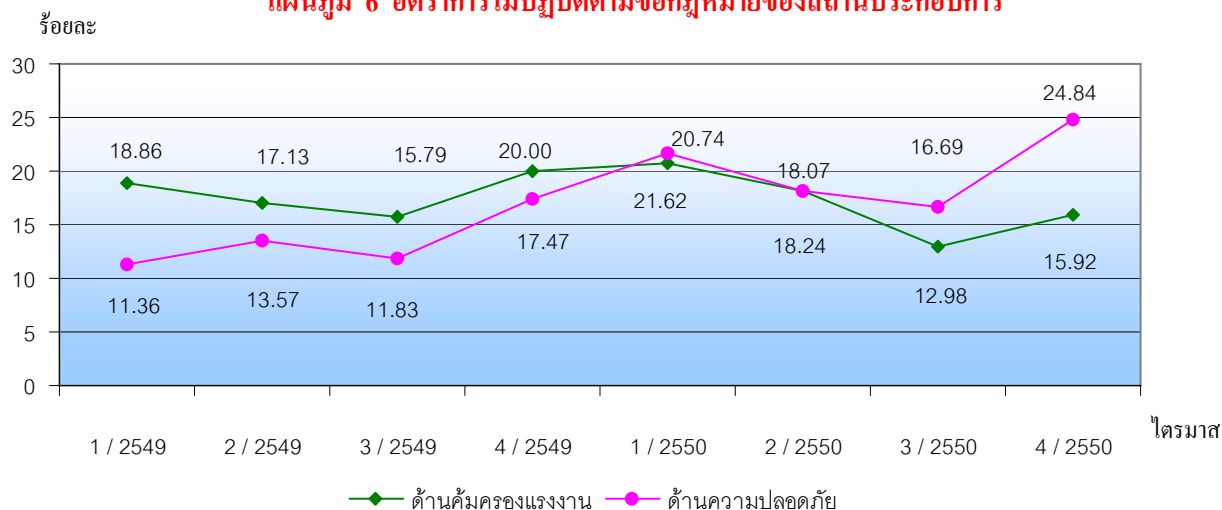
หมายเหตุ : อัตราการว่างงาน = $\frac{\text{จำนวนผู้ไม่มีงานทำ} \times 100}{\text{กำลังแรงงาน}}$

5) อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ

การให้ความคุ้มครองแรงงานให้ได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม ถูกต้องตามกฎหมายเป็นบทบาทที่สำคัญของกระทรวงแรงงานโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพราะหากนายจ้างไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดสูง ย่อมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของลูกจ้าง ผู้ใช้แรงงาน และส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานตามมา สำหรับอัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ จำแนกได้เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานและกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน โดยในปี 2550 พบว่าอัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานของสถานประกอบการต่อจำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจทั้งหมดในปี 2550 มีอัตราจากไตรมาส 1-4 ตามลำดับดังนี้ 20.74 18.24 12.98 และ 15.92 ขณะที่ปี 2549 มีอัตราจากไตรมาส 1-4 ดังนี้ 18.86 17.13 15.79 และ 20.0

ส่วนอัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า ตลอดปี 2549 มีอัตราจากไตรมาส 1-4 ดังนี้ 11.36 13.57 11.83 และ 17.49 ส่วนตลอดปี 2550 แต่ละไตรมาสมีอัตราดังนี้ ไตรมาส 1 อัตรา 21.62 ไตรมาส 2 อัตรา 18.07 ไตรมาส 3 อัตรา 16.69 และไตรมาส 4 อัตรา 24.84 (แผนภูมิ 6)

แผนภูมิ 6 อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ

หมายเหตุ :

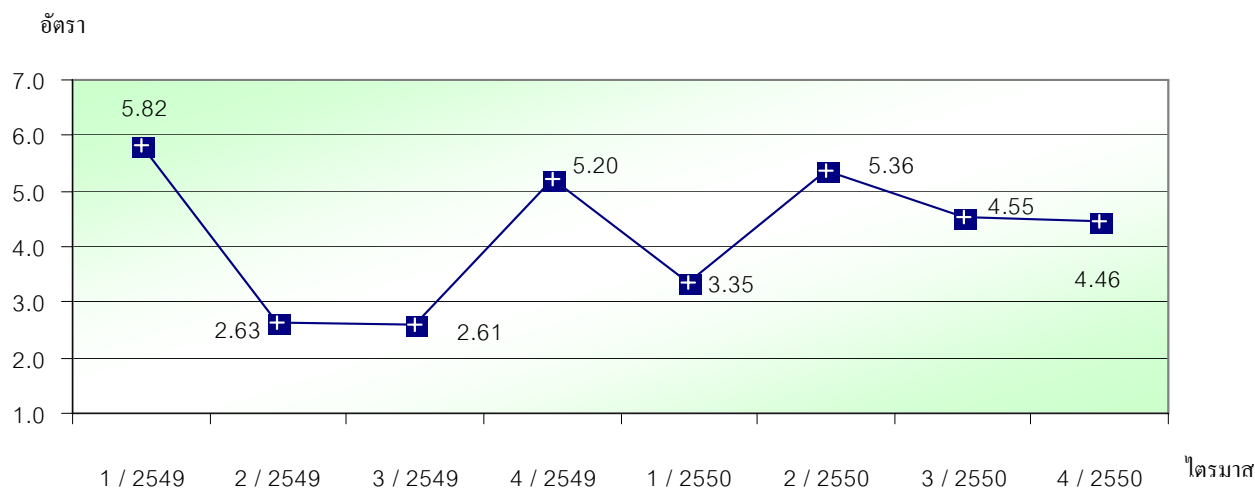
1. ข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
2. ข้อมูลไตรมาส 4/2550 เป็นข้อมูลเบื้องต้น
3. ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
4. อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดคุ้มครองแรงงานของสถานประกอบการ = $\frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ฝ่าฝืนกฎหมายคุ้มครองแรงงาน} \times 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจกฎหมายคุ้มครองแรงงาน}}$

อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดความปลอดภัยของสถานประกอบการ = $\frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ฝ่าฝืนกฎหมายความปลอดภัย} \times 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจกฎหมายความปลอดภัย}}$

6) อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงาน/ข้อขัดแย้ง ในสถานประกอบการ

การเกิดข้อพิพาทแรงงานนั้นมีผลมาจากการที่ลูกจ้างได้แจ้งข้อเรียกร้องต่อนายจ้าง และหากไม่สามารถยุติหรือตกลงกันได้ก็จะเกิดเป็นข้อพิพาทแรงงานขึ้น ซึ่งการเกิดข้อพิพาทแรงงานในสถานประกอบการ เป็นดัชนีแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง การเปลี่ยนแปลงของอัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงาน / ข้อขัดแย้งจะแสดงให้เห็นถึงทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างว่ามีทิศทางหรือแนวโน้มไปในทางใด สำหรับอัตราสถานประกอบการที่เกิดข้อพิพาทแรงงานต่อสถานประกอบการทั้งหมด 100,000 แห่ง ในปี 2549–2550 พบว่ามีอัตราอยู่ในช่วงต่ำกว่า 5.82 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการ 100,000 แห่ง มีการเกิดข้อพิพาทแรงงานประมาณ 5-6 แห่ง จึงเป็นอัตราที่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าในรอบปีที่ผ่านมาความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างอยู่ในระดับดีมาก

แผนภูมิ 7 อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงานในสถานประกอบการต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง

หมายเหตุ : 1. ข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

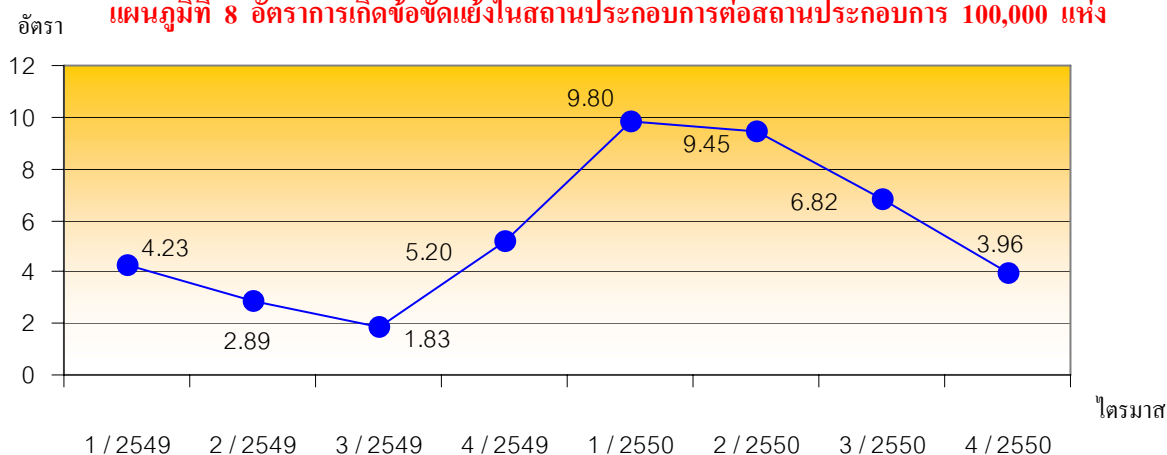
2. ข้อมูลไตรมาส 4/2550 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

3. ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

4. อัตราการเกิดข้อพิพาทต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง = $\frac{\text{สถานประกอบการที่เกิดข้อพิพาทแรงงาน} \times 100,000}{\text{สถานประกอบการทั้งหมด}}$

สำหรับข้อขัดแย้งในสถานประกอบการ ซึ่งเกิดจากความขัดแย้งระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง โดยไม่เกี่ยวกับสภาพการจ้างนั้น เป็นดัชนีตัวหนึ่งที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างได้ โดยอัตราการเกิดข้อขัดแย้งในสถานประกอบการต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง ในปี 2549–2550 มีอัตราอยู่ในช่วง 1.83–9.8 กล่าวคือในจำนวนสถานประกอบการ 100,000 แห่ง มีสถานประกอบการที่เกิดข้อขัดแย้งประมาณ 10 แห่ง ซึ่งก็ยังนับว่าเป็นอัตราที่ต่ำ (แผนภูมิ 8) อย่างไรก็ตาม กระทรวงแรงงานมิได้นิ่งนอนใจยังคงการตรวจเยี่ยมสถานประกอบการ โดยหน่วยงานทุกหน่วยในสังกัด กระทรวงแรงงานเพื่อให้ได้มีการส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ที่มีระหว่างนายจ้างและลูกจ้างตลอดเวลา

แผนภูมิที่ 8 อัตราการเกิดข้อขัดแย้งในสถานประกอบการต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง

หมายเหตุ : 1. ข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

2. ข้อมูลไตรมาส 4/50 เป็นข้อมูลเบื้องต้น

3. ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

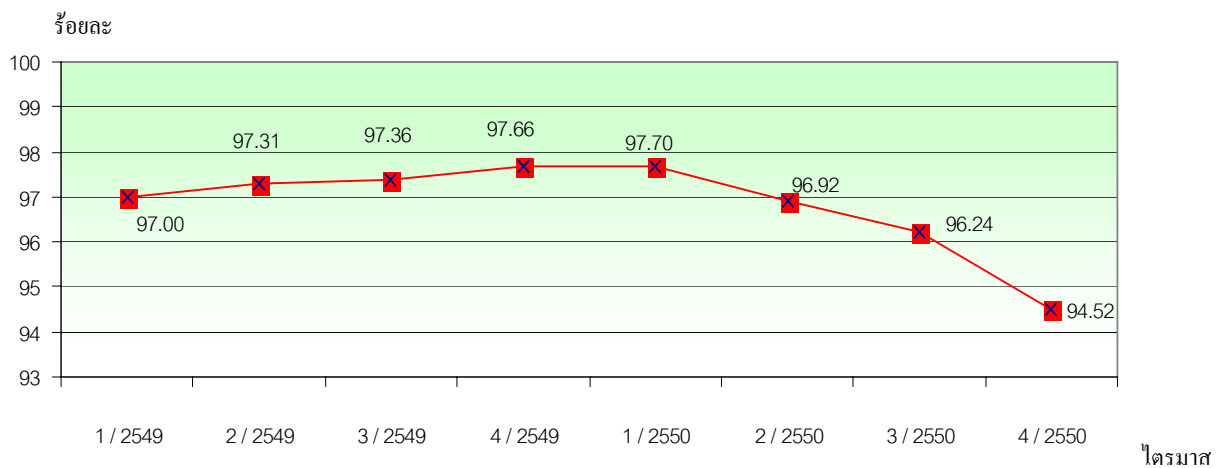
4. อัตราการเกิดข้อขัดแย้งต่อสถานประกอบการทั้งหมด 100,000 แห่ง = $\frac{\text{สถานประกอบการที่เกิดข้อขัดแย้ง} \times 100,000}{\text{สถานประกอบการทั้งหมด}}$

7) อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม

อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม โดยการศึกษาจากจำนวนสถานประกอบการในระบบประกันสังคมเปรียบเทียบกับจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด พบว่าสัดส่วนของสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคมมีสัดส่วนสูงขึ้น โดยปี 2549 มีอัตราจากไตรมาส 1 – 4 ตามลำดับ คือ 97.0 97.31 97.36 และ 97.66 และปี 2550 มีอัตรา 97.7 96.92 96.24 และ 94.52 ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 9

แผนภูมิ 9 อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม

หมายเหตุ : 1. * ข้อมูลสำนักงานประกันสังคม

2. ** ข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

3. ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

4. อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม = $\frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่อยู่ในระบบประกันสังคม} * X 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการทั้งหมด}}$ **

สถานการณ์แรงงานโลก

สถานการณ์แรงงาน ปี 2550 ขอนำเสนอสถานการณ์แรงงานในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก โดยจะนำเสนอเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก คือ สถานการณ์การจ้างงานของโลก ซึ่งเป็นการคาดประมาณ แนวโน้มการจ้างงานในช่วงไตรมาส 1 ปี 2551 (มกราคม – มีนาคม 2551) ของประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก โดยเป็นผลการสำรวจของบริษัท Manpower Inc. สำหรับส่วนที่ 2 จะได้นำเสนอข้อมูล สถานการณ์แรงงานไทยในต่างประเทศ

สถานการณ์การจ้างงานของโลก¹

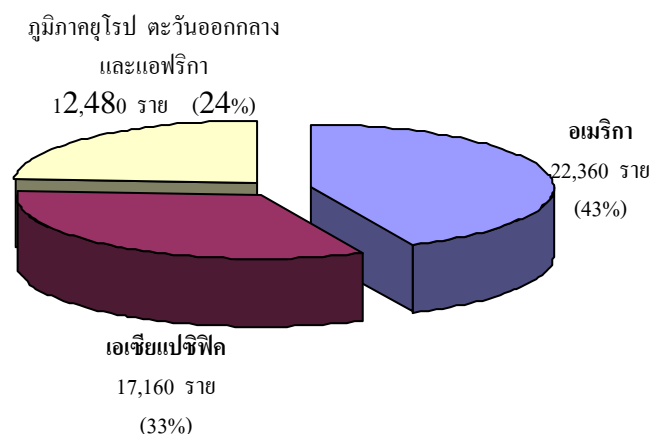
บริษัท Manpower Inc. (www.manpower.com) เป็นบริษัทจัดหางานชั้นนำของโลก ซึ่งมีสำนักงานใหญ่อยู่ในรัฐ Wisconsin ประเทศสหรัฐอเมริกา มีสาขา 4,400 แห่ง ใน 73 ประเทศทั่วโลก ได้ทำการสำรวจวิจัยเกี่ยวกับการคาดการณ์การจ้างงานของโลกมาแล้วเป็นเวลา 45 ปี โดยทำการสำรวจ เป็นรายไตรมาส และถือว่าการสำรวจวิจัยที่เชื่อถือได้มากในด้านแนวโน้มการจ้างงานของโลก

บริษัทดังกล่าวทำการสำรวจวิจัยเรื่องนี้เพื่อดูแนวโน้มความต้องการในการจ้างงาน ของนายจ้างว่า ในไตรมาสถัดไปจะมีมากขึ้นหรือน้อยลง

เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2550 บริษัท Manpower Inc. ได้เปิดเผยผลการสำรวจวิจัย เรื่อง แนวโน้มการจ้างงานของโลกในไตรมาสแรกของปี 2551 เป็นการคาดการณ์การจ้างงานระหว่างเดือน มกราคม – มีนาคม 2551 ซึ่งได้สำรวจโดยการสัมภาษณ์นายจ้าง ทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน จำนวน 52,000 ราย จาก 27 ประเทศ คือ อาร์เจนตินา, ออสเตรเลีย, ออสเตรีย, เบลเยียม, แคนาดา, จีน, คอสตาริกา, ฝรั่งเศส, เยอรมันนี, ฮองกง, อินเดีย, ไอร์แลนด์, อิตาลี, ญี่ปุ่น, เม็กซิโก, เนเธอร์แลนด์, นิวซีแลนด์, นอร์เวย์, เปรู, สิงคโปร์, สเปน, แอฟริกาใต้, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ไต้หวัน, อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา โดยสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มี 43% (22,360 ราย) จาก 6 ประเทศในทวีป อเมริกา 33% (17,160 ราย) จาก 8 ประเทศในเขตเอเชียแปซิฟิก และ 24% (12,480 ราย) จาก 13 ประเทศในยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา ดังแสดงในแผนภูมิ 1

¹ สรุปจากรายงาน A Manpower Research Report Q1/2558

แผนภูมิ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (นายจ้าง) ที่ถูกสำรวจจำแนกตามภูมิภาค

ที่มา : รายงาน A Manpower Research Report Q1/2008 (www.manpower.com)

ผลการสำรวจสรุปในภาพรวมทั่วโลกพบว่า นายจ้างใน 12 ประเทศ แสดงความต้องการจ้างงานในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2551 เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 4 ของปี 2550 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 1 ของปี 2550 มี 10 ประเทศ ที่มีแนวโน้มการจ้างงานสูงขึ้น 16 ประเทศ มีแนวโน้มการจ้างงานลดลง และ 1 ประเทศ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงแนวโน้มการจ้างงาน

ประเทศที่มีแนวโน้มการจ้างงานสูงในไตรมาสแรกของปี 2551 ได้แก่ เปรู สิงคโปร์ อินเดีย อาร์เจนตินา คอสตาริกา แอฟริกาใต้ และฮ่องกง ส่วนไอร์แลนด์มีแนวโน้มการจ้างงานต่ำสุด และในสหรัฐอเมริกาการจ้างงานจะลดลงเล็กน้อย

ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก แนวโน้มการจ้างงานเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมีสภาพเศรษฐกิจที่ดีในไตรมาส 4 ของปี 2550 โดยประเทศที่มีแนวโน้มการจ้างงานสูงที่สุด ได้แก่ สิงคโปร์ และอินเดีย

ส่วนในภูมิภาคยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา พบว่า มี 6 ประเทศจากทั้งหมด 13 ประเทศ ที่มีแนวโน้มการจ้างงานลดลงจากไตรมาส 4 ของปี 2550 และนายจ้างส่วนใหญ่แสดงความต้องการจ้างงานลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสแรกของปี 2550 แต่เมื่อมองในภาพรวมจากนายจ้างในประเทศเนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส และอิตาลี มีแนวโน้มว่าตลาดแรงงานในทวีปยุโรปในช่วงไตรมาสแรกของปี 2551 จะเริ่มต้นด้วยดี

ตาราง 1 จำนวนการจ้างงาน แนวโน้มและการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลง จำแนกตามรายประเทศ

ประเทศ	การจ้างงานสุทธิ			จำนวนเปลี่ยนแปลงเปรียบเทียบ	
	ไตรมาส 1/50 %	ไตรมาส 4/50 %	ไตรมาส 1/51** %	ไตรมาส 4/50 กับ ไตรมาส 1/51	ไตรมาส 1/50 กับ ไตรมาส 1/51
ภูมิภาคอเมริกา					
อาร์เจนตินา	35	32	36	4	1
แคนาดา	3 (18)*	16 (19)*	6 (21)*	-10 (2)*	3 (3)*
คอสตาริกา	26	34	32	-2	6
เม็กซิโก	17 (19)*	21 (20)*	16 (18)*	-5 (-2)*	-1 (-1)*
เปรู	52	55	52	-3	0
อเมริกา	12 (19)*	18 (18)*	10 (17)*	-8 (-1)*	-2 (-2)*
ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก					
ออสเตรเลีย	24 (25)*	29 (29)*	24 (24)*	-5 (-5)*	0 (-1)*
จีน	18	12	14	2	-4
ฮ่องกง	18 (19)*	24 (24)*	25 (27)*	1 (3)*	7 (8)*
อินเดีย	39	47	42	-5	3
ญี่ปุ่น	18 (25)*	22 (31)*	17 (24)*	-5 (-7)*	-1 (-1)*
นิวซีแลนด์	25 (25)*	26 (27)*	20 (20)*	-6 (-7)*	-5 (-5)*
สิงคโปร์	44 (55)*	49 (42)*	43 (51)*	-6 (9)*	-1 (-4)*
ไต้หวัน	15	11	14	3	-1
ภูมิภาคยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา					
ออสเตรีย	6 (10)*	8 (8)*	4 (9)*	-4 (1)*	-2 (-1)*
เบลเยียม	10 (11)*	5 (6)*	8 (9)*	3 (3)*	-2 (-2)*
ฝรั่งเศส	3 (5)*	4 (3)*	6 (8)*	2 (5)*	3 (3)*
เยอรมันนี	2 (5)*	12 (13)*	7 (10)*	-5 (-3)*	5 (5)*
ไอร์แลนด์	21 (22)*	5 (7)*	4 (5)*	-1 (-2)*	-17 (-17)*
อิตาลี	1 (3)*	-1 (0)*	4 (6)*	5 (6)*	3 (3)*
เนเธอร์แลนด์	6 (7)*	8 (6)*	10 (11)*	2 (5)*	4 (4)*
นอร์เวย์	9 (11)*	18 (21)*	21 (22)*	3 (1)*	12 (11)*
แอฟริกาใต้	31	27	27	0	-4
สเปน	13 (15)*	9 (13)*	9 (11)*	0 (-2)*	-4 (-4)*
สวีเดน	8 (12)*	14 (17)*	6 (10)*	-8 (-7)*	-2 (-2)*
สวิตเซอร์แลนด์	11	13	8	-5	-3
อังกฤษ	12 (15)*	13 (12)*	7 (10)*	-6 (-2)*	-5 (-5)*

1. * ตัวเลขในวงเล็บ แสดงร้อยละของการจ้างงานสุทธิซึ่งขจัดปัจจัยในเรื่องฤดูกาลออกแล้ว ทั้งนี้ไม่ครอบคลุมทุกประเทศ
เนื่องจากในการคาดการณ์จำเป็นต้องมีข้อมูลต่อเนื่องอย่างน้อย 13 ไตรมาส

2. ** ข้อมูลไตรมาส 1 ปี 2551 เป็นข้อมูลแนวโน้ม

3. ไตรมาส 1 = เดือนมกราคม – มีนาคม ไตรมาส 4 = เดือนตุลาคม – ธันวาคม

หากพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายภูมิภาค จะพบข้อมูลดังนี้

ภูมิภาคอเมริกา สัมภาษณ์นายจ้างจำนวน 22,360 คน ในประเทศอาร์เจนตินา แคนาดา คอสตาริกา แม็กซิโก เปรู และสหรัฐอเมริกา พบว่า นายจ้างใน 6 ประเทศ แสดงความต้องการจ้างงานสูง โดยเฉพาะในเปรู อาร์เจนตินา และคอสตาริกา สำหรับประเทศแม็กซิโกแนวโน้มการจ้างงานในไตรมาสแรกของปี 2551 จะเหมือนกับไตรมาสแรกปี 2550 ส่วนการจ้างงานในประเทศสหรัฐอเมริกาจะลดลงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสแรก ปี 2550

ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

สัมภาษณ์นายจ้าง 17,160 คน ในสิงคโปร์และอินเดีย มีความต้องการจ้างงานสูงที่สุดในไตรมาสแรกของปี 2551 ส่วนนายจ้างในไต้หวันและจีนมีแนวโน้มการจ้างงานลดลง เพราะค่าจ้างสูงขึ้น และมีกฎหมายแรงงานใหม่ ซึ่งจะเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2551

ภูมิภาคยุโรป ตะวันออกกลาง-แอฟริกา

สัมภาษณ์นายจ้าง 12,480 คน มีนายจ้างในประเทศนอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์ สเปน เยอรมนี สวีเดน และอังกฤษ ซึ่งคาดว่าจะมีการจ้างงานสูงในไตรมาสแรกของปี 2551 โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายจ้างในประเทศเนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส และอิตาลี มีโครงการที่จะเพิ่มการจ้างงานตั้งแต่ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2550 โดยถือเป็นการจ้างงานเพิ่มมากที่สุดในประเทศเหล่านั้น ตั้งแต่เริ่มสำรวจในไตรมาส 3 ของปี 2546 ส่วนในไอร์แลนด์ มีแนวโน้มจ้างงานน้อยที่สุดในรอบ 4 ปี

สถานการณ์แรงงานและความต้องการแรงงานไทยในต่างประเทศ²

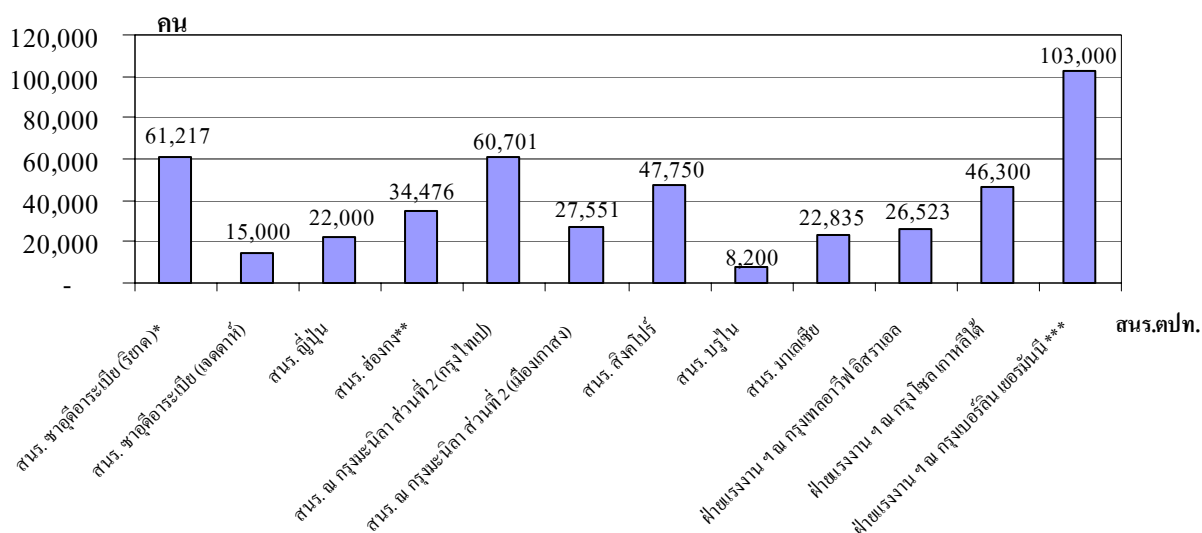
กระทรวงแรงงาน นอกจากจะมีบทบาทในการส่งเสริมการมีงานทำในประเทศแล้ว ยังมุ่งเน้นการขยายตลาดแรงงานสู่ต่างประเทศเพื่อส่งเสริมให้แรงงานไทยมีงานทำและมีโอกาสนำประสบการณ์จากการทำงานในต่างประเทศมาพัฒนาประเทศ ซึ่งแรงงานไทยเหล่านี้สามารถสร้างรายได้ส่งกลับประเทศไทยได้ถึงปีละกว่า 50,000 ล้านบาท โดยในปี 2551 ข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทย รายงานยอดเงินส่งกลับของแรงงานไทยในต่างประเทศทุกภูมิภาคช่วงเดือนมกราคม - พฤศจิกายน 2550 มีจำนวน 51,350 ล้านบาท แรงงานไทยเหล่านี้จึงมีความสำคัญต่อประเทศเป็นอย่างยิ่ง กระทรวงแรงงานในฐานะที่มีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิประโยชน์และรักษาตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศจึงได้จัดตั้งสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศ 11 ประเทศ จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย (เมืองเจดดาห์), ซาอุดีอาระเบีย (กรุงริยาด), อิสราเอล, ญี่ปุ่น, ฮองกง, ไต้หวัน (ไทเป), ไต้หวัน (เกาสง), มาเลเซีย, สิงคโปร์, บรูไน, สาธารณรัฐเกาหลี, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และสวีเดน

² สรุปจากรายงานสถานการณ์แรงงานและความต้องการแรงงานไทยในต่างประเทศ 2550-2551 สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน มีนาคม, 2550. และข้อมูลรายงานการปฏิบัติงาน สำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศ เดือนพฤศจิกายน, 2550.

โดยให้สำนักงานแรงงานไทยในประเทศเหล่านี้มีบทบาทตามภารกิจดังกล่าวข้างต้น ยกเว้นสำนักงานแรงงานในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ที่ไม่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเรื่องตลาดแรงงาน และการคุ้มครองดูแลแรงงานไทย สำหรับประเทศที่ไม่มีสำนักงานแรงงานไทยตั้งอยู่ การคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของแรงงานไทยจะอยู่ภายใต้การดูแลของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ทั้งนี้ สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ในฐานะที่เป็นหน่วยประสานกับสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศ ได้รับรายงานตัวเลขแรงงานไทยในการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศของกระทรวงแรงงาน ณ เดือนพฤศจิกายน 2550 มีจำนวนทั้งสิ้น 475,553 คน เป็นแรงงานไทยที่ไปทำงานถูกกฎหมาย 377,380 คน คิดเป็นร้อยละ 79.36 ที่ผิดกฎหมายมีร้อยละ 20.64 โดยจำนวนแรงงานไทยที่ได้รับการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ปรากฏตามแผนภูมิข้างล่างนี้

แผนภูมิ 2 จำนวนแรงงานไทยในการดูแลของสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศ (สนร.)

กระทรวงแรงงาน จำแนกตามสำนักงาน ปี 2550

ที่มา : สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2550)

1. *รวมจำนวนแรงงานไทยในซาอุดีอาระเบีย (กรุงริยาด) และเขตอาณา ได้แก่ กาตาร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โอมาน และเยเมน
2. **รวมจำนวนแรงงานไทยในฮ่องกงและเขตอาณา ได้แก่ ไซปรัส มาเก๊า ทิเบต ปาเลสไตน์
3. ***รวมจำนวนแรงงานไทยในสหภาพยุโรป

สำหรับสถานการณ์แรงงานไทยในแต่ละประเทศที่อยู่ในการดูแล มีรายละเอียดสรุปตามประเทศได้ดังนี้

ประเทศซาอุดีอาระเบีย

รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการนำเข้าแรงงานมุสลิมจากประเทศมุสลิมในสัดส่วนที่สูง ฉะนั้นแรงงานต่างชาติส่วนใหญ่จะเป็นคนอินเดีย ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ และบังกลาเทศ สำหรับแรงงานไทย ประเทศซาอุดีอาระเบียเคยเป็นตลาดแรงงานที่สำคัญของไทย ในช่วงปี 2515 – 2530 ภายหลังปี 2530 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบียไม่ราบรื่น จากคดีโจรกรรมเพชรจากพระราชวังของเจ้าชายไฟซาล บิน ฟาฮัด ทำให้รัฐบาลงดออกวีซ่าใหม่ให้คนงานไทยตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2533 เป็นต้นมา ประกอบกับวิกฤตการณ์สงครามอ่าวเปอร์เซีย ทำให้คนงานไทยเดินทางกลับจำนวนมาก ปัจจุบันมีแรงงานไทยเหลืออยู่ในซาอุดีอาระเบียประมาณ 20,000 กว่าคน โดยอยู่ในเขตปกครองของเมืองเจดดาห์ ประมาณร้อยละ 75 (ประมาณ 17,500 คน) เป็นแรงงานถูกกฎหมายประมาณ 7,500 คน กระจายตัวทำงานในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ ผู้จัดการด้านบริการ ช่างเทคนิค พนักงานในโรงงาน ช่างทำเครื่องประดับ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า พนักงานบริการ พนักงานขับรถยนต์ รวมทั้งคนงานทั่วไป ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุงานมากกว่า 20 ปี เพราะเดินทางไปทำงานก่อนมีการระงับวีซ่า ส่วนที่เหลือทำงานโดยไม่มียวีซ่า หรือใบอนุญาตทำงาน หรือเป็นคนงานเดิมที่หลบหนีนายจ้าง โดยมักทำงานในตอนกลางคืนและพักผ่อนตอนกลางวัน งานที่ทำกันมาก ได้แก่ ช่างเย็บเสื้อ ถักหมวก เป็นต้น

สำหรับแนวโน้มความต้องการแรงงานต่างชาติ กระทรวงการวางแผนของซาอุดีอาระเบียประมาณการว่า จะมีความต้องการแรงงานต่างชาติเพื่อทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ ทั้งภาคราชการและเอกชน อีกประมาณ 90,000 – 100,000 คน ซึ่งประเทศที่ได้ส่วนแบ่งตลาดแรงงานที่สำคัญ ได้แก่ อินเดีย อียิปต์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ปากีสถาน บังกลาเทศ และศรีลังกา สำหรับประเทศไทย ความสัมพันธ์กับประเทศซาอุดีอาระเบียเริ่มดีขึ้นบ้าง แต่ก็ยังมิได้ประกาศเปิดวีซ่าทำงานแก่แรงงานไทยเป็นทางการแต่อย่างใด แต่ก็มีสัญญาณบางประการที่แสดงให้เห็นว่าอาจมีการผ่อนปรนแก่แรงงานไทยมากขึ้น และเมื่อวิเคราะห์ตลาดแรงงานในซาอุดีอาระเบีย พบว่า เป็นตลาดขนาดใหญ่ และมีศักยภาพไปอีกนับ 10 ปี เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการจ้างงานมาก แต่ตลาดแรงงานมีการแข่งขันสูงจากแรงงานในเอเชียใต้ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย จีน เวียดนาม และประเทศใกล้เคียง

ประเทศอิสราเอล

สถานการณ์ด้านแรงงานของประเทศอิสราเอล พบว่า มีอัตราการว่างงานสูง โดยในปี 2548 พบว่ามีประมาณ 9% และปี 2549 ประมาณ 8.4% รัฐบาลอิสราเอลจึงพยายามลดจำนวนแรงงานต่างชาติ ด้วยการกำหนดงานที่อนุญาตให้แรงงานต่างชาติทำและกำหนดโควตาแรงงานต่างชาติในแต่ละปี ทั้งนี้ จากการสำรวจของทางกรอิสราเอลในเดือนมีนาคม 2550 คาดว่ามีแรงงานต่างชาติ ประมาณ 133,800 คน เป็นแรงงานถูกกฎหมาย 66,800 คน และผิดกฎหมาย 67,000 คน โดยเป็นแรงงานไทย 21% ของแรงงานต่างชาติทั้งหมดในประเทศ ความต้องการแรงงานต่างชาติมีจำนวนมาก โดยเฉพาะในสาขาอาชีพที่ใช้แรงงานไร้ฝีมือ งานสกปรก งานอันตราย และงานหนัก ที่ชาวอิสราเอลไม่ต้องการทำ แต่ทางการอิสราเอลอนุญาตนำเข้าใน 4 ประเภทเท่านั้น คือ ภาคเกษตร ภาคก่อสร้าง ภาคบริการ

(ดูแลคนชราและผู้พิการ) และภาคอุตสาหกรรมบริการและร้านอาหาร โดยเมื่อพิจารณาสัดส่วนของแรงงานต่างชาติในอิสราเอลทั้ง 4 สาขา พบว่า ภาคเกษตรมีสัดส่วนแรงงานไทยสูงถึงร้อยละ 95 ภาคบริการและร้านอาหาร คนไทยเป็น Chef และ Cook ร้อยละ 95 สำหรับภาคก่อสร้าง แรงงานชาติโรมาเนีย จีน และตุรกี ถือครองมากที่สุด และภาคดูแลคนชราและผู้พิการ แรงงานฟิลิปปินส์ มีสัดส่วนร้อยละ 95

ฝ่ายแรงงานประจำ ณ กรุงเทลอาวีฟ อิสราเอล รายงานตัวเลขแรงงานไทย ณ เดือนพฤศจิกายน 2548 ว่ามีจำนวน 26,523 คน โดยเป็นแรงงานถูกกฎหมาย 26,323 คน คิดเป็นร้อยละ 99.25 และผิดกฎหมายร้อยละ 0.75 (200 คน) สำหรับแนวโน้มความต้องการแรงงานไทย พบว่าไม่น่าจะลดลงในภาคเกษตร เพราะนายจ้างอิสราเอลพอใจแรงงานไทยในเรื่องความขยัน ความรับผิดชอบ ใฝ่ใจได้ โดยดูจากรัฐบาลอิสราเอลคงระดับโควตาปีละ 26,000 คน และปี 2550 เพิ่มอีก 3,000 คน สำหรับงานก่อสร้าง แรงงานไทยไม่สามารถแข่งขันกับแรงงานชาติอื่นได้ เพราะฝีมือ ความสามารถ และความรวดเร็ว ยังเป็นรอง ในส่วนงานดูแลคนชราและคนพิการ แรงงานไทยมีปัญหาเรื่องภาษาในการติดต่อสื่อสาร

ประเทศญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นมีนโยบายเปิดรับแรงงานต่างชาติเฉพาะผู้ประกอบการวิชาชีพและแรงงานฝีมือเท่านั้น ไม่มีนโยบายรับแรงงานไร้ฝีมือ แต่ญี่ปุ่นกำลังประสบปัญหาอัตราการเกิดต่ำ มีเด็กน้อย ผู้สูงอายุมาก ส่งผลให้ขาดแคลนแรงงาน รายงานสถานการณ์แรงงานและความต้องการแรงงานไทยในต่างประเทศ 2550 – 2551 จัดทำโดยสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ระบุว่ารายงานของฝ่ายประชากรขององค์กรสหประชาชาติ คาดการณ์ว่าญี่ปุ่นจำเป็นต้องเปิดรับแรงงานต่างชาติปีละ 10 ล้านคน หรือไม่ก็ต้องเลื่อนกำหนดเกษียณอายุออกไปเป็นอายุครบ 77 ปี เพื่อรักษาอัตราส่วนของกำลังแรงงานต่อผู้สูงอายุให้ได้เท่ากับ 4.8 ต่อ 1 คน ซึ่งเป็นอัตราเดียวกับปี 2548 จึงมีโอกาสที่ต้องเปิดรับแรงงานต่างชาติทดแทนกำลังแรงงานในประเทศ

ปัจจุบันข้อมูลสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นรายงานของสำนักงานแรงงานไทยในประเทศญี่ปุ่น ระบุว่า ณ เดือนพฤศจิกายน 2550 มีแรงงานไทยทำงานในประเทศญี่ปุ่นประมาณ 22,000 คน เป็นแรงงานถูกกฎหมาย 13,500 คน (ร้อยละ 61.36) โดยเป็นแรงงานฝีมือใน 14 สถานะที่ทางการญี่ปุ่นอนุญาตให้เปิดรับ เป็นผู้ฝึกงานและแรงงานในสถานะอื่น ๆ ที่ได้รับอนุญาตทำงานได้ เช่น คนไทยที่เป็นคู่สมรส ผู้มีถิ่นพำนักถาวร เป็นต้น และเป็นแรงงานผิดกฎหมาย 8,500 คน อย่างไรก็ตาม จำนวนแรงงานไทยดังกล่าว ยังมีสัดส่วนที่น้อยกว่าแรงงานชาติอื่น ๆ ในญี่ปุ่นอยู่มาก เนื่องจากสาขาอาชีพที่ญี่ปุ่นเปิดรับไม่ตรงกับสาขาที่แรงงานไทยมีศักยภาพ

สำหรับแนวโน้มความต้องการแรงงานไทยในญี่ปุ่น น่าจะมีสูงขึ้นอันมีผลมาจากการลงนามภายใต้กรอบ JTEPA (Japan Thai Economic Partnership Agreement) ซึ่งจะมีการขยายตลาดแรงงานใน 5 สาขาอาชีพ คือ สาขาผู้ประกอบการอาหารไทย ผู้อภิบาลผู้สูงอายุ แม่บ้าน นวดแผนไทย และนวด

ด้วยน้ำมัน อีกทั้งผลของสัญญากำหนดให้ลดประสบการณ์ทำงานของผู้ขอเข้าทำงานลงเหลือ 5 ปี จากเดิมกำหนดไว้ 10 ปี จึงเปิดโอกาสให้แรงงานไทยเข้าไปทำงานได้มากขึ้น

สำนักงานแรงงาน ณ เมืองฮ่องกง

คุณเล่ คัมครอง แรงงานไทยในพื้นที่เมืองฮ่องกง มาเก๊า ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ และปาเลา โดยมีจำนวนแรงงานไทยที่อยู่ในความคุ้มครองคุณเล่ ประมาณ 34,476 คน (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2550) จึงขอเสนอสถานการณ์แรงงานในพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

ฮ่องกง

ฮ่องกงอนุญาตให้แรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานใน 3 ประเภท คือ (1) Professional- managerial Scheme ประเภทที่มีความรู้ความชำนาญระดับสูง (2) Supplementary Scheme คือโครงการที่อนุญาตให้นายจ้างที่ประสบปัญหาขาดแรงงานจ้างแรงงานต่างชาติได้ โดยต้องดำเนินการประกาศรับสมัครแรงงานท้องถิ่นก่อน ถ้าไม่สามารถหาแรงงานท้องถิ่นทำงานในตำแหน่งที่ต้องการได้ จึงจะสามารถยื่นขออนุญาตรับแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานได้ (3) Domestic Helpers ตำแหน่งผู้ช่วยแม่บ้าน ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ไม่จำกัดจำนวน

ทั้งนี้ เมื่อประเมินสถานการณ์ตลาดแรงงานจะพบว่า แรงงานไทยน่าจะเจาะเข้าในกลุ่ม Domestic Helpers มากที่สุด เพราะในสาขาอื่นต้องมีทักษะฝีมือและมีจำกัดจำนวนจึงค่อนข้างจะเจาะตลาดได้ยาก ขณะนี้ตำแหน่งผู้ช่วยแม่บ้านเป็นสาขาที่มีการเปิดรับอย่างไม่จำกัด เนื่องจากทางการฮ่องกงมีนโยบายที่จะเร่งพัฒนาเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมให้ชายและหญิงออกมาทำงานนอกบ้านเพื่อเพิ่มพูนรายได้ของครอบครัวและเพิ่มผลผลิตประชาชาติ จึงมีนโยบายเปิดกว้างในการอนุญาตให้นำแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานเป็นผู้ช่วยแม่บ้านโดยเสรี ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเชื้อชาติและจำนวน จึงน่าจะเป็นช่องทางที่ดีและมีโอกาสสูง ประกอบกับแรงงานไทยเป็นที่นิยมของชาวฮ่องกง เนื่องจากฝีมือประกอบอาหาร อธิษาศัยดี และเรียนรู้ภาษาแวกวต้งได้เร็ว ทำให้ปัจจุบันไม่สามารถจัดส่งผู้ช่วยแม่บ้านได้ทันกับความต้องการของนายจ้างฮ่องกง อย่างไรก็ตาม แม้แรงงานไทยจะเรียนรู้ภาษาได้เร็วก็ยังมีแรงงานไทยจำนวนมาก ประสบปัญหาด้านภาษาในการสื่อสารกับนายจ้าง

มาเก๊า

ลักษณะเด่นของตลาดแรงงานมาเก๊า คือ อัตราการว่างงานต่ำ และจำนวนประชากรที่เติบโตอย่างรวดเร็ว ประกอบกับทางการมาเก๊าอนุญาตให้บริษัทข้ามชาติเข้าไปลงทุนในธุรกิจการพนันหลายแห่งทำให้ตลาดแรงงานขยายตัว จึงมีตำแหน่งงานใหม่จำนวนมาก กำลังแรงงานในประเทศมีไม่เพียงพอ สถานบันเทิงและกิจการที่เกี่ยวข้องจึงมีโอกาสดึงแรงงานต่างชาติในหลายสาขาวิชาชีพเป็นจำนวนมากด้วย และจากการสำรวจความต้องการแรงงานในมาเก๊า พบว่า ปลายปี 2550 – 2551 อุตสาหกรรมโรงแรมและคาสิโนจะมีความต้องการแรงงานในภาคบริการมากขึ้น อาทิ ตำแหน่งพนักงานประกอบอาหาร พนักงานโรงแรม พนักงานรักษาความปลอดภัย พนักงานเสิร์ฟ สเปา และ

นวดแผนไทย จึงคาดว่ามีโอกาสให้แรงงานไทยสามารถเข้าไปทำงานได้มาก เนื่องจากแรงงานไทย มีจุดเด่นด้านอรรถาธิบายไม่ตรี ความสุภาพอ่อนโยน ซึ่งตรงตามที่ต้องการ สำหรับการต้องการ สำหรับแรงงาน ไทยในปัจจุบันที่ทำงานในมาเก๊า ส่วนใหญ่ทำงานในสถานบริการ อบ อบ นวด ในที่ลับ ภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านค้า

เครื่องจักรภาพหมู่เกาะมาร์นี

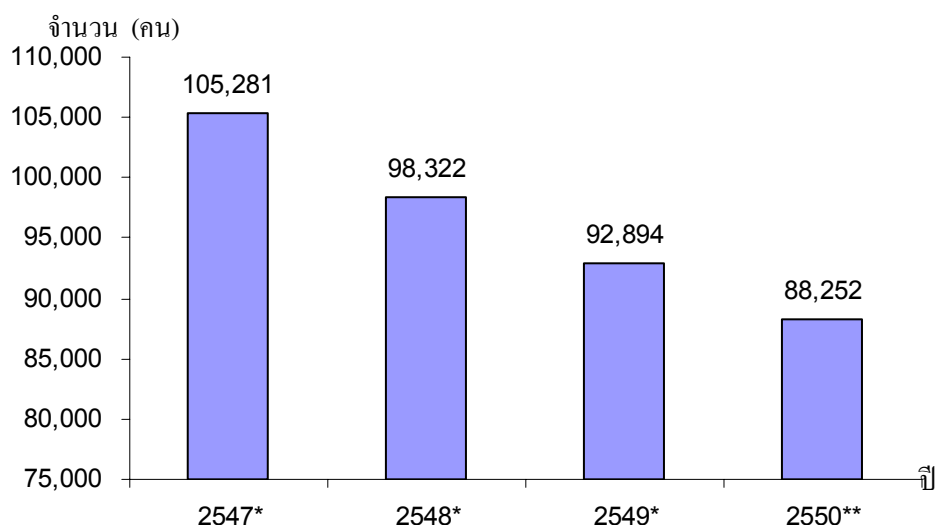
ประกอบด้วยเกาะ 14 เกาะ โดยมีเกาะใหญ่ ๆ 3 เกาะ คือ ไชปัน ทิเนียน และโรด้า จากการสำรวจข้อมูลของสถิติกรมแรงงานและตรวจคนเข้าเมือง ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 ระบุว่า มี แรงงานต่างชาติ ทั้งหมด 27,826 คน แรงงานฟิลิปปินส์มีมากที่สุดในทุกอุตสาหกรรมยกเว้น อุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า โดยมีจำนวน 13,234 คน คิดเป็นร้อยละ 47.56 รองลงมา คือ จีน ร้อยละ 42.65 (11,867 คน) ส่วนไทยเป็นอันดับ 5 มีจำนวน 499 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.8 ซึ่งส่วนใหญ่ ทำงานในโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า โอกาสสำหรับแรงงานต่างชาติในพื้นที่นี้ค่อนข้างจำกัด เนื่องจาก ทางการไชปันมีการควบคุมแรงงานต่างชาติ ทำให้ตำแหน่งงานไม่ขยายตัวมากนัก

ไต้หวัน

ไต้หวัน เป็นพื้นที่ที่มีแรงงานไทยไปทำงานเป็นจำนวนมาก กระทรวงแรงงาน จึงได้จัดตั้ง สำนักงานแรงงานเพื่อให้การดูแลคุ้มครองคนงานไทย เป็น 2 สำนักงาน แห่งหนึ่งตั้งอยู่ ณ กรุงไทเป ส่วนอีกแห่งอยู่ที่เมืองเกาสง การจะนำเสนอจึงขอเสนอเป็นภาพรวมของไต้หวัน

ไต้หวันมีสถานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคงแข็งแรง มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจจนถึง ปี 2558 โดยมีแผนพัฒนาอุตสาหกรรมในกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะอิเล็กทรอนิกส์แบรนด์ที่มีนโยบาย และแผนที่ชัดเจนเป็นระบบ ส่งผลต่อแนวโน้มการขยายตลาดแรงงาน นอกจากนี้มีโครงการก่อสร้างอีก มากมายที่จะส่งผลให้ตลาดแรงงานต่างชาติขยายตัว เช่น โครงการก่อสร้างโดมกีฬาขนาดใหญ่ไทเป โครงการก่อสร้างรถไฟฟ้า โครงการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์เกาสง โครงการ ก่อสร้างท่าเรือเกาสงให้เป็นท่าเรือใหญ่อันดับห้าของโลก ฯลฯ เป็นต้น ดังนั้น จึงประเมินได้ว่า ตลาดแรงงานต่างชาติในไทเปน่าจะมีโอกาสขยายตัวได้มาก แต่หากวิเคราะห์ถึงตัวเลขของแรงงานไทย ที่ทำงานในไต้หวัน ซึ่งรายงานโดยสำนักงานแรงงาน ณ กรุงมะนิลา กลับพบว่า มีจำนวนลดลง ตามลำดับ จากจำนวน 105,281 คนในเดือนธันวาคม 2547 เป็น 92,894 คนในปี 2549 และคงเหลือ 88,252 คนในเดือนพฤศจิกายน 2550 เนื่องจากกฎระเบียบที่กำหนดระยะเวลาการเข้ามาของคนต่างชาติ ที่ระบุไว้ไม่เกิน 6 ปี ทำให้แรงงานไทยที่อยู่ครบเทอมไม่สามารถกลับมาอีกได้ รวมทั้งการอนุญาตให้ นายจ้างหักค่าอาหาร เอเจนต์หักค่าบริการ และประการสำคัญคือปัญหาเรื่องเงินบาทที่แข็งมาตลอดเวลา ส่งผลให้รายได้ที่เปลี่ยนเป็นเงินไทยลดลง จึงดูไม่คุ้มค่าเหมือนแต่ก่อนขณะเดียวกันปัจจุบันมีประเทศ อื่น ๆ ให้เลือกไปทำงานได้มากกว่า ทำให้แรงงานไทยเลือกไปทำงานประเทศอื่นแทน

แผนภูมิ 3 จำนวนแรงงานไทยในการดูแลของสำนักงานแรงงาน ณ กรุงมะนิลา ส่วนที่ 2 ปี 2547-2550

ที่มา : * รายงานสถานการณ์แรงงานและความต้องการแรงงานไทยในต่างประเทศ 2550 – 2551

** สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน (ข้อมูล ณ พฤศจิกายน 2550)

ประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียได้ประกาศชัดเจนว่าจะยกฐานะประเทศขึ้นเป็นประเทศอุตสาหกรรมหรือเป็นประเทศพัฒนาในปี 2020 โดยจะปรับปรุงโครงสร้างภายในเพื่อรองรับการลงทุนการค้า โดยเฉพาะในกิจการทางด้านบริการและสาขาซึ่งใช้เทคโนโลยีระดับสูง ครอบคลุมตั้งแต่เทคโนโลยีทางด้านอุตสาหกรรม สุขภาพอนามัย การศึกษา การท่องเที่ยวและการเงิน นโยบายดังกล่าวทำให้มาเลเซียมีโอกาสในการขยายตลาดแรงงานฝีมือมากยิ่งขึ้น จึงทำให้เกิดช่องว่างของแรงงานไร้ฝีมือ เนื่องจากกำลังแรงงานท้องถิ่นมีไม่เพียงพอ ทำให้ความต้องการแรงงานต่างชาติมีอยู่ตลอดเวลา

สำหรับจำนวนแรงงานไทยในมาเลเซีย สำนักงานแรงงานไทยในประเทศมาเลเซีย รายงานตัวเลข ณ เดือนพฤศจิกายน 2550 ระบุจำนวนแรงงานไทย 12,500 คน เป็นแรงงานผิดกฎหมายที่มีได้มีใบอนุญาตทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายของมาเลเซีย โดยส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่ถือวีซ่าประเภทท่องเที่ยว และมีสิทธิในการอาศัยเพื่อลักลอบทำงานอยู่ในประเทศมาเลเซียได้เพียง 30 วัน ส่วนใหญ่จะเข้ามาประกอบอาชีพการเกษตร เช่น ตัดอ้อย ปลูกปาล์ม ปลูกผัก ประมง พนักงานในร้านอาหาร นวดแผนไทย ช่างทำผม และก่อสร้าง ดังนั้น แรงงานประเภทนี้ส่วนใหญ่อยู่ใน 5 จังหวัดชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซียทั้งสิ้น ซึ่งจะเดินทางเข้าออกตามด่านต่าง ๆ ของชายแดนไทยเพื่อประทับตราวีซ่าในทุก ๆ เดือน สำหรับแรงงานถูกกฎหมายมีจำนวน 10,335 คน โดยภาพรวมประมาณการว่ามีแรงงานไทยในประเทศมาเลเซีย 22,835 คน

ประเทศสิงคโปร์

สิงคโปร์เป็นประเทศเล็ก ๆ ทั้งพื้นที่และประชากร แต่เป็นประเทศที่มีการพัฒนาในทุกด้าน เช่น เศรษฐกิจ การศึกษา เทคโนโลยี และปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น สิงคโปร์จึงเต็มไปด้วยผู้มีการศึกษา ทำให้สิงคโปร์จำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติในระดับกรรมกรและช่างเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะด้านการก่อสร้างและการผลิต ประกอบกับอัตราการเกิดต่ำ จึงไม่สามารถผลิตทรัพยากรบุคคลได้ทันตามความต้องการ ทำให้สิงคโปร์มีแนวโน้มต้องพึ่งพาชาวต่างชาติในระดับที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น การวิจัย การผลิต การเงินด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์มีนโยบายควบคุมจำนวนชาวต่างชาติ โดยใช้มาตรการเรียกเก็บภาษีจ้างแรงงานต่างชาติ (Levy) จากบริษัทที่ต้องการจ้างแรงงานต่างชาติ การกำหนดโควตาการจ้าง การกำหนดคุณภาพแรงงาน และกำหนดการจัดสวัสดิการ

รายงานจากสำนักงานแรงงานไทยในประเทศสิงคโปร์ ระบุจำนวนแรงงานไทย ณ เดือนพฤศจิกายน 2550 มีจำนวน 47,750 คน โดยส่วนใหญ่ทำงานในภาคก่อสร้างซึ่งมีสูงถึงกว่า 40,000 คน รองลงมาคือ อยู่ต่อเรือ/ซ่อมเรือในราว 4,000 คน นอกนั้นกระจายอยู่ในตำแหน่งคนรับใช้ พ่อครัว แม่ครัวบ้างเล็กน้อย ทั้งนี้ จากการประเมินสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจแรงงานและสังคมของสิงคโปร์ในปี 2550 เป็นต้นไป พบว่า แนวโน้มความต้องการแรงงานต่างชาติ โดยเฉพาะภาคการก่อสร้างและงานเรือจะมีสูงเนื่องจากการได้มีการอนุมัติโครงการพัฒนาที่ดิน สิ่งปลูกสร้างหลายโครงการโดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นไป จึงนับเป็นโอกาสอันดีของแรงงานไทยที่จะได้ทำงานในสิงคโปร์เพิ่มขึ้น ประกอบกับแรงงานของประเทศคู่แข่ง เช่น อินเดีย มีการลดจำนวนลงเนื่องจากเศรษฐกิจอินเดียมีการขยายตัว ทำให้มีการจ้างแรงงานในประเทศเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการสำรวจของบริษัท Manpower ที่ได้กล่าวไว้ในส่วนแรกว่า อินเดียมีแนวโน้มการจ้างงานในไตรมาสหนึ่ง ปี 2551 สูงสุดในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงความสนใจของแรงงานไทยที่เข้าไปทำงานในสิงคโปร์ ซึ่งสำนักงานแรงงานไทยในสิงคโปร์รายงานข้อมูลว่าแรงงานไทยให้ความสนใจในงานของประเทศสิงคโปร์น้อยลง เพราะมีแหล่งงานประเทศใหม่ เช่น เกาหลี

ประเทศบรูไน

ประเทศบรูไน ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะบอร์เนียว เศรษฐกิจบรูไนอาศัยอุตสาหกรรมผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเป็นหลัก รายได้ร้อยละ 90 มาจากการเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมจากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ

บรูไนเป็นประเทศที่มีประชากรน้อยจึงขาดแคลนกำลังแรงงาน ต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติ โดยส่วนใหญ่เป็นชาวอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และไทย โดยในปี 2549 (ข้อมูลกรมตรวจคนเข้าเมืองและกรมแรงงานบรูไน) ระบุว่ามีการจ้างแรงงานต่างชาติในประเทศบรูไนจำนวน 77,234 คน (สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ , 2550 , น. 119) สำหรับการจ้างแรงงานไทยผ่านสำนักงานแรงงานในประเทศบรูไน ในปี 2545 มีจำนวน 7,209 คน ปี 2546 จำนวน 5,646 คน ปี 2547

จำนวน 8,434 คน และปี 2548 จำนวน 6,593 คน ซึ่งแนวโน้มความต้องการจ้างแรงงานไทยปี 2549–2551 จะมีสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก คาดประมาณว่าจะอยู่ระหว่าง 6,500–7,000 คน โดยส่วนใหญ่ในภาคก่อสร้างร้อยละ 60 ภาคเหมืองแร่และการผลิตร้อยละ 20 ภาคการขนส่งขายปลีกร้อยละ 5 และภาคบริการชุมชนร้อยละ 5 ส่วนที่เหลือกระจายไปในภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ

อย่างไรก็ตาม คาดว่าแรงงานไทยจะมีแนวโน้มปริมาณที่ลดลง โดยมีสาเหตุจากปัจจัยด้านอัตราค่าจ้างและรายได้ ปัจจัยด้านความสนใจของแรงงานไทยเริ่มลดลง เนื่องจากมีตลาดใหม่ให้เลือกทำงาน เช่น เกาหลีที่คาดว่าจะได้รับค่าจ้างสูง ปัจจัยด้านการเคลื่อนย้ายฐานกำลังการผลิตของนักลงทุนไปยังประเทศที่มีแหล่งค่าจ้างแรงงาน วัตถุดิบราคาถูก เช่น จีน อินเดีย บังคลาเทศ ฉะนั้น การจัดกำลังแรงงานไทยในอนาคตต้องปรับเปลี่ยนทิศทางโดยส่งเสริมให้ทำงานในระดับวิชาชีพ โดยเฉพาะมุ่งเน้นไปในกิจการซ่อมบำรุงแทนชุดเจาะน้ำมัน

สาธารณรัฐเกาหลี

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของเกาหลีได้เป็นอุตสาหกรรมหลักและที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงเพื่อการส่งออก เนื่องจากสาธารณรัฐเกาหลีได้เร่งการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมเพื่อเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NICS) ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในระดับแนวหน้าของเอเชียจะเห็นได้จากในระหว่างปี 2547–2551 รัฐบาลเกาหลีได้มีนโยบายสร้างตำแหน่งงานประมาณ 2,000,000 ตำแหน่ง หรือปีละ 400,000 ตำแหน่ง โดยรัฐเข้าไปลงทุนในกิจการพื้นฐาน สร้างมาตรการสนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งการพัฒนาดังกล่าว จำเป็นต้องใช้กำลังแรงงานในภาคการผลิตของระบบเศรษฐกิจเป็นจำนวนมาก ประกอบกับกฎหมายเกาหลีไม่อนุญาตให้มีการจ้างแรงงานต่างชาติ ยกเว้นงานพิเศษบางประเภท และการเข้าไปฝึกอบรมการทำงานหรือเข้าไปทำงานผ่านบริษัทร่วมทุนของเกาหลี ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์แรงงานต่างชาติในเกาหลีดังกล่าว พบว่า เกาหลีประสบปัญหาการขาดแคลนกำลังแรงงานในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะแรงงานกึ่งฝีมือและไร้ฝีมือในสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก เนื่องจากชาวเกาหลีไม่นิยมทำงานไร้ฝีมือ ประเภท 3D ได้แก่ งานสกปรก (Dirty) งานยากลำบาก (Difficult) งานเสี่ยงอันตราย (Dangerous) ซึ่งเป็นงานสำหรับกรรมกร

ปัจจุบันแรงงานไทยเข้าไปทำงานในเกาหลีได้มากขึ้น โดยปี 2550 ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2550 ฝ่ายแรงงานประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโซล รายงานจำนวนแรงงานไทยที่ถูกกฎหมายมี 32,000 คน และแรงงานผิดกฎหมาย 14,300 คน รวมจำนวนแรงงาน 46,300 คน ซึ่งคาดการณ์ว่าแรงงานไทยจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากไทยและเกาหลีมีการลงนามในบันทึกความเข้าใจในการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานในเกาหลี (MOU) โดยดำเนินการแบบรัฐต่อรัฐ จึงเป็นการเพิ่มโอกาสในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ และขยายตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ และลดปัญหาการหลอกลวงและถูกเอารัดเอาเปรียบ ประเด็นดังกล่าวจึงส่งผลต่อการเพิ่มจำนวนแรงงานไทยในเกาหลีในอนาคต

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เป็นหนึ่งในประเทศผู้นำของโลกทางด้านอุตสาหกรรม ครึ่งหนึ่งของประชากรทำงานอยู่ในอุตสาหกรรมบริการ อุตสาหกรรมการผลิต และที่เหลืออยู่ในด้านการเกษตรกรรม และท่องเที่ยว ปัจจุบันสหพันธ์ฯ ประสบปัญหาอัตราว่างงานสูง โดยมีสถิติอัตราการว่างงานที่รัฐบาลประกาศล่าสุด ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2550 อยู่ที่ร้อยละ 10.1 อันเป็นผลจากระบบของตลาดแรงงานเยอรมันขาดความยืดหยุ่นในการกระจายกลุ่มแรงงาน อย่างไรก็ตาม แม้จะเกิดภาวะการว่างงานสูงดังกล่าวข้างต้น แต่สหพันธ์ฯ ก็ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานทักษะขั้นสูงเช่นกัน โดยเฉพาะสาขา IT ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายให้แรงงานต่างชาติเข้าทำงานในสาขา IT โดยในปี 2547 มีแรงงานต่างชาติมาทำงานในสายงาน IT กว่า 17,000 คน ซึ่งส่วนใหญ่มาจากอินเดีย และจีน และแม้จะมีการนำเข้าแรงงานต่างชาติ แต่โอกาสการจ้างแรงงานต่างชาติก็ยังมีข้อจำกัด กล่าวคือ สหภาพยุโรปได้จัดทำข้อตกลงร่วมในการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีระหว่างประเทศสมาชิก โดยระบุว่านายจ้างมีความจำเป็นต้องจ้างแรงงานต่างชาติ ขอให้เลือกจ้างแรงงานภายในสหภาพยุโรปก่อนและตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 สหภาพยุโรปได้ขยายจำนวนสมาชิกภาพเพิ่มจาก 15 เป็น 25 ประเทศ

ปัจจุบันมีชาวต่างชาติที่ทำงานในเยอรมนีถูกต้องตามกฎหมายประมาณ 1.79 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นชาวตุรกี รองลงมาคืออิตาลี เซอร์เบีย สำหรับแรงงานไทยมีจำนวนประมาณห้าหมื่นคนเศษ เป็นแรงงานไทยที่ถูกกฎหมายโดยส่วนใหญ่เป็นคนครัว ซึ่งมีการว่าจ้างมาจากประเทศไทยญาติพี่น้องของคนไทยที่เข้ามาตั้งรกรากอยู่ในสหพันธ์ฯ ซึ่งส่วนใหญ่ทำงานร้านอาหารหรือร้านขายของชำเป็นพนักงานทำความสะอาด ทำงานในโรงแรม และโรงงาน สำหรับโอกาสของแรงงานไทยยังมีความเป็นไปได้ในบางสาขาอาชีพที่สหภาพยุโรป ขาดแคลน ซึ่งหมายถึงแรงงานทักษะฝีมือ และผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบวิชาชีพเฉพาะในบางสาขาอาชีพ เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านไอที แพทย์ พยาบาล วิศวกร และในภาคการบริการอาหารและเครื่องดื่ม การโรงแรมการท่องเที่ยว ความงามและสุขภาพ และภาคการบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่อง มีความเป็นไปได้สูงในการขยายตลาดแรงงานไทยในสหภาพยุโรป โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจที่ให้บริการนวดแผนไทยและนวดน้ำมันกำลังได้รับความนิยมและมีความเป็นไปได้สูงในการขยายตลาดแรงงาน

ตารางแสดงอัตราค่าจ้างขั้นต่ำใหม่
ซึ่งได้ประกาศให้มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551

ค่าจ้างขั้นต่ำ	พื้นที่
194	กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร
193	จังหวัดภูเก็ต
175	จังหวัดชลบุรี
170	จังหวัดสระบุรี
165	จังหวัดฉะเชิงเทรา นครราชสีมา พระนครศรีอยุธยา และระยอง
163	จังหวัดระนอง
162	จังหวัดพังงา
160	จังหวัดกระบี่ และเพชรบุรี
159	จังหวัดเชียงใหม่
158	จังหวัดจันทบุรี และลพบุรี
157	จังหวัดกาญจนบุรี
156	จังหวัดราชบุรี และสิงห์บุรี
155	จังหวัดปราจีนบุรี สมุทรสงคราม และสระแก้ว
154	จังหวัดตรัง เลย และอ่างทอง
152	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลำพูน และสงขลา
150	จังหวัดขอนแก่น ชุมพร ตราด นครนายก นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ บุรีรัมย์ พัทลุง เพชรบูรณ์ สตูล สุราษฎร์ธานี หนองคาย อุดรธานี และอุทัยธานี
149	จังหวัดกำแพงเพชร ชัยนาท ลำปาง สุโขทัย และสุพรรณบุรี
148	จังหวัดกาฬสินธุ์ นครพนม นราธิวาส ปัตตานี พิจิตร โลก มุกดาหาร ยะลา สตูลนคร และหนองบัวลำภู
147	จังหวัดตาก มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ยโสธร ร้อยเอ็ด สุรินทร์ และอุดรดิตถ์
146	จังหวัดชัยภูมิ เชียงราย พิจิตร แพร่ และศรีสะเกษ
145	จังหวัดอำนาจเจริญ และอุบลราชธานี
144	จังหวัดน่าน และพะเยา

ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๘)

ด้วยคณะกรรมการค่าจ้างได้มีการศึกษาและพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับอยู่ ประกอบกับข้อเท็จจริงอื่นตามแนวทางในการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐานและอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด โดยมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ปรับปรุงอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐานและอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๗) ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐานเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยสี่สิบบาท

ข้อ ๓ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยเก้าสิบบาท ในท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร

ข้อ ๔ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยเก้าสิบบาท ในท้องที่จังหวัดภูเก็ต

ข้อ ๕ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยเจ็ดสิบบาท ในท้องที่จังหวัดชลบุรี

ข้อ ๖ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยเจ็ดสิบบาท ในท้องที่จังหวัดสระบุรี

ข้อ ๗ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยหกสิบบาท ในท้องที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

นครราชสีมา พระนครศรีอยุธยา และระยอง

ข้อ ๘ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยหกสิบบาท ในท้องที่จังหวัดระนอง

ข้อ ๙ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยหกสิบบาท ในท้องที่จังหวัดพังงา

ข้อ ๑๐ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยหกสิบบาท ในท้องที่จังหวัดกระบี่ และเพชรบุรี

ข้อ ๑๑ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยห้าสิบบาท ในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ ๑๒ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยห้าสิบบาท ในท้องที่จังหวัดจันทบุรี และลพบุรี

ข้อ ๑๓ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยห้าสิบบาท ในท้องที่จังหวัดกาญจนบุรี

ข้อ ๑๔ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยห้าสิบบาท ในท้องที่จังหวัด
ราชบุรี และสิงห์บุรี

ข้อ ๑๕ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยห้าสิบบาท ในท้องที่จังหวัด
ปราจีนบุรี สมุทรสงคราม และสระแก้ว

ข้อ ๑๖ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยห้าสิบบาท ในท้องที่จังหวัดตรัง เลย
และอ่างทอง

ข้อ ๑๗ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยห้าสิบบาท ในท้องที่จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ ลำพูน และสงขลา

ข้อ ๑๘ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยห้าสิบบาท ในท้องที่จังหวัดขอนแก่น
ชุมพร ตรัง นครนายก นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ บุรีรัมย์ พัทลุง เพชรบูรณ์ สตูล สุราษฎร์ธานี หนองคาย อุดรธานี
และอุทัยธานี

ข้อ ๑๙ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยสี่สิบบาท ในท้องที่จังหวัด
กำแพงเพชร ชัยนาท ลำปาง สุโขทัย และสุพรรณบุรี

ข้อ ๒๐ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยสี่สิบบาท ในท้องที่จังหวัด
กาฬสินธุ์ นครพนม นราธิวาส ปัตตานี พิจิตร พิษณุโลก มุกดาหาร ยะลา สกลนคร และหนองบัวลำภู

ข้อ ๒๑ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยสี่สิบบาท ในท้องที่จังหวัดตาก
มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ยโสธร ร้อยเอ็ด สุรินทร์ และอุดรธานี

ข้อ ๒๒ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยสี่สิบบาท ในท้องที่จังหวัดชัยภูมิ
เชียงราย พิจิตร แพร่ และศรีสะเกษ

ข้อ ๒๓ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยสี่สิบบาท ในท้องที่จังหวัดอำนาจเจริญ
และอุบลราชธานี

ข้อ ๒๔ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละหนึ่งร้อยสี่สิบบาท ในท้องที่จังหวัดน่าน และ
พะเยา

ข้อ ๒๕ เพื่อประโยชน์ตามข้อ ๒ ถึงข้อ ๒๔ คำว่า “วัน” หมายถึง เวลาทำงานปกติของลูกจ้าง
ซึ่งไม่เกินชั่วโมงทำงานดังต่อไปนี้ แม้นายจ้างจะให้ลูกจ้างทำงานน้อยกว่าเวลาทำงานปกติเพียงใดก็ตาม

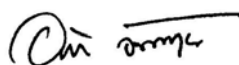
(๑) เจ็ดชั่วโมง สำหรับงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของลูกจ้างตาม
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

(๒) แปดชั่วโมง สำหรับงานอื่นซึ่งไม่ใช่ตาม (๑)

ข้อ ๒๔ ห้ามมิให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างเป็นเงินแก่ลูกจ้างน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

ข้อ ๒๕ ประกาศกระทรวงแรงงานฉบับนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

(นายอภัย จันทนจุลกะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

คำชี้แจง
ประกาศกระทรวงแรงงาน
เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๘)

ตามที่กระทรวงแรงงานได้ออกประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๘) ลงวันที่ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไปนั้น เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีความเข้าใจในการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำครั้งนี้ กระทรวงแรงงานจึงขอชี้แจงให้ทราบทั่วกัน ดังนี้

๑. การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการค่าจ้าง ซึ่งเป็นองค์กรไตรภาคีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบด้วย ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง ผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง และผู้แทนฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายละ ๕ คนเท่ากัน

๒. ในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ คณะกรรมการค่าจ้างจะศึกษาและพิจารณาข้อมูลและข้อเท็จจริงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ คือ อัตราค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับอยู่ ดัชนีค่าครองชีพ อัตราเงินเฟ้อ มาตรฐานการครองชีพ ต้นทุนการผลิต ราคาของสินค้า ความสามารถของธุรกิจ ผลผลิตภาพแรงงาน ผลผลิตสัมพัทธ์มวลรวมของประเทศ และสภาพเศรษฐกิจและสังคม

๓. คณะกรรมการค่าจ้างได้กระจายอำนาจการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไปยังภูมิภาค โดยได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำกรุงเทพมหานคร และคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด รวม ๑๖ คณะ เป็นองค์กรไตรภาคีเช่นเดียวกับคณะกรรมการค่าจ้าง เพื่อให้ทำหน้าที่เสนอแนะอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละพื้นที่มากยิ่งขึ้น

๔. สำหรับการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๕๑ คณะกรรมการค่าจ้างได้กำหนดกรอบแนวทางการพิจารณา โดยแบ่งข้อมูลตามหลักเกณฑ์เป็น ๓ กลุ่ม ตามลำดับความสำคัญ คือ กลุ่มความจำเป็นในการครองชีพของลูกจ้าง กลุ่มความสามารถในการจ่ายของนายจ้าง และกลุ่มสภาพเศรษฐกิจและสังคม เมื่อคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดได้พิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดตามหลักเกณฑ์ในกรอบแนวทางแล้ว จะส่งผลการพิจารณาให้คณะกรรมการค่าจ้าง ซึ่งคณะกรรมการค่าจ้างได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการวิชาการและกลั่นกรองพิจารณากลั่นกรองข้อเสนอของจังหวัดก่อนเสนอคณะกรรมการค่าจ้างพิจารณา

๕. การพิจารณาตามข้อ ๔ เป็นการใช้อัตราภาวะการครองชีพในปี ๒๕๕๐ ซึ่งภาวะเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ราคาน้ำมันมีการปรับสูงขึ้นเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในการดำรงชีพมีการปรับราคาเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น ดังนั้นเพื่อรักษาอำนาจซื้อของแรงงานไว้ฝีมือแรกเข้าทำงานให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ในแต่ละวัน คณะกรรมการ

ค่าจ้างจึงได้มีมติให้คณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพิจารณาทบทวนอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และพิจารณาเสนอแนะอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด ปี ๒๕๕๑ โดยมอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการและกลั่นกรองพิจารณากลั่นกรองข้อเสนอของคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด และนำเสนอคณะกรรมการค่าจ้าง ซึ่งคณะกรรมการค่าจ้างได้พิจารณาผลการกลั่นกรองของคณะกรรมการวิชาการและกลั่นกรองแล้ว

๖. การพิจารณาของคณะกรรมการค่าจ้างนี้อยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค และรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย ผลการพิจารณาจะนำไปสู่ข้อยุติที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่าย เพื่อให้นายจ้างสามารถประกอบธุรกิจอยู่ได้ ลูกจ้างสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข ซึ่งเมื่อศึกษาและพิจารณาข้อมูลตามหลักเกณฑ์จะเห็นได้ว่าแต่ละจังหวัดมีสภาพเศรษฐกิจ ภาวะการครองชีพ และสภาพสังคมที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงเป็นการเหมาะสมที่จะกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่แตกต่างกันตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละจังหวัด

๗. อัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามประกาศฉบับนี้ไม่มีผลบังคับใช้กับลูกจ้างของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ลูกจ้างที่ทำงานเกษตรกรรม ได้แก่ งานเพาะปลูก งานประมง งานป่าไม้ งานเลี้ยงสัตว์ ลูกจ้างที่รับงานไปทำที่บ้าน ลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานบ้านอันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย และลูกจ้างที่ทำงานอันมิได้แสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจ

๘. นายจ้างจะต้องจ่ายค่าจ้างเป็นเงินให้แก่ลูกจ้างทุกคนไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนดไม่ว่าลูกจ้างนั้นจะมีเชื้อชาติ สัญชาติ วัย หรือเพศใด สำหรับนายจ้างรายใดได้จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างเท่ากับหรือสูงกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ปรับใหม่ ถือว่านายจ้างรายนั้นปฏิบัติตามกฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำแล้ว ส่วนนายจ้างรายใดที่ยังจ่ายน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำใหม่ให้ปรับค่าจ้างให้เท่ากับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามท้องที่ที่สถานประกอบการดำเนินกิจการอยู่

๙. อัตราค่าจ้างขั้นต่ำนี้มุ่งที่จะคุ้มครองแรงงานไร้ฝีมือที่เข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่ในปี ๒๕๕๑ เพื่อให้แรงงานเข้าใหม่เหล่านี้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามสมควรแก่ภาวะการครองชีพในปี ๒๕๕๑ สำหรับแรงงานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานมาไม่น้อยกว่า ๑ ปี จะเป็นแรงงานที่มีทักษะฝีมือมากขึ้น มีผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น นายจ้างควรพิจารณาปรับค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างมากกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ โดยปรับให้ตามผลงานหรือตามผลิตภาพแรงงานหรือตามทักษะฝีมือแรงงานที่เพิ่มขึ้น

จึงชี้แจงมาเพื่อทราบ และขอความร่วมมือเจ้าของสถานประกอบการทั้งหลายปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำที่กล่าวมาแล้วโดยทั่วกันด้วย

กระทรวงแรงงาน

พฤศจิกายน ๒๕๕๐

แผนแม่บทด้านแรงงาน พ.ศ. 2550-2554

การจัดทำแผนแม่บทด้านแรงงาน พ.ศ. 2550- 2554 เป็นโครงการที่กระทรวงแรงงานได้จ้างมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เป็นที่ปรึกษาโครงการ ใช้งบประมาณเหลือจ่ายปีงบประมาณ 2549 โดยเริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2549 ถึง เดือน กันยายน พ.ศ.2550

การดำเนินการจัดทำแผนแม่บทด้านแรงงานปี 2550 – 2554 นั้น สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ และมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ได้ร่วมดำเนินการ โดยจัดเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มาประมวลวิเคราะห์ผล นำเสนอให้ที่ประชุมที่มีเจ้าหน้าที่ระดับ 7 – 8 ของกระทรวงแรงงานและผู้แทนองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อปรับปรุงผลการวิเคราะห์และยกร่างประเด็นปัญหาขึ้นมาจัดทำเป็นร่างแผนแม่บทด้านแรงงาน จำนวน 2 ครั้ง และนำเสนอที่ประชุมผู้บริหารกระทรวงแรงงานระดับ 9 ขึ้นไป จำนวน 1 ครั้ง และได้นำแผนแม่บทฯ ดังกล่าว เข้าสู่การประชาพิจารณ์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านแรงงาน ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ สถาบันการศึกษา องค์กรเอกชน มูลนิธิ องค์กรนายจ้าง และองค์กรลูกจ้าง ในส่วนกลางและภูมิภาคจำนวน 5 ครั้ง และได้้นำร่างแผนแม่บทด้านแรงงานฉบับนี้เสนอในที่ประชุมคณะกรรมการสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ และผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงแรงงาน ระดับ 9 ขึ้นไปพิจารณาให้ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะแล้ว มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแผนแม่บทด้านแรงงานเสร็จสมบูรณ์แล้ว สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

แรงงานมีผลิตภาพสูง มีความมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

นิยาม:

1. “ผลิตภาพสูง” หมายถึง แรงงานมีความรู้ความสามารถและทักษะฝีมือในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับมาตรฐานสากล เป็นเครื่องมือสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
2. “ความมั่นคง” หมายถึง แรงงานมีหลักประกันที่ทำให้มั่นใจได้ว่าจะมีโอกาสในการทำงานเมื่อต้องการ และได้รับค่าตอบแทนตลอดจนผลประโยชน์ต่างๆ ที่เป็นธรรม
3. “คุณภาพชีวิตที่ดี” หมายถึง แรงงาน (ทั้งในและนอกระบบ) ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิ มีความมั่นคงในการทำงานและการดำรงชีพ ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

พันธกิจ

1. พัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรอบรู้
2. จัดเตรียมกำลังคนให้มีความพร้อมและพอเพียงต่อความต้องการทางเศรษฐกิจทุกภาคส่วน
3. เสริมสร้างให้แรงงานมีความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ดี
4. พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรและบุคลากรด้านแรงงานให้มีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมายของกระทรวง

เป้าหมายหลักในการดำเนินงานตามแผนแม่บทด้านแรงงาน พ.ศ. 2550-2554 ชีดหลัก “คนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา” โดย “คน” ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับการดูแลช่วยเหลือ และพัฒนาได้แก่

กลุ่มที่ 1: ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน จะได้รับการพัฒนาเพิ่มทักษะ เพื่อให้มีศักยภาพ ส่งเสริมให้มีงานทำที่เหมาะสม และมีรายได้เพียงพอในการดำรงชีพ

กลุ่มที่ 2: ผู้ที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบกิจการ จะได้รับการดูแลคุ้มครอง ทั้งในด้านสภาพการทำงาน สภาพการทำงาน ความมั่นคงในการทำงานและสวัสดิการการทำงาน

กลุ่มที่ 3: ผู้ที่อยู่ในระบบประกันสังคม จะได้รับการดูแลคุ้มครองตามสิทธิต่างๆ และขยายการดูแลให้ได้รับสิทธิเพิ่มขึ้น

กลุ่มที่ 4: ผู้ที่อยู่ในกลุ่มแรงงานนอกระบบ จะได้รับการจัดระบบการดูแลสิทธิต่างๆ เทียบเท่ากับผู้ที่อยู่ในระบบ

กลุ่มที่ 5: แรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานในต่างประเทศ จะได้รับการคุ้มครองดูแลรักษาสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย

กลุ่มที่ 6: แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย จะได้รับการจัดระบบและคุ้มครองดูแลสิทธิประโยชน์ให้เท่าเทียมกับแรงงานในประเทศไทย ไม่แย่งงานคนไทยทำ ไม่ก่อปัญหาด้านสังคมและความมั่นคงของประเทศ และทำประโยชน์ให้แก่ประเทศไทย

กลุ่มที่ 7: ผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และเด็ก จะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะฝีมือ ให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับวัยและร่างกาย มีงานทำและมีรายได้ในการดำรงชีพรวมทั้งได้รับการคุ้มครองดูแลสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย

กลุ่มที่ 8: องค์การนายจ้าง-ลูกจ้าง จะได้รับการส่งเสริมให้มีความเข้มแข็ง มีบทบาทเป็นตัวแทนของฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง และมีฐานะเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มและของตนเองอย่างแท้จริง

กลุ่มที่ 9: ผู้ที่เป็นข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของกระทรวงแรงงาน จะได้รับการพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ได้

กลุ่มที่ 10: ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติ จะได้รับการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนในด้านต่างๆ ซึ่งอยู่ในขอบเขตภารกิจของกระทรวงแรงงาน

ยุทธศาสตร์ การดำเนินงานมี 7 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกำลังคนเพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ
2. การเสริมสร้างความมั่นคงในการมีงานทำให้กับแรงงาน
3. การเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงานและคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับแรงงาน
4. การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว
5. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านแรงงาน

6. การพัฒนาการบริหารจัดการของกระทรวงแรงงานให้มีความเป็นเลิศ
7. การช่วยเหลือผู้ประกอบการแก้ปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากภาวะวิกฤติและสาธารณภัย

เป้าประสงค์ (Strategic Goals)

1. เพื่อปรับปรุงองค์กรและอุปทานแรงงานให้สอดคล้องกัน และให้แรงงานและผู้ประกอบกิจการมีความรู้ความสามารถ (Competency) ที่ได้มาตรฐานระดับสากล
2. เพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ เพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพให้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย และมีความมั่นคงด้านรายได้
3. แรงงานทั้งในและนอกระบบได้รับการคุ้มครองสิทธิ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีหลักประกันความมั่นคงในการทำงานและดำรงชีพ
4. เพื่อให้มีแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย ตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบกิจการ แรงงานต่างด้าวได้รับการคุ้มครองสิทธิโดยไม่ส่งผลกระทบต่อแรงงานและประชาชนไทย
5. ผู้ใช้บริการ (ผู้ประกอบกิจการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชน) สามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศด้านแรงงานที่รวดเร็วมีคุณภาพและเชื่อถือได้
6. กระทรวงแรงงานมีระบบการบริหารจัดการด้านแรงงานที่มีประสิทธิภาพ เป็นที่นิยมและยอมรับของประชาชน
7. ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากภาวะวิกฤติและสาธารณภัย ได้รับการแก้ไขปัญหาด้วยการมีงานทำและรายได้อย่างรวดเร็ว

1. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกำลังคนเพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

เป้าหมายยุทธศาสตร์

1. แรงงานมีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้น
2. แรงงานในสถานประกอบการมีทักษะ ความรู้ ฝีมือเพิ่มขึ้นตามความคาดหวังของผู้ประกอบการ

กลยุทธ์

1. เตรียมความพร้อมกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน
2. เร่งบรรเทาปัญหาการใช้แรงงานไม่ตรงกับสายงาน (Mismatch) และการขาดแคลนแรงงาน
3. พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลอุปสงค์/อุปทานให้ครอบคลุมทุกจังหวัด
4. พัฒนาระบบความสามารถ (Competency) รายกลุ่มอุตสาหกรรม
5. พัฒนาระบบประกันคุณภาพการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อให้แรงงานมีมาตรฐานสอดคล้องกับระบบสากล
6. ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อพัฒนากำลังแรงงาน
7. ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน

8. พัฒนาบุคลากรของกระทรวงให้มีความสามารถสอดคล้องกับภารกิจ
9. พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านแรงงานให้ครบถ้วนทันสมัยเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย
10. ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรที่สอดคล้องกับภารกิจ

2. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงในการมีงานทำให้กับแรงงาน

เป้าหมายยุทธศาสตร์

1. แรงงานได้รับการส่งเสริมอาชีพและส่งเสริมการมีงานทำเพื่อมีงานทำหรืออาชีพเสริม
2. จำนวนแรงงานไทยที่กลับจากต่างประเทศมีงานทำตามต้องการ
3. จำนวนแรงงานระดับล่างและระดับกลางได้รับค่าตอบแทนตามระดับความสามารถ

(Competency) หรือมาตรฐานฝีมือแรงงานที่มีการกำหนดไว้แล้ว

กลยุทธ์

1. ส่งเสริม ดำเนินการจัดทำระบบแนะแนวอาชีพตอบสนองทุกกลุ่มเป้าหมาย
 2. ส่งเสริมให้มีงานทำที่ยั่งยืน
 3. พัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพ
 4. พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานครอบคลุมทั่วถึง
 5. พัฒนาความสามารถของบุคลากรทั้งในด้านการวิเคราะห์และการให้บริการ
 6. ปรับปรุงองค์กรที่เหมาะสมต่อภารกิจและการทำงาน
- ## 3. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงานและคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับแรงงาน

เป้าหมายยุทธศาสตร์

1. แรงงานได้รับการคุ้มครองดูแลด้านแรงงานและสวัสดิการเพิ่มขึ้น
2. แรงงานไทยในต่างประเทศทุกคนได้รับการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายจ้างหรือ

กฎหมายท้องถิ่น

3. แรงงานในระบบทุกคนได้รับการคุ้มครองทางประกันสังคม
4. แรงงานมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีและไม่ประสบอันตรายจากการทำงาน
5. แรงงานนอกระบบสมัครใจเข้ารับการคุ้มครองทางประกันสังคมร้อยละ 10 จากฐานกลุ่ม

อาชีพที่พร้อมเข้าสู่ระบบประกันสังคมภายใน 5 ปี

กลยุทธ์

1. พัฒนารูปแบบการส่งเสริมสวัสดิการ และระบบแรงงานสัมพันธ์
2. สร้างหลักประกันทางสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน
3. พัฒนาระบบคุ้มครองแรงงาน และความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
4. พัฒนาระบบการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการประกันสังคมและการคุ้มครองแรงงาน
5. พัฒนามาตรฐานแรงงานไทยเพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้า
6. ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการประกันสังคมและการคุ้มครองแรงงาน

7. พัฒนาระบบติดตาม (บังคับใช้) การปฏิบัติตามกฎหมาย และรายงานผลที่มีประสิทธิภาพ
8. ส่งเสริม สนับสนุน ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประกันสังคมและคุ้มครองแรงงานในระบบและการขยายการคุ้มครองแรงงานสู่แรงงานนอกระบบ
9. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับภารกิจ
10. พัฒนानุเคราะห์ให้มีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์
11. ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรที่สอดคล้องกับภารกิจ

4. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว

เป้าหมายยุทธศาสตร์

1. แรงงานต่างด้าวที่ลักลอบทำงานได้รับการดำเนินการตามกฎหมาย
2. แรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายได้รับการคุ้มครองตามสิทธิ
3. ลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว เพื่อเพิ่มโอกาสให้แรงงานไทยได้รับการจ้างงาน

กลยุทธ์

1. พัฒนาระบบบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว
2. คุ้มครองสิทธิและหลักประกันตามกฎหมาย
3. ลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว
4. สนับสนุน ดำเนินการศึกษาวิจัยด้านแรงงานต่างด้าว
5. พัฒนาปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และเผยแพร่สู่ประชาชน
6. พัฒนาระบบ ICT ที่สนับสนุนการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว
7. ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านแรงงาน

เป้าหมายยุทธศาสตร์

1. มีบริการข้อมูลให้แก่ผู้ใช้ได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ เชื่อถือได้ในทุกเรื่อง
2. จัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บริการแก่ประชาชนได้ทั่วถึงทุกหน่วยบริการ

กลยุทธ์

1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการฐานข้อมูลและเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาระบบป้องกันความเสี่ยงจากการสูญเสียฐานข้อมูล
3. พัฒนาการประสานความร่วมมือการได้มาและการใช้ข้อมูลร่วมกันทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวง
4. พัฒนาและปรับปรุงระบบการให้บริการประชาชนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
5. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
6. ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรที่สอดคล้องกับภารกิจด้าน ICT ของกระทรวงแรงงาน

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการของกระทรวงแรงงานให้มีความเป็นเลิศ

เป้าหมายยุทธศาสตร์

1. เป็นหน่วยงานหลักที่มีการบริหารจัดการและการประสานความร่วมมือด้านแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้รับบริการจากกระทรวงแรงงานมีความพึงพอใจในระดับสูง

กลยุทธ์

1. สนับสนุนการมีแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และภารกิจอื่นที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล
2. พัฒนาปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการด้านแรงงาน
3. เสริมสร้างกลไกในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน
4. ส่งเสริม พัฒนา และดำเนินการวิจัยด้านแรงงานที่สนับสนุนการบริหารงานของกระทรวง
5. พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลกิจกรรมงานของกระทรวงอย่างมีประสิทธิภาพ
6. สนับสนุนให้มีระบบกำหนดค่าตอบแทนบุคลากรที่จูงใจและเป็นธรรม
7. ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและวัสดุอุปกรณ์ให้ทันสมัยและมีเครือข่ายเชื่อมโยง
8. สนับสนุนบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาความสามารถที่สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวง
9. ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านแรงงาน
10. การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในระบบราชการ

7. ยุทธศาสตร์การช่วยเหลือผู้ประสบ ปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากภาวะวิกฤติและสาธารณภัย

เป้าหมายยุทธศาสตร์

1. ผู้ประสบภัยทุกคนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนได้รับการช่วยเหลือ
2. ผู้ประสบความเดือดร้อนจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจที่ต้องการทำงานได้งานทำ
3. ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนที่ได้รับการช่วยเหลือจากกระทรวงแรงงานมีความพึงพอใจ

กลยุทธ์

1. สำรวจติดตามสถานการณ์สาธารณภัยและภาวะวิกฤติและจัดทำระบบฐานข้อมูลเตือนภัยตลาดแรงงาน
2. ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบความเดือดร้อน
3. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
4. พัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศ และการเผยแพร่ข่าวสาร
5. เตรียมความพร้อมรับภาวะวิกฤติและสาธารณภัย
6. ติดตามผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย

แรงงานต่างด้าวต้องการคนงาน แต่คนอื่นพ่วงเข้ามาด้วย

โกวิทย์ บุรพพานินทร์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ปัญหาแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวลักลอบมีหลายมิติ นับตั้งแต่ไม่มีเอกสาร / ไม่มีสัญญาจ้าง / ไม่ต่อหนังสือใบอนุญาต รวมทั้งแอบลักลอบทำงาน แต่ที่เป็นปัญหาและมักมองข้ามกันเสมอ ก็คือจะมีคนอื่น ๆ พ่วงตามติดหรือติดตามแรงงานต่างด้าวเข้ามาภายหลังไม่ว่าจะเป็นญาติ ภรรยา ลูกหลาน หรือคนชรา ที่ลักลอบเข้ามาจำนวนมากด้วย บางครั้งจะมากันเป็นครอบครัว ซึ่งการเข้ามาเป็นกลุ่มเช่นนี้ ไซ้ว่าทุกคนมีงานรออยู่ แต่เข้ามาเพื่อติดตามอยู่ด้วยหรือหางาน หรือทำงานหากมีคนว่าจ้าง

การเข้ามาในลักษณะพ่วงคนอื่น ๆ มาด้วยนั้น ไม่ใช่เจตนาหรือจากการชักจูงตั้งแต่ต้นของนายจ้าง นายจ้างเองจริงๆ แล้วต้องการคนงานเท่าที่จำเป็น แต่การที่มีเด็กมีผู้ใหญ่ หรือภรรยาคนงานพ่วงเข้ามา จึงเป็นโอกาสหรือทางเลือกของนายจ้างที่อาจว่าจ้างคนเพิ่ม (ด้วยค่าจ้างราคาถูก) หรือให้คนงานเหมืองงานไปทำ (โดยอาจอาศัยแรงงานจากญาติ) คนที่พ่วงตามติดมาด้วย จึงกลายเป็นแรงงานช่วยเหลือครอบครัวไปโดยปริยาย

เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราพบเห็นเสมอก็คือคนงานที่ต้องการจริงๆ โดยได้รับการติดต่อเป็นจำนวนตัวเลขที่ชัดเจน แต่ในทางข้อเท็จจริงจำนวนที่ตามติดหรือติดตามไปทีหลังจะมีมากกว่าตัวเลขข้างต้น ผลก็คือการเสนอขายแรงงาน จะมีมากกว่าความต้องการ รวมถึงการบิดเบือนตลาด

โดยมีการใช้แรงงานเด็ก หรือแรงงานช่วยเหลือในครอบครัวประกอบไปด้วย

ผลกระทบก็คือ ตลาดจะเป็นของนายจ้าง ค่าแรงงานจะถูกกด การทำงานในลักษณะนอกระบบจะมีแพร่หลายในกลุ่มแรงงานต่างด้าว รวมทั้งการก่อตัวของปัญหาสังคมอื่นๆ นับตั้งแต่การหาที่เรียนของเด็กต่างด้าว รวมไปถึงปัญหาที่ใหญ่และซับซ้อนกว่า คือการคิดที่จะตั้งหลักปักฐาน (Settlement) และที่จะเป็นปัญหาที่ทางการไทยต้องตามแก้ไขอยู่ตลอดเวลา ก็คือการถูกรื้อเรียนหรือตรวจสอบในเรื่องการบิดเบือนตลาดโดยมีการใช้แรงงานเด็ก เป็นต้น

ที่เป็นปัญหาสังคมในขณะนี้ และพบเห็นได้บ่อยๆ ก็คือการเรียกร้องจากองค์กรภาคเอกชนให้การคุ้มครองของสังคมแก่แรงงานต่างด้าว รวมทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ชัดเจนก็คือเรื่องการรักษาพยาบาล ซึ่งบางแห่งกว่าครึ่งของคนไซ้ที่มาตรวจรักษา เป็นแรงงานต่างด้าว

ปัญหาที่กล่าวเป็นปัญหาระยะสั้น แต่ที่ส่อเค้าและกำลังจะพัฒนากลายเป็นปัญหาระยะยาวก็คือการที่มีคนอื่นพ่วงเข้ามา จะทำให้การกินอยู่มีลักษณะเป็นครอบครัวมากขึ้น ภรรยา ของแรงงานต่างด้าวจะมีลูกเกิดใหม่ เมื่อเด็กๆ เติบโต จำเป็นต้องได้รับการศึกษา โดยไม่คำนึงว่าพ่อแม่ของเด็กจะมีสถานภาพเช่นไร เพราะภายใต้อนุสัญญาสิทธิเด็กซึ่งประเทศไทยให้สัตยาบัน

เอาไว้ จำเป็นต้องให้การศึกษาแก่เด็กทุกคนโดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ

มา ณ ขณะนี้จำนวนคนต่างด้าวที่พ่วงติดหรือติดตามมา มีเป็นจำนวนมาก แม้ตัวเลขยากจะคาด เนื่องจากลักลอบเข้ามา แต่จากตัวเลขของทางการมีสถิติของแรงงานต่างด้าวคนเก่า ซึ่งมาต่ออายุใบอนุญาตไปแล้วเมื่อเร็วๆ นี้ 535,732 คน ซึ่งค่อนข้างน้อยกว่าความเป็นจริง จำนวนนี้ยังไม่นับรวมแรงงานต่างด้าวลักลอบ ซึ่งเข้ามาแล้วแต่ยังไม่สามารถขึ้นทะเบียนใหม่ได้ (รอทางการอนุญาต) ทำให้เชื่อว่าจากโอกาสที่เข้ามาง่าย และเสียค่าใช้จ่ายน้อย และการที่ประเทศไทยยังคงเป็นตลาดที่ดึงดูดแรงงานในอนุภูมิภาคนี้อยู่ จำนวนแรงงานลักลอบรุ่นใหม่ๆ รวมทั้งผู้ติดตามจะมีหลายหมื่นคน

การทะลักเข้ามายังประเทศไทยซึ่งปกติทำได้ง่าย ทำให้การจัดระบบและการบริหารของทางการทำได้ยาก สิ่งทีคิดว่าจะช่องทางหรือระบบกลไกตามที่มีข้อตกลงกันระหว่างไทยกับประเทศผู้ส่งที่กำหนดให้การเคลื่อนย้ายแรงงานต้องผ่านระบบ ซึ่งรวมทั้งการมีหนังสือเดินทางนั้นถือเป็นสิ่งดีและควรทำ แต่ก็ยังเป็นเรื่องที่ยังอยู่ห่างไกล เพราะข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีแรงงานที่ใช้ช่องทางถูกต้องโดยเอกสารกำกับเข้ามามีไม่มากนัก ซึ่งเหตุผลง่ายๆ ก็คือช่องทางที่ถูกต้องนั้นมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ในขณะที่ช่องทางลักลอบยังมีอยู่ และโทษจากการฝ่าฝืนลักลอบก็ยังไม่หนักพอ

อย่างไรก็ตาม ความพยายามของทางการไทยนั้นก็สมควรยกย่องหรือขมวด เพราะปัญหาแรงงานต่างด้าวลักลอบเป็นเรื่องที่ไม่สิ้นสุด แต่จะมีปัญหาใหม่ๆ ตามติดมาให้แก้เสมอ ประเด็นหนึ่งซึ่งควรริบดำเนินการก็คือ การวางนโยบายในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวให้ชัดเจนมากกว่าที่

ปรากฏในปัจจุบัน แนวทางขณะนี้อนุญาตให้แรงงานที่ใช้แรงงานจริงๆ ทำงานชั่วคราว งานที่ทำเป็นงานตลาดล่างที่คนท้องถิ่นไม่ทำ อาทิ งานประมง หรือเกี่ยวกับกิจการประมง งานเกษตรกร (โรงสี) งานก่อสร้าง งานผู้ช่วยแม่บ้าน เป็นต้นงานเหล่านี้ไม่มีการทดสอบฝีมือ เพียงแต่นายจ้างระบุต้องการก็นับว่าใช้ได้แล้ว ประเด็นที่ติดตามก็คือเราจะแน่ใจเพียงไรว่าแรงงานเหล่านี้ไม่ได้มาแทนที่แรงงานไทย ที่สำคัญการเป็นแรงงานระดับล่างจะทำให้ตลาดแรงงานต่างด้าวไทยเต็มไปด้วยแรงงานไร้ฝีมือ หรือเป็นแรงงานกึ่งฝีมือที่ยังไม่ผ่านการทดสอบ แนวทางนี้หากยึดถือจะเท่ากับส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการใช้แรงงานราคาถูก และการออกแบบอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น เป็นต้น ซึ่งในระยะยาวจะทำให้อุตสาหกรรมไทยแข่งขันกับชาติอื่นๆ ได้ยาก เพราะอุตสาหกรรมไม่ได้ให้ความสำคัญกับผลิตภาพในการผลิต หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเพียงพอ

ปัญหาแรงงานต่างด้าวซึ่งมีคนอื่นพ่วงเข้ามาด้วยนั้น เป็นปัญหาสากลที่เกิดขึ้นในหลาย ๆ ประเทศรวมทั้งประเทศไทยและสุดท้ายจะกลายเป็นปัญหาเรื้อรัง จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่รัดกุมสอดคล้องกับทิศทางของการพัฒนาประเทศ ซึ่งแน่นอนการบริหารจัดการจะรวมถึงความต้องการแรงงานต่างด้าวระดับล่างด้วย แต่สิ่งที่ควรตระหนักก็คือ เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่ง ความต้องการจริงๆ นั้น ควรเป็นแรงงานต่างด้าวมีฝีมือ มีทักษะที่เราขาดแคลนจริงๆ ถึงตอนนั้นแม้จะมีคนพ่วงติดแรงงานต่างด้าวมาด้วยก็ไม่เป็นปัญหา เพราะแรงงานฝีมือสามารถดูแลครอบครัวได้

ตารางภาคผนวก

ตาราง 1 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี 2547 – ปัจจุบัน

หน่วย: พันคน

สถานภาพแรงงาน	2547	2548	2549	Q1/2550	Q2/2550	Q3/2550	Q4*/2550	2550**
ประชากร	65,082.5	65,110.4	65,280.2	65,566.4	65,684.0	65,800.1	65,891.0	65,721.3
ผู้อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป)	49,332.7	49,816.8	50,470.9	50,824.2	50,971.1	51,118.8	51,239.6	51,020.2
1. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป)	35,717.8	36,132.0	36,429.0	36,122.1	36,653.7	37,611.6	37,177.3	36,877.4
1.1 ผู้มีงานทำ	34,728.8	35,257.2	35,685.5	35,252.7	35,750.5	37,122.0	36,591.8	36,164.1
1.2 ผู้ว่างงาน	739.2	663.0	551.7	587.1	589.6	442.2	467.4	517.8
1.3 กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	249.8	211.8	191.7	282.4	313.6	47.4	118.1	195.6
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	13,614.9	13,684.8	14,041.9	14,702.1	14,317.4	13,507.1	14,062.3	14,142.9
2.1 ทำงานที่บ้าน	4,207.5	4,293.0	4,519.5	4,885.5	4,731.4	4,211.9	4,568.3	4,586.4
2.2 เรียนหนังสือ	4,402.3	4,331.1	4,337.0	4,572.6	4,164.0	4,306.7	4,385.1	4,368.2
2.3 ยังเด็ก ขรา / ไม่สามารถทำงานได้	4,032.6	4,054.0	4,254.8	4,322.4	4,495.3	4,264.5	4,263.2	4,330.4
2.4 อื่นๆ	972.4	1,006.7	930.6	921.6	926.7	724.1	845.7	857.9
ประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี	15,749.8	15,293.6	14,809.3	14,742.2	14,712.9	14,681.3	14,651.4	14,701.1

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2547 – Q (ไตรมาส) 3/2550 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

* Q (ไตรมาส) 4/2550 ประเมินการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2550

** ปี 2550 ประเมินการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2550

ตาราง 2 ผู้มีงานทำ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2548 - ปัจจุบัน

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอุตสาหกรรม	2548	2549	Q1/2550	Q2/2550	Q3/2550	Q4*/2550	2550**
ภาคเกษตรกรรม	13,617.0	14,170.5	12,746.9	13,630.6	15,491.8	14,313.2	13,746.5
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	13,164.6	13,715.8	12,285.8	13,192.6	15,081.8	13,825.8	13,307.0
2. การประมง	452.3	454.7	461.1	438.0	410.0	487.4	439.5
นอกภาคเกษตรกรรม	21,640.2	21,515.0	22,505.8	22,119.9	21,630.3	22,278.6	22,417.5
3. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	56.6	57.6	73.8	63.5	53.9	63.1	61.9
4. การผลิต	5,587.9	5,504.1	5,775.3	5,691.2	5,593.0	5,961.8	5,992.4
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	106.9	106.5	102.0	107.0	104.9	94.2	103.1
6. การก่อสร้าง	2,129.4	2,150.7	2,441.5	2,346.1	1,938.7	1,999.8	2,192.6
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	5,553.3	5,513.6	5,719.7	5,567.1	5,525.4	5,524.3	5,557.0
8. โรงแรม และภัตตาคาร	2,348.5	2,274.7	2,375.1	2,336.2	2,302.4	2,445.8	2,401.0
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	1,108.1	1,072.3	1,080.6	1,042.5	1,026.5	1,125.5	1,094.4
10. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	316.9	340.1	315.2	333.7	350.2	359.1	340.8
11. กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	647.3	672.4	681.4	748.6	717.3	753.0	738.0
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	1,109.8	1,156.0	1,220.2	1,241.8	1,286.9	1,233.5	1,233.1
13. การศึกษา	1,044.3	1,043.6	1,028.5	1,006.7	1,085.0	987.8	1,019.7
14. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	601.7	588.8	604.9	611.7	647.2	671.9	630.0
15. กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	736.9	744.0	793.1	724.6	718.0	747.5	750.7
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	243.4	223.3	229.9	228.0	229.2	252.5	234.7
17. องค์การระหว่างประเทศและองค์การต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	1.5	1.7	3.2	1.4	1.1	3.1	2.0
18. ไม่ทราบ	47.9	65.5	61.5	70.0	50.6	55.6	66.0
รวม	35,257.2	35,685.5	35,252.7	35,750.5	37,122.0	36,591.8	36,164.1

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2548-Q (ไตรมาส)3/2550 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

* Q (ไตรมาส) 4/2550 ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2550 ** ปี 2550 ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนมกราคม - พฤศจิกายน 2550

ตาราง 3 ผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพและเพศ ปี 2548 - ปัจจุบัน

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอาชีพ	2548	2549	Q1 /2550	Q2 /2550	Q3 /2550	Q4* /2550	2550**
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	2,514.1	2,489.2	2,531.4	2,526.5	2,479.8	2,565.3	2,517.6
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	1,410.5	1,450.7	1,356.5	1,405.4	1,477.8	1,414.5	1,407.9
3. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	1,443.3	1,495.5	1,519.2	1,545.4	1,568.6	1,655.7	1,616.8
4. เสมียน	1,285.7	1,288.6	1,291.4	1,317.9	1,360.7	1,432.8	1,374.3
5. พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด	5,033.8	5,023.3	5,232.8	5,232.6	5,185.6	5,130.7	5,202.8
6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	11,844.3	12,496.4	10,976.7	12,074.9	14,218.5	12,850.6	12,272.7
7. ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	4,182.6	4,033.3	4,392.0	4,190.7	3,856.1	3,957.0	4,137.6
8. ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	2,972.4	2,969.2	3,083.4	3,115.6	2,966.1	3,327.1	3,252.4
9. อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	4,526.3	4,386.2	4,812.2	4,271.7	3,955.9	4,214.1	4,317.8
10. คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น	44.2	53.2	57.2	69.8	53.0	43.9	64.1
รวม	35,257.2	35,685.5	35,252.7	35,750.5	37,122.0	36,591.8	36,164.1

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2548 – Q (ไตรมาส) 3/2550 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

* Q (ไตรมาส) 4/2550 ประเมินการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2550

** ปี 2550 ประเมินการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2550

ตาราง 4 ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ ปี 2548 - ปัจจุบัน

หน่วยนับ : พันคน

ระดับการศึกษา	2548	2549	Q1/2550	Q2/2550	Q3 /2550	Q4* /2550	2550**
1. ไม่มีการศึกษา	1,260.6	1,258.6	1,171.2	1,239.0	1,266.2	1,207.4	1,222.1
2. ต่ำกว่าประถมศึกษา	12,152.3	12,161.6	11,303.9	11,369.1	11,838.3	11,631.1	11,470.1
3. ประถมศึกษา	7,781.8	7,783.0	8,084.7	8,054.6	8,504.4	8,268.1	8,157.9
4. มัธยมศึกษาตอนต้น	4,985.0	5,061.1	5,185.9	5,336.2	5,451.8	5,358.3	5,348.3
5. มัธยมศึกษาตอนปลาย	4,103.9	4,262.0	4,364.8	4,417.9	4,617.4	4,740.3	4,579.6
- สายสามัญ	2,898.4	3,094.9	3,212.0	3,233.8	3,372.2	3,523.9	3,369.3
- สายอาชีวศึกษา	1,189.0	1,153.0	1,138.0	1,171.7	1,232.8	1,197.4	1,195.6
- สายวิชาการศึกษา	16.5	14.1	14.8	12.4	12.4	19.1	14.7
6. อุดมศึกษา	4,795.7	4,975.4	4,962.7	5,151.1	5,288.2	5,200.9	5,185.0
- สายวิชาการ	2,543.4	2,670.3	2,665.4	2,816.0	2,833.7	2,958.4	2,832.4
- สายวิชาชีพ	1,427.2	1,459.7	1,546.0	1,573.9	1,671.2	1,557.4	1,613.4
- สายวิชาการศึกษา	825.1	845.3	751.3	761.2	783.3	685.2	739.2
7. การศึกษาอื่น ๆ	24.7	24.8	23.9	28.2	37.2	35.9	33.1
8. ไม่ทราบ	153.2	159.1	155.6	154.4	118.5	149.8	167.9
รวม	35,257.2	35,685.5	35,252.7	35,750.5	37,122.0	36,591.8	36,164.1

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2548 – Q (ไตรมาส)3/2550 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

* Q (ไตรมาส) 4/2550 ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2550

** ปี 2550 ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2550

ตาราง 5 จำนวนผู้ปฏิบัติงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอุตสาหกรรม และเพศ ทัวราชอาณาจักร ปี 2548 - 2549

หน่วย: พันคน

ประเภทอุตสาหกรรม	2548			2549		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ยอดรวม	22,536.5	11,993.9	10,542.5	21,818.2	11,942.8	9,875.4
ภาคเกษตร	14,136.8	7,805.1	6,331.7	12,545.2	7,206.7	5,338.6
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	13,790.4	7,545.6	6,244.7	12,181.0	6,933.5	5,247.6
การประมง	346.4	259.4	87.0	364.2	273.2	91.0
นอกภาคเกษตร	8,399.7	4,188.9	4,210.8	9,273.0	4,736.1	4,536.9
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1.6	1.1	0.5	3.9	2.9	0.9
การผลิต	1,132.8	479.2	653.6	1,401.2	588.8	812.5
การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	0.98	0.98	0	0	0	0
การก่อสร้าง	797.3	686.2	111.2	1,143.9	966.1	177.8
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	3,512.4	1,659.6	1,852.9	3,720.7	1,799.1	1,921.5
โรงแรมและภัตตาคาร	1,702.9	538.7	1,164.3	1,703.8	565.4	1,138.5
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	589.4	549.3	40.1	539.6	508.6	31.0
ตัวกลางทางการเงิน	18.9	10.7	8.2	17.0	8.6	8.4
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	173.8	111.1	62.7	183.6	118.1	65.5
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	0	0	0	11.2	5.3	5.8
การศึกษา	17.7	9.7	8.1	25.6	5.8	19.9
การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	49.2	11.9	37.3	58.4	10.3	48.1
การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	379.2	129.2	250.0	442.2	150.4	291.8
ถูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	23.9	1.7	22.2	17.2	4.5	13.2
องค์กรระหว่างประเทศและองค์การต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	0	0	0	0	0	0
ไม่ทราบ	0	0	0	4.1	2.1	2.0

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 6 จำนวนตำแหน่งงานว่าง / ผู้สมัครงานและการบรรจุงานจำแนกตามภูมิภาคและเพศ ปี 2549 - 2550

ภูมิภาค	ปี 2549 (มกราคม - ธันวาคม 2549)										ปี 2550 (มกราคม - ธันวาคม 2550)									
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)			บรรจุงาน (คน)			ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)			บรรจุงาน (คน)		
	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
กรุงเทพมหานคร	185,531	47,714	25,330	112,487	84,335	33,922	50,413	18,285	8,041	10,244	135,627	37,431	18,887	79,309	97,945	40,533	57,412	22,563	9,761	12,802
ภาคกลาง	221,164	54,274	47,001	119,889	130,305	56,428	73,877	58,560	24,225	34,335	145,543	30,176	21,657	93,710	158,928	68,415	90,513	65,595	26,251	39,344
ภาคเหนือ	66,284	11,072	10,520	44,692	62,602	27,798	34,804	35,593	14,776	20,817	41,781	8,978	7,025	25,778	64,717	28,908	35,809	31,750	13,757	17,993
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	73,375	11,622	11,998	49,755	67,005	30,046	36,959	22,064	9,501	12,563	50,536	9,708	6,204	34,624	79,437	35,049	44,388	26,299	11,171	15,128
ภาคใต้	57,041	12,781	9,573	34,687	47,715	18,497	29,218	29,155	9,817	19,338	41,260	9,359	5,952	25,949	53,621	22,153	31,468	31,213	11,170	20,043
ทั่วประเทศ	603,395	137,463	104,422	361,510	391,962	166,691	225,271	163,657	66,360	97,297	414,747	95,652	59,725	259,370	454,648	195,058	259,590	177,420	72,110	105,310

ที่มา: กรมการจัดหางาน

ตาราง 7 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามการศึกษา ปี 2549 - 2550

วุฒิการศึกษา	ปี 2549 (มกราคม - ธันวาคม 2549)			ปี 2550 (มกราคม - ธันวาคม 2550)		
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	77,510	71,161	24,676	67,281	90,418	28,847
มัธยมศึกษา	200,456	129,391	58,035	128,163	151,746	62,674
ปวช.	91,013	28,749	11,690	61,313	33,052	12,719
- พาณิชย	666	12,878	5,109	488	13,945	5,886
- ช่าง	2,039	8,633	3,207	1,660	10,858	3,689
- อื่นๆ	88,308	7,238	3,374	59,165	8,249	3,144
ปวส.	94,727	46,100	24,525	65,707	52,920	25,089
- พาณิชย	846	24,832	14,320	963	27,257	14,449
- ช่าง	3,655	14,298	7,050	2,634	18,774	8,159
- อื่นๆ	90,226	6,970	3,155	62,110	6,889	2,481
อนุปริญญา	42,778	2,663	881	29,555	2,657	906
ปริญญาตรี	94,109	111,821	43,567	60,688	121,282	46,862
ปริญญาโท	2,606	2,059	280	1,916	2,568	323
ปริญญาเอก	196	18	3	124	5	0
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
รวม	603,395	391,962	163,657	414,747	454,648	177,420

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 8 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอาชีพ ปี 2549 - 2550

ประเภทอาชีพ	ปี 2549 (มกราคม - ธันวาคม 2549)			ปี 2550 (มกราคม - ธันวาคม 2550)		
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	19,989	13,214	3,340	12,304	14,174	3,736
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	34,626	32,692	9,518	25,034	35,796	10,472
3. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	67,990	48,360	18,899	52,347	56,087	21,372
4. เสมียน เจ้าหน้าที่	75,830	84,893	33,943	51,743	90,392	33,795
5. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	102,978	50,481	18,867	70,909	58,144	22,555
6. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง (แปรรูปขั้นพื้นฐาน)	3,828	2,405	1,026	3,170	2,291	1,154
7. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	58,854	25,096	8,438	39,238	30,634	7,663
8. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบการ	48,454	26,353	14,312	38,585	31,099	13,268
9. อาชีพงานพื้นฐาน	188,631	107,222	54,994	119,618	135,018	63,227
T ผู้ฝึกงาน	2,215	1,246	320	1,799	1,013	178
รวม	603,395	391,962	163,657	414,747	454,648	177,420

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 9 จำนวนตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงานจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2549 - 2550

ประเภทอุตสาหกรรม	ปี 2549 (มกราคม - ธันวาคม 2549)		ปี 2550 (มกราคม - ธันวาคม 2550)	
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	บรรจุงาน (คน)
A เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	7,316	1,974	4,978	2,516
B การประมง	288	178	464	231
C การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1,496	489	1,099	383
D การผลิต	262,784	76,945	171,149	79,027
E การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	765	149	912	246
F การก่อสร้าง	22,200	4,246	15,290	4,863
G การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	149,826	33,258	97,046	39,627
H โรงแรมและภัตตาคาร	33,921	8,150	26,605	9,185
I การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	13,519	3,485	11,625	3,963
J ตัวกลางทางการเงิน	12,232	3,207	7,468	2,652
K บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	57,865	12,113	45,655	15,342
L การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	13,989	11,354	12,141	11,898
M การศึกษา	5,654	3,287	3,704	2,541
N การบริการด้านสุขภาพและงานด้านสังคมสงเคราะห์	6,304	1,488	5,831	1,873
O การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	12,342	2,444	8,735	2,223
P ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	2,868	883	2,003	840
Q องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่นๆ และสมาชิก	4	2	18	6
ไม่ระบุประเภทอุตสาหกรรม	22	5	24	4
รวม	603,395	163,657	414,747	177,420

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 10 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอายุ ปี 2549 - 2550

ช่วงอายุ (ปี)	ปี 2549 (มกราคม - ธันวาคม 2549)						ปี 2550 (มกราคม - ธันวาคม 2550)					
	ตำแหน่งงานว่าง		ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน		บรรจุงาน		ตำแหน่งงานว่าง		ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน		บรรจุงาน	
	อัตรา	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	อัตรา	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
15-17	10,263	1.70	13,119	3.35	7,552	4.61	6,208	1.50	14,179	3.12	5,727	3.23
18-24	218,687	36.24	156,655	39.97	73,186	44.72	152,977	36.88	166,374	36.59	71,670	40.40
25-29	192,266	31.86	84,265	21.50	45,588	27.86	128,696	31.03	96,534	21.23	50,698	28.57
30-39	137,768	22.83	88,073	22.47	27,335	16.70	90,678	21.86	111,972	24.63	34,959	19.70
40-49	38,351	6.36	39,300	10.03	7,935	4.85	29,177	7.04	50,212	11.05	10,452	5.89
50-59	5,176	0.86	9,787	2.49	1,786	1.09	6,007	1.45	13,778	3.03	2,940	1.66
60 ปีขึ้นไป	884	0.15	763	0.19	275	0.17	1,004	0.24	1,599	0.35	974	0.55
รวม	603,395	100.00	391,962	100.00	163,657	100.00	414,747	100.00	454,648	100.00	177,420	100.00

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 11 จำนวนแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย จำแนกตามประเภทและภูมิภาค ณ เดือน ธันวาคม 2550

ภูมิภาค	แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย (คน)									
	รวมทั้งหมด	ตลอดชีพ	ชั่วคราว (มาตรา 7)	ส่งเสริมการ ลงทุนและ กฎหมายอื่น (มาตรา 10)	แรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงาน ตาม MOU			แรงงานต่างด้าวพิสูจน์สัญชาติและ ได้รับใบอนุญาตทำงาน		
					รวม	ลาว	กัมพูชา	รวม	ลาว	กัมพูชา
กรุงเทพมหานคร	95,369	7,306	44,964	13,381	2,863	735	2,128	26,855	18,657	8,198
ภาคกลาง	69,348	1,460	18,770	9,116	5,290	2,865	2,425	34,712	13,759	20,953
ภาคเหนือ	7,560	921	4,799	600	11	11	0	1,229	1,053	176
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11,784	2,069	1,955	374	1,038	807	231	6,348	5,628	720
ภาคใต้	25,090	2,667	13,790	731	4,948	1,756	3,192	2,954	1,854	1,100
ทั่วราชอาณาจักร	209,151	14,423	84,278	24,202	14,150	6,174	7,976	72,098	40,951	31,147

ที่มา : กรมการจัดหางาน สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

หมายเหตุ : คนต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย หมายถึง

1.1 คนต่างด้าวที่ขออนุญาตทำงาน

(1) ขอบินอนุญาตทำงาน

(1.1) มี VISA ประเภทเข้ามาชั่วคราว (NON - Immigrant) รวมถึง VISA ตาม MOU (1.2) มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ (รวมคนต่างด้าวตลอดชีพ)

(2) แจ้งการทำงานให้อธิบดีทราบ

1.2 คนต่างด้าวที่ขออนุญาตการทำงานตามมาตรา 10

(1) มี VISA ประเภทเข้ามาชั่วคราว (NON - Immigrant) รวมถึง VISA ตาม MOU (2) มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ (รวมคนต่างด้าวตลอดชีพ)

ตาราง 12 จำนวนแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับใบอนุญาตทำงาน จำแนกตามประเภท และภูมิภาค ณ เดือน ธันวาคม 2550

จังหวัด	แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับใบอนุญาตทำงาน (คน)										
	รวมทั้งหมด	มาตรา 12 ยกเว้นตามมติ ครม.	รวม 3 สัญชาติ	แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา)							
				แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติตามมติ ครม. 2549				แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจใน 5 จังหวัดชายแดนใต้			
				รวม	พม่า	ลาว	กัมพูชา	รวม	พม่า	ลาว	กัมพูชา
กรุงเทพมหานคร	93,214	5,959	87,255	87,255	80,058	5,072	2,125	0	0	0	0
ภาคกลาง	238,122	12,558	225,564	225,564	195,041	9,695	20,828	0	0	0	0
ภาคเหนือ	118,555	29,228	89,327	89,327	88,428	769	130	0	0	0	0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8,005	377	7,628	7,628	3,114	3,881	633	0	0	0	0
ภาคใต้	138,717	2,219	136,498	125,958	122,641	2,242	1,075	10,540	8,809	426	1,305
ทั่วประเทศ	596,613	50,341	546,272	535,732	489,282	21,659	24,791	10,540	8,809	426	1,305

ที่มา : กรมการจัดหางาน สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

หมายเหตุ : คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมาย หมายถึง คนต่างด้าวที่ขออนุญาตการทำงานตามมาตรา 12 (1) - (4)

- (1) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศฯ (ทำงานได้ 27 อาชีพ)
- (2) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตฯ แบ่งเป็น
 - ชนกลุ่มน้อยบนพื้นที่สูง ได้แก่ ไทยใหญ่ กระเหรี่ยง แม้ว เป็นต้น (ทำงานได้ 27 อาชีพ)
 - คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่ได้รับการผ่อนผันฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา (ทำงานได้ 2 อาชีพ คือ กรรมกร และคนรับใช้ในบ้าน)
- (3) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทย (ทำงานได้ 27 อาชีพ)
- (4) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติฯ (ทำงานได้ 27 อาชีพ)

ตาราง 13 สรุปผลการต่ออายุใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา

ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 19 ธันวาคม 2549

ระหว่างวันที่ 15 มกราคม - 30 มิถุนายน 2550

ข้อมูล ณ 23 สิงหาคม 2550

ภูมิภาค	การต่อใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 19 ธันวาคม 2549 (คน)																							
	กลุ่มใบอนุญาตทำงานหมด 28 ก.พ 50								กลุ่มใบอนุญาตทำงานหมด 30 มิ.ย 50								รวม 2 กลุ่ม							
	นายจ้าง	รวม	พม่า		ลาว		กัมพูชา		นายจ้าง	รวม	พม่า		ลาว		กัมพูชา		นายจ้าง	รวม	พม่า		ลาว		กัมพูชา	
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
กรุงเทพมหานคร	9,034	19,972	7,660	7,639	1,255	1,873	860	685	33,489	67,283	29,799	34,960	904	1,040	325	255	42,523	87,255	37,459	42,599	2,159	2,913	1,185	940
ภาคกลาง	12,679	68,829	30,121	26,507	2,118	2,124	4,943	3,016	39,386	156,735	77,052	61,361	2,800	2,653	8,169	4,700	52,065	225,564	107,173	87,868	4,918	4,777	13,112	7,716
ภาคเหนือ	5,410	20,249	8,344	11,595	124	153	12	21	22,459	69,078	32,847	35,642	232	260	39	58	27,869	89,327	41,191	47,237	356	413	51	79
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,003	1,808	292	201	295	778	130	112	4,087	5,820	1,563	1,058	1,098	1,710	146	245	5,090	7,628	1,855	1,259	1,393	2,488	276	357
ภาคใต้	7,216	30,431	18,132	10,957	488	311	384	159	22,437	95,527	57,762	35,790	861	582	439	93	29,653	125,958	75,894	46,747	1,349	893	823	252
ทั่วประเทศ	35,342	141,289	64,549	56,899	4,280	5,239	6,329	3,993	121,858	394,443	199,023	168,811	5,895	6,245	9,118	5,351	157,200	535,732	263,572	225,710	10,175	11,484	15,447	9,344

ที่มา : กรมการจัดหางาน สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

ตาราง 14 การฝึกเตรียมเข้าทำงาน/ยกระดับ/ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำแนกตามภูมิภาคและกลุ่มอาชีพ ปี 2549 - 2550

กลุ่มอาชีพ	มกราคม – ธันวาคม 2549* (คน)						มกราคม – ธันวาคม 2550** (คน)					
	กรุงเทพฯ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ทั่วราชอาณาจักร	กรุงเทพฯ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ทั่วราชอาณาจักร
การฝึกเตรียมเข้าทำงาน												
1. ช่างก่อสร้าง	4	80	198	729	140	1,151	14	65	93	272	167	611
2. ช่างอุตสาหกรรม	1	275	548	825	156	1,805	2	216	307	569	247	1,341
3. ช่างเครื่องกล	35	742	1,003	1,856	680	4,316	33	654	949	1,377	722	3,735
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	60	701	1,132	1,690	693	4,276	61	724	1,035	1,330	826	3,976
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	18	471	417	3,950	448	5,304	18	430	473	907	430	2,258
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	0	0	5	0	5	0	11	0	0	0	11
7. ธุรกิจและบริการ	182	920	918	1,643	177	3,840	234	2,021	801	1,062	370	4,488
รวม	300	3,189	4,216	10,698	2,294	20,697	362	4,121	3,658	5,517	2,762	16,420
ฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน												
1. ช่างก่อสร้าง	34	967	2,494	1,566	1,270	6,331	53	2,654	3,422	2,015	1,315	9,459
2. ช่างอุตสาหกรรม	120	3,457	986	1,876	874	7,313	86	5,320	1,392	1,954	1,198	9,950
3. ช่างเครื่องกล	290	3,788	2,110	3,084	1,476	10,748	97	5,584	2,813	2,944	1,301	12,739
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	943	9,212	5,794	7,003	4,985	27,937	963	10,356	6,304	8,009	3,620	29,252
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	170	2,696	4,669	5,933	2,662	16,130	26	2,054	5,294	2,915	3,069	13,358
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	0	88	221	0	309	0	0	113	66	0	179
7. ธุรกิจและบริการ	1,706	11,789	8,171	10,929	11,392	43,987	2,159	21,325	13,090	16,766	17,580	70,920
รวม	3,263	31,909	24,312	30,612	22,659	112,755	3,384	47,293	32,428	34,669	28,083	145,857
ฝึกเสริมทักษะ												
1. ช่างก่อสร้าง	50	2,657	2,101	1,564	1,324	7,696	45	3,353	4,722	4,177	789	13,086
2. ช่างอุตสาหกรรม	74	528	465	509	397	1,973	33	935	555	938	333	2,794
3. ช่างเครื่องกล	21	1,492	934	1,919	855	5,221	100	1,711	948	2,280	718	5,757
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	14	2,150	1,075	1,746	1,034	6,019	210	1,740	1,907	2,016	1,008	6,881
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	39	4,447	4,950	9,071	3,654	22,161	0	5,437	5,768	8,493	4,482	24,180
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	20	40	180	60	300	0	77	27	777	138	1,019
7. ธุรกิจและบริการ	729	5,168	4,665	8,601	4,552	23,715	1,113	6,675	3,900	8,356	4,639	24,683
รวม	927	16,462	14,230	23,590	11,876	67,085	1,501	19,928	17,827	27,037	12,107	78,400

ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ปี 2549 ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2550 ** ปี 2550 ข้อมูล ณ วันที่ 29 มกราคม 2551

ตาราง 15 การตรวจแรงงานจำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

ขนาดสถาน ประกอบการ	สถาน ประกอบการที่ ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ (คน)				ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)				
		ชาย	หญิง	เด็ก	รวม	ปฏิบัติ ถูกต้อง	ปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออก หนังสือ เชิญพบ	ออกคำสั่ง ให้ ดำเนินการ	เปรียบเทียบ ปรับ	ส่งเรื่อง ดำเนินคดี
1 - 4 คน	16,887	21,214	18,262	119	39,595	15,202	1,685	1,613	67	4	0	1
5 - 9 คน	11,139	41,796	33,815	171	75,782	9,905	1,234	1,182	42	9	1	0
10 - 19 คน	7,799	59,529	46,549	363	106,441	6,023	1,776	1,702	66	4	3	1
20 - 49 คน	7,573	136,387	101,128	721	238,236	5,967	1,606	1,491	84	21	4	6
50 - 99 คน	2,963	117,904	92,537	560	211,001	2,305	658	616	27	13	2	0
100 - 299 คน	2,823	246,261	229,647	917	476,825	2,309	514	460	32	21	1	0
300 - 499 คน	729	135,869	138,625	301	274,795	623	106	97	7	2	0	0
500 - 999 คน	467	147,433	171,316	2,271	321,020	403	64	60	3	1	0	0
1,000 คน ⁺	266	197,031	320,089	4,589	521,709	239	27	23	1	3	0	0
รวม	50,646	1,103,424	1,151,968	10,012	2,265,404	42,976	7,670	7,244	329	78	11	8

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลได้จากการประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 11 มกราคม 2551)

ตาราง 16 สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องจําแนกตามอุตสาหกรรมและเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

ประเภทอุตสาหกรรม	เรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง (เรื่อง)												
	วัน ทำงาน	เวลา ทำงาน	เวลาพัก	เงินประกัน ในการ ทำงาน	วันหยุด	สิทธิ การลา	การจ่าย ค่าจ้าง	ค่าล่วงเวลาและ ค่าทำงาน	ค่าจ้าง ขั้นต่ำ	ข้อบังคับ	สถานที่ จ่ายค่าจ้าง	ระยะเวลา การจ่าย ค่าจ้าง	รวม
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	6	7	0	4	127	83	254	10	30	229	0	1	751
2. การประมง	0	3	0	0	12	4	11	0	1	43	0	0	74
3. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	1	1	0	3	38	19	114	67	17	389	2	0	651
4. การผลิต	21	36	8	33	839	446	2,620	731	441	7,599	5	30	12,809
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	0	1	1	0	11	3	18	5	5	106	0	0	150
6. การก่อสร้าง	6	9	1	17	247	107	649	89	85	1,346	4	7	2,567
7. การขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	40	121	15	47	1,757	654	4,003	805	836	6,628	7	32	14,945
8. โรงแรม และภัตตาคาร	73	41	42	37	534	315	1,076	313	280	1,654	4	10	4,379
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	3	8	3	1	108	32	206	61	47	896	0	7	1,372
10. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	2	1	1	6	29	17	72	65	28	287	0	1	509
11. กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	0	14	0	16	237	80	489	211	123	1,322	1	5	2,498
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. การศึกษา	0	0	0	0	7	13	62	24	24	99	2	2	233
14. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	2	5	2	2	30	4	48	45	20	134	0	2	294
15. กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	2	7	2	1	98	31	152	37	60	374	2	14	780
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	0	0	0	0	8	7	11	0	10	7	0	0	43
17. องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. ไม่ทราบ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	156	254	75	167	4,082	1,815	9,785	2,463	2,007	21,113	27	111	42,055

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลได้จากผลการประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 11 มกราคม 2551)

ตาราง 17 การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

ขนาดสถาน ประกอบการ	สถาน ประกอบการ ที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ (คน)				ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)					
		ชาย	หญิง	เด็ก	รวม	ปฏิบัติ ถูกต้อง	ปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออกคำสั่ง				ส่งเรื่อง ดำเนินคดี
									สั่งเอกสาร	พบ	ปรับปรุง	หยุดการใช้ เครื่องจักร	
1 - 4 คน	4,345	6,056	4,517	31	10,573	4,057	288	286	0	1	0	0	1
5 - 9 คน	3,448	13,759	9,852	80	23,611	3,019	429	422	1	2	1	0	4
10 - 19 คน	2,978	24,408	16,648	104	41,056	2,419	559	542	1	7	5	0	4
20 - 49 คน	3,469	66,594	44,630	288	111,224	2,691	778	744	1	17	11	0	5
50 - 99 คน	1,813	74,939	54,490	301	129,429	1,243	570	533	5	8	21	0	6
100 - 299 คน	2,035	189,010	158,601	335	347,611	1,417	618	555	3	9	46	0	7
300 - 499 คน	527	101,930	96,517	987	198,447	373	154	138	0	0	14	0	3
500 - 999 คน	412	134,467	146,180	504	280,647	300	112	98	0	1	10	0	3
1,000 คน ⁺	293	271,618	356,963	1,183	628,581	226	67	61	0	1	6	0	1
รวม	19,320	882,781	888,398	3,813	1,771,179	15,745	3,575	3,379	11	46	114	0	34

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลได้จากการประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 10 มกราคม 2551)

หมายเหตุ : 1. สถานประกอบกิจการแต่ละแห่งที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง อาจมีการดำเนินการของเจ้าหน้าที่มากกว่า 1 กรณี

2. จำนวนลูกจ้างที่ผ่านการตรวจชาย, หญิง ได้รวมจำนวนลูกจ้างเด็กไว้ด้วยแล้ว

ตาราง 18 การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามอุตสาหกรรม ปี 2550 (มกราคม – ธันวาคม 2550)

ประเภทอุตสาหกรรม	สปก ที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้าง ที่ผ่านการตรวจ (คน)	ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)					
			ปฏิบัติถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออกคำสั่ง				ส่งเรื่องดำเนินคดี
						สั่งเอกสาร	พบ	ปรับปรุง	หยุดการใช้เครื่องจักร	
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	208	5,110	194	14	12	0	0	1	0	1
2. การประมง	43	961	38	5	4	1	0	0	0	1
3. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	312	14,670	237	75	73	0	1	0	0	1
4. การผลิต	6,292	1,179,672	4,592	1,700	1,566	8	19	96	0	19
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	148	28,487	116	32	32	0	0	0	0	0
6. การก่อสร้าง	1,432	78,670	1,040	392	358	1	22	5	0	5
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	6,658	168,729	5,850	808	799	1	0	6	0	2
8. โรงแรม และภัตตาคาร	1,323	78,372	1,120	203	201	0	2	1	0	0
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	597	88,634	494	103	97	0	1	3	0	2
10. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	809	30,872	750	59	58	0	0	1	0	0
11. กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจการทางธุรกิจ	898	50,722	777	121	117	0	1	0	0	3
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. การศึกษา	93	2,691	85	8	8	0	0	0	0	0
14. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	149	23,131	130	19	19	0	0	0	0	0
15. กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	344	20,200	308	36	35	0	0	1	0	0
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	14	258	14	0	0	0	0	0	0	0
17. องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. ไม่ทราบ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	19,320	1,771,179	15,745	3,575	3,379	11	46	114	0	34

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลได้จากการประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 10 มกราคม 2551)

หมายเหตุ : สปก. (สถานประกอบการ) แต่ละแห่งที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง อาจมีการดำเนินการของเจ้าหน้าที่มากกว่า 1 กรณี

ตาราง 19 ข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้ง ปี 2549 - 2550

ข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้ง	ปี 2549* (มกราคม – ธันวาคม 2549)			ปี 2550** (มกราคม – ธันวาคม 2550)		
	แห่ง	ครั้ง	คน	แห่ง	ครั้ง	คน
การแจ้งข้อเรียกร้อง						
1. การแจ้งข้อเรียกร้อง	230	242	130,755	283	318	207,593
2. การยุติข้อเรียกร้อง	196	202	110,076	270	301	202,177
2.1 การยุติโดยไม่เกิดข้อพิพาทแรงงาน	140	142	87,363	206	224	163,629
- ตกลงกันเอง	130	132	81,959	204	222	159,093
- ถอนข้อเรียกร้อง	1	1	11	1	1	4,480
- อื่น ๆ	9	9	5,393	1	1	56
2.2 การเกิดข้อพิพาทแรงงาน	57	60	22,983	70	77	41,034
3. ข้อเรียกร้องยังไม่ยุติ	40	40	24,168	16	17	24,753
การเกิดข้อพิพาท/ยุติข้อพิพาท						
1. การเกิดข้อพิพาทแรงงาน	60	64	25,531	74	82	43,231
2. การยุติข้อพิพาทแรงงาน	56	59	23,275	69	77	41,330
- ยุติภายใน 5 วัน	21	21	8,175	16	16	3,077
- ยุติเกิน 5 วัน	25	27	11,495	45	50	35,000
- ชี้ขาดโดยบังคับ	0	0	0	1	2	300
- ชี้ขาดโดยสมัครใจ	2	3	1,827	0	0	0
- อื่น ๆ	8	8	1,778	8	9	3,187
3. ข้อพิพาทแรงงานยังไม่ยุติ	4	5	2,256	5	5	1,901
การเกิดข้อขัดแย้ง/ยุติข้อขัดแย้ง						
1. การเกิดข้อขัดแย้ง	52	60	21,939	113	141	44,338
2. การยุติข้อขัดแย้ง	46	53	19,463	97	116	30,148
- ตกลงกันได้	36	41	15,171	77	88	20,686
- ถอนเรื่อง	0	0	0	5	5	872
- ฟ้องศาลแรงงาน	6	6	1,901	4	4	618
- อื่น ๆ	6	6	3,446	17	19	8,111
3. การผลงงาน	7	7	1,960	3	3	1,015
4. ข้อขัดแย้งยังไม่ยุติ	7	7	3,758	22	25	17,160

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ข้อมูลได้จากการประมวลผลทางระบบ Web Application *ปี 2549 ณ วันที่ 17 มกราคม 2550 **ปี 2550 ณ วันที่ 10 มกราคม 2551

หมายเหตุ สถานประกอบการบางแห่งมีการยุติข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้งได้มากกว่า 1 วิธี

ตาราง 20 จำนวนสถานประกอบการและลูกจ้าง จำแนกตามภูมิภาคและขนาดสถานประกอบการ ณ เดือนธันวาคม 2550

ภูมิภาค ขนาด สปก.	กรุงเทพมหานคร		ภาคกลาง และปริมณฑล		ภาคเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคใต้		ทั่วราชอาณาจักร	
	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)
< 10 คน	97,540	354,810	73,447	269,591	32,530	109,802	33,442	107,272	29,847	101,012	266,806	942,487
10 - 19 คน	20,293	273,031	16,559	224,030	5,738	76,694	5,315	72,158	4,736	63,159	52,641	709,072
20 - 49 คน	13,239	400,889	12,676	391,885	3,256	96,908	3,382	100,743	2,936	88,270	35,489	1,078,695
50 - 99 คน	4,390	303,111	5,086	357,064	954	65,388	997	68,826	1,027	70,873	12,454	865,262
100 - 109 คน	2,370	330,934	3,347	469,239	427	59,151	491	68,025	524	72,316	7,159	999,665
200 - 499 คน	1,452	443,617	2,428	750,369	246	74,411	271	81,035	298	90,550	4,695	1,439,982
500 - 999 คน	456	309,949	766	532,805	83	57,380	92	61,882	69	45,655	1,466	1,007,671
≥1,000 คน	269	658,856	424	866,074	27	59,780	49	100,077	27	53,641	796	1,738,428
รวม	140,009	3,075,197	114,733	3,861,057	43,261	599,514	44,039	660,018	39,464	585,476	381,506	8,781,262

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : สปก. = สถานประกอบการ ผปต. = ผู้ประกันตน

ตาราง 21 ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน

ตัวชี้วัด	ไตรมาส 1/2549	ไตรมาส 2/2549	ไตรมาส 3/2549	ไตรมาส 4/2549	ไตรมาส 1/2550	ไตรมาส 2/2550	ไตรมาส 3/2550	ไตรมาส 4/2550
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	70.87	72.22	72.95	72.67	71.07	71.91	73.58	72.56*
อัตราการจ้างงานในภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำ	35.81	38.59	42.14	42.09	36.16	38.13	41.73	39.12*
อัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำ	64.19	61.41	57.86	57.91	63.84	61.87	58.27	60.88*
อัตราการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต	16.64	15.83	14.60	14.69	16.38	15.92	15.07	16.29*
อัตราการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่าง	18.38	33.14	32.57	28.58	29.34	49.81	57.88	40.88
อัตราการบรรจุนานต่อผู้สมัครงาน	35.13	41.87	47.44	43.83	32.78	37.66	46.75	39.97
อัตราการว่างงาน - ทัวราชอาณาจักร	1.87	1.67	1.22	1.31	1.63	1.61	1.18	1.26*
อัตราการว่างงาน - กรุงเทพมหานคร	1.41	2.04	1.59	1.11	1.19	1.48	1.28	1.06*
อัตราการว่างงาน - ภาคกลาง	1.48	1.58	1.38	1.23	1.24	1.54	1.38	1.48*
อัตราการว่างงาน - ภาคเหนือ	1.89	1.47	0.96	1.32	1.57	1.81	1.28	1.13*
อัตราการว่างงาน - ภาคตะวันออก / เหนือ	2.49	1.73	1.14	1.35	2.22	1.62	0.97	1.19*
อัตราการว่างงาน - ภาคใต้	1.52	1.63	1.17	1.56	1.44	1.54	1.06	1.34*
อัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานของสถานประกอบการ	18.86	17.13	15.79	20.00	20.74	18.24	12.98	15.92*
อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดความปลอดภัยของสถานประกอบการ	11.36	13.57	11.83	17.47	21.62	18.07	16.69	24.84*
อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงานต่อสถานประกอบการทั้งหมด 100,000 แห่ง	5.82	2.63	2.61	5.20	3.35	5.36	4.55	4.46*
อัตราการเกิดข้อขัดแย้งต่อสถานประกอบการทั้งหมด 100,000 แห่ง	4.23	2.89	1.83	5.20	9.80	9.45	6.82	3.96*
อัตราของสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม	97.00	97.31	97.36	97.66	97.70	96.92	96.24	94.52

หมายเหตุ : * ข้อมูลเบื้องต้นหรือประมาณการ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายจุฑาธวัช
นายไพโรจน์
นายชัยยุทธ
นายชัยวัฒน์

อินทรสุขศรี
สุขสัมฤทธิ์
ชวลิตนิธิกุล
เกิดผล

ปลัดกระทรวงแรงงาน
รองปลัดกระทรวงแรงงาน
ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ผู้จัดทำ

นางสาววิรจิตต์
นางสาวบุษกร
นางสาวมาลี
นางสาวพรพิมล
นางสาววลัยพร
นายเรืองศักดิ์
นางสาวสมพร
นางสาวสรสนีย์
นางสาวญาณภา
นางสาวสุนทรี
นางสาววิไลพร

สุวรรณะบุญ
จันทร์แจ่มศรี
จันทร์วัชรังกุล
ตันเจริญผล
เกสโร
รุ่งจินตามัย
ชมศรีวรรณ
ศีกสม
สุวรรณจักร์
พูนน้อย
บัวแก้ว

ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัย
นักวิชาการแรงงาน 7ว
นักวิชาการแรงงาน 7ว
นักวิชาการแรงงาน 4
นักวิชาการแรงงาน 3
นักวิชาการสถิติ
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

ขอขอบคุณผู้ร่วมจัดทำ

ทุกกรม / สำนักงานประกันสังคม ผู้อำนวยการสำนัก กลุ่มงาน และเจ้าหน้าที่
ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน รวมตลอดถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ในการจัดทำสถานการณ์แรงงาน

- ข้อมูลที่ปรากฏในรายงานสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ เป็นข้อมูลเบื้องต้นหรือค่าประมาณการ
- ท่านสามารถติดตามรายละเอียดเนื้อหาสถานการณ์แรงงานทุกฉบับได้ที่ www.mol.go.th
- หากท่านมีข้อสงสัยหรือข้อเสนอแนะประการใด กรุณาติดต่อ กลุ่มงานวิจัย

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน หมายเลข 0 2232 1418-20

วิสัยทัศน์กระทรวงแรงงาน
“ แรงงานมีผลิตภาพสูง
มีความมั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ”

ค้นหางานวิจัยด้านแรงงาน

ที่อยากรู้ได้ที่

ฐานข้อมูลการวิจัยด้านแรงงาน

www.mol.go.th หรือ <http://research.mol.go.th>

Address <http://research.mol.go.th/>

กระทรวงแรงงาน

ฐานข้อมูลการวิจัย ด้านแรงงาน

กลุ่มงานวิจัย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

รายงานวิจัยที่น่าสนใจ

การค้นหาวินิจฉัย

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย

Link สถาบันวิจัย

<http://research.mol.go.th>